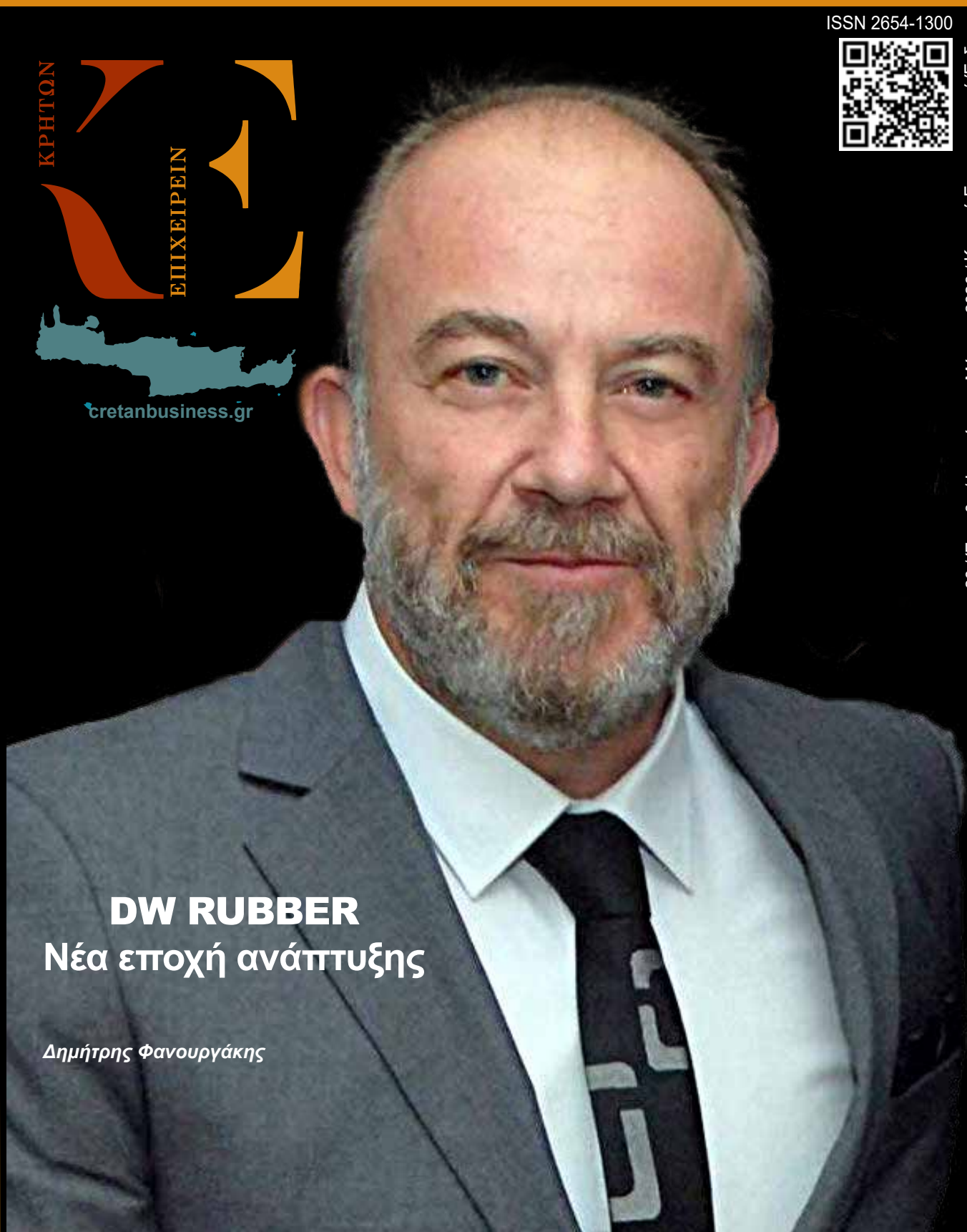

cretanbusiness.gr

DW RUBBER

Νέα εποχή ανάπτυξης

Δημήτρης Φανουργάκης

Περιβαλλοντική
Διαχείριση
5* Ξενοδοχείων

ΜΑΙΧ
Κόμβος
Επιχειρείν

Αναγέννηση
Κρητικού
Αμπελώνα

Σεισμική
Επίδραση
Φαραγγιών

ΚΡΗΤΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΝ 26

«Επανασχεδιασμός
Πρωτογενή Τομέα»

**SAVE the
DATE**

28 . 02 . 2026

Σάββατο

ΜΑΙΧ • ΧΑΝΙΑ

Γαστρονομική Εμπειρία

Από την Λέσχη Αρχιμαγείρων Ελληνικής Γαστρονομίας

6 Κρητών Καλλιέργειν 2026
Συμμετέχουμε... Συνδιαμορφώνουμε... Προχωράμε... της Σύνταξης

8 Οικονομία
Πως η παραγωγική υπεροχή της Κίνας γίνεται συστημική αδυναμία
Των: Γιώργου Ατσαλάκη και Ιωάννας Ατσαλάκη

10 Τουρισμός - Περιβάλλον
Περιβαλλοντική Διαχείριση & Πελατειακή Ευθύνη σε Ξενοδοχείο 5 Αστέρων
Του Μιχάλη Βλαχάκη

18 Γαστρονομία
Ανθός αλατιού η εκρηκτική νοστιμιά
Του Σεφ Γιάννη Αποστολάκη

20 Συνέντευξη
Μεσογειακός εκπαιδευτικός κόμβος επιχειρηματικής συνέργειας
Συνέντευξη του Γιώργου Αγγελάκη

28 Γεωργία
Πώς να Σταματήσουν οι Γεωργοί να Χάνουν Χρήματα στο Χωράφι
Του Μιχάλη Καθαράκη

32 Συνέντευξη
Το κρητικό κρασί στο σήμερα & στο αύριο
Συνέντευξη του Στέλιου Ζαχαριουδάκη

36 Τουρισμός
Αξιολογώντας τον αντίκτυπο των εκδηλώσεων στον παγκόσμιο τουρισμό μέσω του AI
Του Δρ. Κυριάκου Κώτσογλου

42 Περιβάλλον
Πώς η μορφολογία των φαραγγιών επηρεάζει τη σεισμική κίνηση
Της Ευαγγελίας Σκιαδά

50 Οικονομία
Είναι η σημερινή οικονομία ίδια με την οικονομία της δεκαετίας του 1920;
Των: Δρ. Χρήστου Φλώρου και Φώτη Παπαθεοφάνου

54 Συνέντευξη
DW RUBBER - Νέα εποχή ανάπτυξης
Συνέντευξη του Δημήτρη Φανουργάκη

60 Επιχειρηματικές Συναντήσεις
Ορόσημο Κρητικής Οικονομίας
14ο Παγκρήτιο Forum

Δημήτρης Φανουργάκης

Κρητών Καλλιέργειν 2026

B2B

Χρήστος Φλώρος

Φώτης Παπαθεοφάνους

Ευαγγελία Σκιαδά

Κυριάκος Κώτσογλου

Στέλιος Ζαχαριουδάκης

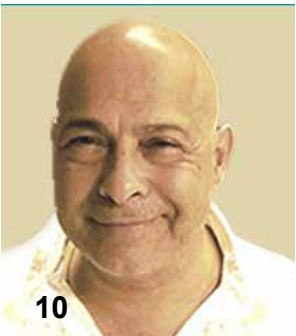
Μιχάλης Καθαράκης

Γιώργος Αγγελάκης

Γιάννης Αποστολάκης

Ιωάννα Ατσαλάκη

Γιώργος Ατσαλάκης

Ιωάννα Ατσαλάκη

Ιδιοκτήτης - Εκδότης Κώστας Λιακάκης • Εμπορικό, Εμμανουήλ Δ. Λιναρίτης, marketing@cretanbusiness.gr • Εμπορικό, Ανδρέας Οικονόμου cretanbusinesscomm@gmail.com • Υπεύθυνος Επικοινωνίας, Γρηγόρης Λιακάκης, business@cretanbusiness.gr • Συδρομές: contact@cretanbusiness.gr • Σύνταξη: cretan@cretanbusiness.gr • Επιμέλεια & Παραγωγή Idea Graphics Design • Υπεύθυνος Τυπογραφείου Ανδρέας Μποτζάκης, Τηλέφωνο 210 3301604, Τζαβέλα 10, Τ.Κ. 106 81 Αθήνα • Περιοδικό «ΚΡΗΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ» • Ψυταλλείας 8, Τ.Κ. 112 56 Αθήνα • Τηλέφωνα: Κρήτης 6950091666, Αθήνας 210 2117497, 6909101159 • web: http://www.cretanbusiness.gr • ISSN 2654-1300. Απαγορεύεται η αναδημοσίευση κειμένων και φωτογραφιών χωρίς την έγγραφη άδεια του εκδότη. Πηγές φωτογραφιών: Επιμελητήρια, Περιφέρεια Κρήτης, Φορείς.

cretanbusiness.gr
ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ:

Κρητών Καλλιέργειν 2026

Συμμετέχουμε... Συνδιαμορφώνουμε... Προχωράμε...

Το **Κρητών Καλλιέργειν 2026** έρχεται σε μια κρίσιμη στιγμή για τον πρωτογενή τομέα της Κρήτης και της χώρας. Με κεντρικό θέμα τον **«Επανασχεδιασμό του Πρωτογενή Τομέα»**, η φετινή διοργάνωση αναδεικνύει τις μεγάλες αλλαγές που επιβάλλει η κλιματική πραγματικότητα, αλλά και τις ευκαιρίες που δημιουργούνται μέσα από την τεχνολογική καινοτομία, τη μεταποίηση και τη γαστρονομία.

Κλιματική αλλαγή: Η νέα πραγματικότητα που απαιτεί προσαρμογή
Οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής είναι πλέον ορατές στην κρητική γη. Οι καλλιέργειες μεταβάλλονται, οι ανάγκες των φυτών αλλάζουν και η διαχείριση των υδάτινων πόρων γίνεται πιο απαιτητική από ποτέ. Η ελιά —σύμβολο της Κρήτης— χρειάζεται πλέον περισσότερο νερό, ενώ νέες καλλιέργειες εμφανίζονται ως πιο ανθεκτικές ή πιο αποδοτικές στις νέες συνθήκες. Το συνέδριο θέτει στο επίκεντρο:

- τις σύγχρονες τεχνολογίες άρδευσης και εξοικονόμησης νερού,
- τις καινοτόμες μεθόδους καλλιέργειας και παρακολούθησης αγροτικών εκτάσεων,
- τις λύσεις μεταποίησης που αυξάνουν την αξία των προϊόντων,
- τη μετάβαση σε μοντέλα παραγωγής που αντέχουν στις κλιματικές πιέσεις.

Ο επανασχεδιασμός του πρωτογενή τομέα δεν είναι επιλογή· είναι αναγκαιότητα για τη βιωσιμότητα της παραγωγής και την οικονομική ανθεκτικότητα της Κρήτης.

Ο πρωτογενής τομέας ως ταυτότητα του τουριστικού προορισμού Κρήτη
Η Κρήτη δεν είναι απλώς ένας τόπος παραγωγής. Είναι

ένας προορισμός όπου η γη, η γεύση και ο πολιτισμός συνδέονται σε ένα ενιαίο αφήγημα. Ο πρωτογενής τομέας αποτελεί βασικό στοιχείο της τουριστικής ταυτότητας του νησιού: από το ελαιόλαδο και τα τυριά μέχρι τα βότανα, τα κρασιά και τα τοπικά προϊόντα που συναντά ο επισκέπτης σε κάθε εμπειρία φιλοξενίας. Το **Κρητών Καλλιέργειν 2026** αναδεικνύει αυτή τη σύνδεση, προβάλλοντας τον πρωτογενή τομέα όχι μόνο ως οικονομική δραστηριότητα, αλλά ως θεμέλιο της κρητικής φιλοξενίας, της γαστρονομίας και της αυθεντικότητας που αναζητούν οι ταξιδιώτες.

Η γαστρονομική παρέμβαση: Όταν η παραγωγή συναντά τη δημιουργία
Σημαντικό στοιχείο της φετινής διοργάνωσης αποτελεί η **γαστρονομική παρέμβαση** που υλοποιείται με τη συμμετοχή σεφ της **Λέσχης Αρχιμαγείρων**. Για το επίσημο **γεύμα δικτύωσης**, οι σεφ δημιουργούν πιάτα βασισμένα αποκλειστικά σε προϊόντα της κρητικής γης, αποδεικνύοντας στην πράξη τη δυναμική και την ποιότητα του τοπικού πρωτογενούς τομέα. Τα πιάτα λειτουργούν ως «γευστικοί πρεσβευτές» της Κρήτης, συνδέοντας:

- την παράδοση με τη σύγχρονη δημιουργικότητα,
- την τοπική παραγωγή με την υψηλή γαστρονομία,
- την αγροδιατροφή με την τουριστική εμπειρία.

Η γαστρονομία γίνεται έτσι εργαλείο εξωστρέφειας, αφήγησης και επιχειρηματικής σύζευξης. Το **γεύμα δικτύωσης ως πλατφόρμα συνεργασιών** Το networking lunch αποκτά φέτος στρατηγικό χαρακτήρα. Μέσα από τα πιάτα που δημιουργούν οι σεφ, οι συμμετέχοντες έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν τις δυνατότητες των κρητικών προϊόντων,

να συζητήσουν νέες συνεργασίες και να διερευνήσουν τρόπους σύνδεσης της παραγωγής με την αγορά, τον τουρισμό και τη μεταποίηση.

Η διοργάνωση ενισχύει τον διάλογο ανάμεσα σε:

- παραγωγούς και μεταποιητές,
- επιχειρήσεις τροφίμων και τουρισμού,
- επενδυτές και φορείς,
- επαγγελματίες της γαστρονομίας και της εστίασης.

Ένα νέο μοντέλο για το μέλλον της κρητικής γης
Το **Κρητών Καλλιέργειν 2026** προβάλλει ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης: ένα μοντέλο που συνδυάζει την

τεχνολογία, τη βιωσιμότητα, την παράδοση και την εξωστρέφεια. Η Κρήτη, με την ισχυρή παραγωγική της βάση και τη βαθιά γαστρονομική της κουλτούρα, έχει όλα τα εφόδια για να ηγηθεί της μετάβασης σε έναν πρωτογενή τομέα ανθεκτικό, καινοτόμο και διεθνώς αναγνωρίσιμο.

Ο επανασχεδιασμός δεν αφορά μόνο την παραγωγή· αφορά την ταυτότητα, την οικονομία και το μέλλον του νησιού. Η Κρήτη ξανασχεδιάζει το μέλλον της: Εσύ θα λείπεις;

Με εκτίμηση,
Η Ομάδα του Κρητών Επιχειρείν

Πως η παραγωγική υπεροχή της Κίνας γίνεται συστημική αδυναμία

Των: Γιώργου Ατσαλάκη & Ιωάννας Ατσαλάκη

Γιώργος Σ. Ατσαλάκης
Οικονομολόγος
Αναπληρωτής Καθηγητής
Πολυτεχνείου Κρήτης

Ιωάννα Ατσαλάκη
Διδάσκων
Πολυτεχνείου Κρήτης
Εργαστήριο Ανάλυσης
Επιστημονικών Δεδομένων

Η στρατηγική χαμηλού κόστους και μαζικής παραγωγής, η οποία για δεκαετίες τροφοδότησε την ανάπτυξη και την ενσωμάτωση της Κίνας στην παγκόσμια οικονομία, έχει πλέον οδηγήσει σε υπερπροσφορά, μείωση κερδών, και σε μία αντιστροφή τάσης οικονομικού τύπου: έναν αυτοτροφοδοτούμενο βρόχο όπου η αύξηση του όγκου παραγωγής αντικαθιστά την καινοτομία και την αειφορία. Αξίζει να γίνει ανάλυση των αιτίων, των επιπτώσεων και των ρεαλιστικών επιλογών πολιτικής, αξιολογώντας ταυτόχρονα διαφορετικές οπτικές γωνίες επί του προβλήματος.

Αιτιακή διάσταση: πολιτική κινήτρων και τοπικός ανταγωνισμός. Η άνοδος της Κίνας βασίστηκε στην απελευθέρωση των ειδικών οικονομικών ζωνών, στη μετατροπή ανθρωπίνου κεφαλαίου σε βιομηχανική ισχύ και στην προσέλκυση ξένων επενδύσεων. Ωστόσο, οι τοπικές αρχές των επαρχιών της Κίνας ανταγωνίζονται εντάσσοντας υψηλά κίνητρα όπως η φθηνή γη, φορολογικά προνόμια, φθηνή χρηματοδότηση, με αποτέλεσμα να ενθαρρύνονται συνεχείς επενδύσεις σε παραγωγική ικανότητα. Το σύστημα αυτό δημιούργησε ισχυρότερο κίνητρο για όγκο παραγωγής παρά για ποιότητα ή καινοτομία. Η κρατική και η τοπική στήριξη ωθεί επιχειρήσεις να διατηρούν ή να αυξάνουν την παραγωγή ακόμα και όταν οι διεθνείς τιμές και τα περιθώρια κερδών συρρικνώνονται.

Δομικές συνέπειες: υπερπροσφορά «involution». Η υπερπροσφορά (overcapacity) μετατρέπει την αγορά σε ένα μηδενικό-άθροισμα πεδίο, όπου ο μοναδικός μηχανισμός επιβίωσης είναι η πτώση τιμών. Το αποτέλεσμα είναι πολλαπλό: βραχυπρόθεσμες ζημιές για παραγωγούς, διάβρωση κερδών και επενδυτικής βιωσιμότητας, στασιμότητα μισθών και, σε βάθος,

απώλεια κινήτρων για καινοτομία. Η έννοια της «involution» περιγράφει την αυτοκαταστροφική αυτή δυναμική, όπου παραγωγή και ανταγωνισμός οδηγούν σε αγώνα προς τα κάτω -αντί για ποιοτική αναβάθμιση- με συνέπειες που υπερβαίνουν τον οικονομικό χώρο και αγγίζουν τη δημοσιονομική σταθερότητα και τη νομιμοποίηση του πολιτικού συστήματος.

Διεθνείς επιπτώσεις: αποπληθωριστικό, στρατηγικό και πολιτικό κόστος. Η κινεζική υπερπαραγωγή έχει παγκόσμιες συνέπειες: διατηρεί τον παγκόσμιο πληθωρισμό χαμηλό αλλά ταυτόχρονα εξασθενεί βιομηχανίες στη Δύση και εμποδίζει την αναπτυξιακή αυτονομία άλλων χωρών. Επιπλέον, η «weaponized efficiency» -δηλαδή η σκόπιμη θυσία βραχυπρόθεσμου κέρδους για μακροπρόθεσμη κυριαρχία σε κρίσιμους κλάδους (όπως φωτοβολταϊκά, μπαταρίες, EV)- δημιουργεί στρατηγικά πλεονεκτήματα για την Κίνα αλλά επαυξάνει τον δημοσιονομικό ρίσκο εντός της ίδιας της χώρας. Ο βαθμός στον οποίο η παγκόσμια εφοδιαστική αλυσίδα εξαρτάται από φθηνή κινεζική παραγωγή μεταφέρει γεωοικονομική ισχύ και μειώνει εναλλακτικές επιλογές διεθνώς. Υπάρχουν πολλαπλές προσεγγίσεις ερμηνείας:

1. Μακροοικονομική / συστημική οπτική: Προτείνει ότι η οικοδόμηση παραγωγικής ικανότητας χωρίς αντίστοιχη στρατηγική ζήτησης οδηγεί σε δομική ανισορροπία. Η λύση απαιτεί «rebalancing» προς κατανάλωση και υπηρεσίες.
2. Πολιτική-θεσμική οπτική: Τονίζει ότι το πολιτικό σύστημα και οι τοπικές αρχές έχουν κίνητρα για συνεχή ανάπτυξη ως μέσο νομιμοποίησης· επομένως οι διορθώσεις απαιτούν κεντρικές παρεμβάσεις που να περιορίζουν τις αρνητικές εξωτερικότητες.
3. Στρατηγική / γεωπολιτική οπτική: Βλέπει τη σκόπιμη θυσία κερδών ως μέσο επίτευξης τεχνολογικής και προμηθευτικής κυριαρχίας, με ευρείες συνέπειες για την ισορροπία ισχύος.

Αντίστοιχα υπάρχουν και πολλαπλά προτεινόμενα μέτρα και πολιτικές επιλογές για πολλαπλές λύσεις των παραπάνω προβλημάτων:

Α. Εσωτερικές μεταρρυθμίσεις στην Κίνα:
• Στοχευμένη περιστολή υπερβάλλουσας παραγωγής σε κλάδους όπου η προσφορά υπερβαίνει σαφώς τη ζήτηση, με κοινωνικά σχεδιασμένα σχέδια επανακατανομής εργατικού δυναμικού.
• Μεταρρύθμιση κινήτρων των τοπικών αρχών: σύνδεση αποδοχών και χρηματοδότησης με δείκτες ποιότητας ανάπτυξης (π.χ. αύξηση ιδιωτικής επένδυσης, καινοτομίας, κατά κεφαλήν εισοδήματος) αντί για αμιγώς παραγωγικές.

• Προώθηση εγχώριας ζήτησης: αύξηση μισθών, κοινωνική προστασία και διεύρυνση του δικτύου κοινωνικών υπηρεσιών ώστε να ενισχυθεί η κατανάλωση.

Β. Διεθνείς / πολιτικές ανταποκρίσεις:
• Διπλωματική και εμπορική διαφοροποίηση: προώθηση διεθνών συμπράξεων και επενδύσεων ώστε να μειωθεί η μονομέρεια προμηθειών.
• Στόχευση σε τεχνολογική συνεργασία και κοινές προδιαγραφές, όχι απλώς ανταγωνισμό τιμών.
• Στρατηγικές δημόσιες πολιτικές στη Δύση για ενίσχυση παραγωγής κρίσιμων τεχνολογιών (π.χ. μπαταριών) με βιώσιμα κίνητρα και έλεγχο κρατικών επιδοτήσεων.

Γ. Επιχειρηματικές στρατηγικές:
• Διάχυση ρίσκου και διαφοροποίηση αλυσίδων εφοδιασμού (nearshoring / friendshoring) αντί επαναπαύσεως σε μια μόνη ζώνη παραγωγής.
• Επένδυση σε διαφοροποίηση προϊόντων, ποιοτική αναβάθμιση και υπηρεσίες μετά την πώληση ώστε να μειωθεί η ευαισθησία στην τιμή.

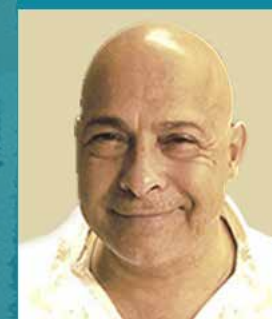
Κίνδυνοι και όρια κάθε λύσης. Κάθε πρόταση φέρει κόστη: Η μαζική περιστολή παραγωγικής ικανότητας επιφέρει κοινωνικό κόστος και απώλειες απασχόλησης. Η αύξηση μισθών μειώνει την ανταγωνιστικότητα βραχυπρόθεσμα. Η διεθνής πολιτική διαφοροποίηση απαιτεί χρόνο και κεφάλαια. Επίσης, η προσαρμογή κινήτρων των τοπικών διοικήσεων στην Κίνα εναπόκειται στην πολιτική βούληση του κέντρου. Παρά ταύτα, η μη δράση συνιστά ρίσκο συστημικής διάβρωσης.

Συμπέρασμα: Η «παγίδα της Κίνας» δεν είναι απλώς οικονομικό πρόβλημα κλάδου· είναι συστημικό πρόβλημα θεμάτων πολιτικής, νομιμοποίησης και διεθνούς εξάρτησης. Η έξοδος από αυτή τη δυναμική απαιτεί συντονισμένες, πολυεπίπεδες πολιτικές που συνδυάζουν βραχυπρόθεσμες προσαρμογές με μακροπρόθεσμο ανασχεδιασμό κινήτρων. Διεθνώς, οι εταίροι της Κίνας οφείλουν να αναγνωρίσουν ότι η φθηνή αφθονία μεταφράζεται τελικά σε ευπάθεια: για το Πεκίνο αυτό σημαίνει ότι η διαχείριση της μετάβασης από όγκο σε αξία είναι κρίσιμη· για τον υπόλοιπο κόσμο, ότι η εξάρτηση από φθηνή μαζική παραγωγή φέρει γεωπολιτικά και οικονομικά ρίσκα. Η ισορροπία μεταξύ παραγωγής και ζήτησης, μεταξύ κράτους και αγοράς, μεταξύ ταχύτητας και βιωσιμότητας, παραμένει η κεντρική δοκιμασία του 21ου αιώνα - και η απάντηση θα καθορίσει τόσο το μέλλον της Κίνας όσο και τη λειτουργία του παγκόσμιου οικονομικού συστήματος. Η Κίνα με εμπορικό πλεόνασμα πάνω από 1 τρις μπορεί αποκτά πλούτο και να θέλει να τον κρατήσει για πάντα, αλλά οι χώρες που υπόκεινται σε αντίστοιχα ισόποσα εμπορικά ελλείματα δεν θα καθίσουν άπρακτες όταν βλέπουν κάθε χρόνο ο πλούτος τους να μεταναστεύει προς άλλες χώρες.

Περιβαλλοντική Διαχείριση & Πελατειακή Ευθύνη σε Ξενοδοχείο 5 Αστέρων Μετρήσεις Ηλεκτρομαγνητικών Πεδίων & Ποιότητας Αέρα ως Πυλώνας Ασφάλειας & Βιωσιμότητας

Του Μιχάλη Βλαχάκη

Βλαχάκης Μιχάλης
Υπεύθυνος εργαστηρίου
μη ιοντίζουσών ακτινοβολιών
του www.aktinovolia.gr

Στον σύγχρονο ξενοδοχειακό κλάδο, η περιβαλλοντική διαχείριση έχει εξελιχθεί σε στρατηγικό πλεονέκτημα αλλά και σε βασική υποχρέωση. Τα ξενοδοχεία 5 αστέρων, λειτουργώντας ως χώροι υψηλής ποιότητας φιλοξενίας, οφείλουν να διασφαλίζουν τόσο την προστασία του περιβάλλοντος όσο και την υγεία των φιλοξενούμενων και του προσωπικού τους.

Σε αυτό το πλαίσιο, οι τακτικές μετρήσεις ηλεκτρομαγνητικών πεδίων (H/M) υψηλών και χαμηλών συχνοτήτων , καθώς και κρίσιμων παραμέτρων ποιότητας αέρα όπως CO, CO₂, H₂S και αιωρούμενα σωματίδια (PM), αποτελούν πλέον αναγκαίο μέρος της περιβαλλοντικής και πελατειακής ευθύνης.

1. Η Σημασία της Περιβαλλοντικής Υπευθυνότητας
Τα ξενοδοχεία μεγάλου μεγέθους λειτουργούν ως σύνθετα συστήματα, καταναλώνοντας ενέργεια, χρησιμοποιώντας ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις και φιλοξενώντας εκατοντάδες επισκέπτες καθημερινά. Η περιβαλλοντική υπευθυνότητα περιλαμβάνει:

- Μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος
 - Διασφάλιση της δημόσιας υγείας
 - Παρακολούθηση και ελαχιστοποίηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων
 - Συμμόρφωση με εθνικά και διεθνή πρότυπα
- Τα 5* ξενοδοχεία, ως πρότυπα ποιότητας και παροχών, επενδύουν σε πιστοποιήσεις όπως ISO 14001, EMAS** κ.ά., όπου οι μετρήσεις αέρα και ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας αποτελούν απαραίτητο σκέλος.

2. Πελατειακή Ευθύνη και Ασφάλεια των Επισκεπτών
Η προστασία της υγείας των πελατών αποτελεί θεμελιώδη υποχρέωση. Η ύπαρξη βέλτιστων συνθηκών εσωτερικού περιβάλλοντος (Indoor Environmental Quality – IEQ) συμβάλλει:

- Στη μείωση παραπόνων και προβλημάτων υγείας
- Στην αύξηση της ικανοποίησης και εμπιστοσύνης των επισκεπτών

- Στη δημιουργία ενός ασφαλούς και υγιούς περιβάλλοντος εργασίας για το προσωπικό
- Οι μετρήσεις αυτές μπορούν επίσης να αποτελέσουν μέρος της επικοινωνιακής πολιτικής του ξενοδοχείου, προβάλλοντας τη δέσμευσή του για υψηλές προδιαγραφές περιβαλλοντικής ασφάλειας.

3. Μετρήσεις Ηλεκτρομαγνητικών Πεδίων (Υψηλών & Χαμηλών Συχνοτήτων)
3.1 Ποιες Πηγές Υπάρχουν σε Ένα Ξενοδοχείο
Οι βασικές πηγές ηλεκτρομαγνητικών πεδίων περιλαμβάνουν:

- Κεραίες κινητής τηλεφωνίας που τοποθετούνται συχνά σε δώματα κτιρίων
- Συστήματα Wi-Fi υψηλής ισχύος
- Ηλεκτρικοί πίνακες και μετασχηματιστές
- Καλωδιώσεις υψηλού ρεύματος
- Τηλεπικοινωνιακές εγκαταστάσεις

3.2 Γιατί είναι σημαντικές οι μετρήσεις
Τα διεθνή πρότυπα επιβάλλουν την τήρηση ορίων έκθεσης σε H/M ακτινοβολία. Οι μετρήσεις: Διασφαλίζουν ότι οι εγκαταστάσεις δεν υπερβαίνουν τα επιτρεπτά όρια

- Προλαμβάνουν πιθανές επιπτώσεις υγείας
 - Συμβάλλουν στη διαφάνεια και στην τεκμηρίωση περιβαλλοντικής συμμόρφωσης
- Η λεπτομερής χαρτογράφηση των πεδίων σε δωμάτια, κοινόχρηστους χώρους, rooftop και τεχνικούς χώρους είναι απαραίτητη για συνεχή αξιολόγηση.

4. Μετρήσεις Ποιότητας Αέρα: CO, CO₂, H₂S και Αιωρούμενα Σωματίδια (PM)
4.1 Διοξείδιο του Άνθρακα (CO₂)
Υψηλές συγκεντρώσεις CO₂ αποτελούν ένδειξη κακού αερισμού και οδηγούν σε:

- Μείωση της άνεσης
- Κόπωση και πονοκεφάλους
- Ελλιπή ποιότητα ύπνου

Η παρακολούθηση του CO₂ σε συνεδριακούς χώρους, εστιατόρια και δωμάτια είναι κρίσιμη.

4.2 Μονοξείδιο του Άνθρακα (CO)

Το CO είναι άοσμο και επικίνδυνο. Μπορεί να προέλθει από:

- Μηχανές εσωτερικής καύσης
- Μαγειρικές εγκαταστάσεις
- Καυστήρες

Οι μετρήσεις αποτρέπουν σοβαρά συμβάντα και εξασφαλίζουν την έγκαιρη ανίχνευση διαρροών.

4.3 Υδρόθειο (H₂S)
Το H₂S μπορεί να εμφανιστεί:

- Σε αποχετεύσεις
- Σε αντλιοστάσια
- Σε υπογείους τεχνικούς χώρους

Η ύπαρξη του αερίου σε υψηλές συγκεντρώσεις είναι τοξική και απαιτεί συνεχή παρακολούθηση και άμεση επέμβαση.

4.4 Αιωρούμενα Σωματίδια (PM2.5 & PM10)
Τα PM προέρχονται από:

- Οδική κυκλοφορία γύρω από το ξενοδοχείο
- Μαγειρικές διαδικασίες
- Κλιματιστικά και συστήματα εξαερισμού

Η παρακολούθησή τους:

- Βελτιώνει την υγεία των επισκεπτών
- Προστατεύει ευπαθείς ομάδες
- Βοηθά στη διασφάλιση υψηλής ποιότητας εσωτερικού αέρα

5. Πρακτική Εφαρμογή σε Ένα Ξενοδοχείο 5 Αστέρων
Ένα πλήρες πρόγραμμα περιλαμβάνει:

- Ετήσιες και εξαμηνιαίες μετρήσεις ηλεκτρομαγνητικών πεδίων
- Συνεχή ή περιοδική παρακολούθηση ποιότητας

- αέρα
- Χρήση πιστοποιημένων οργάνων και μετρητών
- Σύνταξη αναλυτικών τεχνικών εκθέσεων
- Ενσωμάτωση αποτελεσμάτων στο περιβαλλοντικό πρόγραμμα του ξενοδοχείου
- Ενημέρωση της διοίκησης και κατά περίπτωση των επισκεπτών

Με αυτόν τον τρόπο, το ξενοδοχείο ενισχύει την εικόνα του ως υπεύθυνου και σύγχρονου οργανισμού, προάγοντας την υγεία και την ευημερία όλων όσων το επισκέπτονται.

Μετρήσεις Ηλεκτρομαγνητικών Πεδίων και Ποιοτικών Παραμέτρων Αέρα σε Ξενοδοχειακές Εγκαταστάσεις 5 Αστέρων

1. Η περιβαλλοντική παρακολούθηση σε πολυτελείς ξενοδοχειακές μονάδες αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για την ασφάλεια, την υγεία, την ενεργειακή αποδοτικότητα και τη συμμόρφωση με διεθνή πρότυπα ποιότητας. Το παρόν άρθρο εξετάζει τις τεχνικές απαιτήσεις, τις μεθοδολογίες και τη σημασία των μετρήσεων ηλεκτρομαγνητικών πεδίων (H/M) υψηλών και χαμηλών συχνοτήτων, καθώς και των μετρήσεων ποιότητας αέρα—CO, CO₂, H₂S και αιωρούμενων σωματιδίων PM—σε ένα σύγχρονο ξενοδοχείο 5 αστέρων.

Η μετάβαση του ξενοδοχειακού κλάδου σε ένα μοντέλο λειτουργίας που βασίζεται στην αειφορία επιβάλλει την υιοθέτηση συστηματικών και επιστημονικά τεκμηριωμένων ελέγχων περιβαλλοντικών παραμέτρων. Τα ξενοδοχεία 5*, ως σύνθετες εγκαταστάσεις με υψηλή επισκεψιμότητα και εντατικές ηλεκτρομηχανολογικές

υποδομές, αποτελούν περιβάλλοντα όπου απαιτείται αυξημένη προσοχή στη διαχείριση της ποιότητας αέρα και της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας.

2. Μεθοδολογία Μετρήσεων

Οι μετρήσεις Η/Μ πεδίων συνήθως διενεργούνται σύμφωνα με:

- IEC 62232, IEC 62110
 - ITU-T K-series recommendations
 - Εθνικά όρια έκθεσης σύμφωνα με ICNIRP
- Οι παράμετροι που μετρώνται περιλαμβάνουν:
- Ένταση ηλεκτρικού πεδίου (V/m)
 - Ένταση μαγνητικού πεδίου (A/m)
 - Πυκνότητα ισχύος (W/m²)
 - Συχνότητες 50 Hz έως 6 GHz

Οι μετρήσεις πραγματοποιούνται σε χώρους υψηλής κυκλοφορίας (reception, διαδρόμους, spa), δωμάτια, roof-top, καθώς και σε τεχνικούς χώρους.

2.1 Αξιολόγηση & Συμμόρφωση

Τα αποτελέσματα συγκρίνονται με τα επιτρεπτά όρια της ICNIRP και τις εθνικές κανονιστικές απαιτήσεις. Η ανάλυση περιλαμβάνει:

- Προσδιορισμό σημείων πιθανής υπέρβασης
- Χαρτογράφηση ισοταξικών καμπυλών
- Σύσταση διορθωτικών μέτρων (αναδιάταξη εξοπλισμού, θωράκιση, σήμανση)

3. Μετρήσεις Ποιότητας Αέρα σε Ξενοδοχειακές Εγκαταστάσεις

3.1 Μονοξείδιο του Άνθρακα (CO)

Το CO αποτελεί άχρωμο και άοσμο αέριο με υψηλή τοξικότητα. Πηγές στο ξενοδοχειακό περιβάλλον:

- Μαγειρικές εγκαταστάσεις
- Χώροι πάρκινγκ
- Γεννήτριες
- Μονάδες καύσης

Οι μετρήσεις πραγματοποιούνται με ηλεκτροχημικούς αισθητήρες υψηλής ευαισθησίας.

Όρια αναφοράς: 25–35 ppm (8ωρη έκθεση, ανάλογα με το πρότυπο).

3.2 Διοξείδιο του Άνθρακα (CO₂)

Ο δείκτης CO₂ αποτελεί βασικό παράμετρο ποιότητας εξαερισμού.

Αυξημένες συγκεντρώσεις (>1,200 ppm) υποδηλώνουν ανεπαρκή αερισμό και μειώνουν:

- Γνωστική λειτουργία
- Άνεση
- Ποιότητα ύπνου

Μετρήσεις γίνονται με μη-διασκορπιστική υπέρυθρη τεχνολογία (NDIR), κυρίως σε:

- Συνεδριακούς χώρους
- Αίθουσες πρωινού & εστιατόρια
- Δωμάτια
- Χώρους προσωπικού

3.3 Υδρόθειο (H₂S)

Το H₂S αποτελεί ιδιαίτερα επικίνδυνο αέριο, συχνό σε:

- Αποχετευτικά συστήματα
- Αντλιοστάσια και φρεάτια
- Υπόγειες τεχνικές εγκαταστάσεις

Τα όρια έκθεσης είναι εξαιρετικά χαμηλά (<10 ppm), ώστε απαιτείται συνεχής ή περιοδικός έλεγχος.

3.4 Αιωρούμενα Σωματίδια (PM2.5 & PM10)

Τα PM επηρεάζουν άμεσα την ποιότητα ζωής των επισκεπτών. Οι πηγές σε ξενοδοχεία:

- Μαγειρικές καπνοδόχοι
- Κίνηση οχημάτων
- Κλιματιστικά συστήματα με ανεπαρκή φίλτρα
- Εργασίες συντήρησης

4. Ανάλυση Δεδομένων & Εφαρμογή Διορθωτικών Μέτρων

Η αξιολόγηση των μετρήσεων περιλαμβάνει:

- Συγκριτική ανάλυση με διεθνή πρότυπα (WHO, ASHRAE, ICNIRP)
- Τάσεις συγκεντρώσεων ανά χώρο και χρονικό διάστημα
- Καταγραφή επιβαρυντικών παραγόντων

Τα προτεινόμενα μέτρα μπορεί να είναι:

- Αναβάθμιση συστημάτων εξαερισμού/φίλτρων
- Ρύθμιση παροχής νωπού αέρα σύμφωνα με ASHRAE 62.1
- Μετακίνηση ή θωράκιση πηγών Η/Μ ακτινοβολίας
- Τοποθέτηση αυτόματων αισθητήρων αερισμού σε χώρους υψηλού φορτίου
- Βελτιστοποίηση ενεργειακής απόδοσης ώστε να περιορίζονται οι εκπομπές

5. Συμβολή στη Βιωσιμότητα και στην Πιστοποίηση ISO

Οι μετρήσεις αυτές αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των συστημάτων:

- ISO 14001 (Περιβαλλοντική Διαχείριση)
 - ISO 45001 (Υγεία & Ασφάλεια Εργασίας)
 - ISO 50001 (Ενεργειακή Διαχείριση)
- Η τεκμηρίωση των αποτελεσμάτων υποστηρίζει:
- Συμμόρφωση με νομοθεσία

- Διαφάνεια έναντι επισκεπτών
- Στρατηγικό σχεδιασμό για τη βελτίωση των εγκαταστάσεων
- Εταιρική κοινωνική ευθύνη (CSR)

Η συστηματική παρακολούθηση ηλεκτρομαγνητικών πεδίων και παραμέτρων ποιότητας αέρα προσφέρει ουσιαστικά οφέλη σε επίπεδο υγείας, ασφάλειας και περιβαλλοντικής ευθύνης. Ένα ξενοδοχείο 5 αστέρων, επενδύοντας σε τέτοιου είδους ελέγχους, επιτυγχάνει:

- Μηδενικούς περιβαλλοντικούς κινδύνους
- Βελτιστοποιημένη λειτουργία ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων
- Υψηλή ποιότητα φιλοξενίας
- Ενίσχυση εταιρικού κύρους

Οι τεχνικές αυτές διαδικασίες δεν αποτελούν απλώς κανονιστική υποχρέωση, αλλά στοιχείο προστιθέμενης αξίας που αναβαθμίζει συνολικά τη λειτουργία μιας ξενοδοχειακής μονάδας πολυτελείας.

Διαδικασία Παρακολούθησης και Μέτρησης Ηλεκτρομαγνητικών Πεδίων και Παραμέτρων Ποιότητας Αέρα (Συμβατό με ISO 14001:2015 & ISO 45001:2018)

1. Σκοπός Η παρούσα διαδικασία καθορίζει τις απαιτήσεις, την περιοδικότητα, τις μεθοδολογίες και τις ευθύνες σχετικά με την παρακολούθηση και αξιολόγηση:

- Ηλεκτρομαγνητικών πεδίων (EMF) υψηλών και χαμηλών συχνοτήτων
- Παραμέτρων ποιότητας αέρα: CO, CO₂, H₂S, PM2.5 και PM10

Στόχος είναι η διασφάλιση της προστασίας του περιβάλλοντος, της υγείας και ασφάλειας επισκεπτών και προσωπικού, καθώς και η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις των προτύπων **ISO 14001** και **ISO 45001**.

2. Πεδίο Εφαρμογής

Η διαδικασία εφαρμόζεται σε όλους τους χώρους του ξενοδοχείου, συμπεριλαμβανομένων:

- Δωματίων φιλοξενούμενων
- Κοινόχρηστων χώρων
- Εστιατορίων & χώρων παρασκευής τροφίμων
- Συνεδριακών χώρων
- Τεχνικών εγκαταστάσεων, rooftop, υπόγειων χώρων και χώρων στάθμευσης
- Περιοχών με ηλεκτρομηχανολογικό εξοπλισμό

3. Υπευθυνότητες

- Τεχνικός Διευθυντής
 - ο Εξασφαλίζει την εφαρμογή της διαδικασίας και την ανάθεση των μετρήσεων.
 - ο Εγκρίνει τα αποτελέσματα και εισηγείται διορθωτικές ενέργειες.
- Υπεύθυνος Περιβάλλοντος / ISO 14001
 - ο Παρακολουθεί τους περιβαλλοντικούς δείκτες και τις σχετικές καταγραφές.
- Υπεύθυνος Υγείας & Ασφάλειας / ISO 45001
 - ο Αξιολογεί τις επιπτώσεις των μετρήσεων στην ασφάλεια του προσωπικού.
- Εξωτερικός Διαπιστευμένος Φορέας
 - ο Διενεργεί εξειδικευμένες μετρήσεις με βαθμονομημένο εξοπλισμό.

4. Νομοθετικές & Τεχνικές Αναφορές

Η διαδικασία βασίζεται σε:

- **ICNIRP Guidelines για όρια έκθεσης σε H/M πεδία**
- **WHO Air Quality Guidelines**
- **ASHRAE 62.1 / 55**
- **EN 50554, IEC 62232, IEC 62110**
- **Εθνικά όρια ποιότητας αέρα & έκθεσης σε αέρια ρύπους**
- **ISO 14001:2015 – Παράγραφος 6.1 & 9.1**
- **ISO 45001:2018 – Παράγραφος 6.1 & 9.1**

5. Διαδικασία Μετρήσεων Ηλεκτρομαγνητικών Πεδίων (EMF)

5.1 Σημεία Ελέγχου

Μετρήσεις πραγματοποιούνται σε:

- Rooftop (κοντά σε κεραίες ή τηλεπικοινωνιακές εγκαταστάσεις)
- Δωμάτια κοντά σε ηλεκτρικούς πίνακες ή shafts
- Τεχνικούς χώρους με υψηλά φορτία
- Κοινόχρηστους χώρους υψηλής χρήσης

5.2 Μεθοδολογία

- Καταγραφή ηλεκτρικού πεδίου (V/m), μαγνητικού πεδίου (μT), πυκνότητας ισχύος (W/m²)
- Παρακολούθηση συχνοτήτων 50 Hz – 6 GHz
- Σύγκριση με τα όρια ICNIRP
- Ετήσια ή εξαμηνιαία περιοδικότητα, ανάλογα με την επικινδυνότητα των χώρων

5.3 Κριτήρια Αποδοχής

- Τιμές εντός των διεθνών ορίων
- Μη ύπαρξη υπερβάσεων σε χώρους φιλοξενούμενων ή προσωπικού
- Τεκμηρίωση τυχόν ανωμαλιών

6. Διαδικασία Μετρήσεων Ποιότητας Αέρα

6.1 Παράμετροι

- Οι μετρήσεις περιλαμβάνουν:
- Μονοξείδιο του άνθρακα (CO)
 - Διοξείδιο του άνθρακα (CO₂)
 - Υδρόθειο (H₂S)
 - Αιωρούμενα σωματίδια PM2.5 & PM10
- 6.2 Θέσεις Ελέγχου**
- Εσωτερικοί χώροι με υψηλές συγκεντρώσεις ατόμων
 - Χώροι στάθμευσης
 - Μαγειρικές εγκαταστάσεις
 - Υπόγειοι ή αποθηκευτικοί χώροι
 - Κλιματιστικές μονάδες και συστήματα HVAC

6.3 Μεθοδολογία

- CO & H₂S: ηλεκτροχημικοί αισθητήρες
- CO₂: τεχνολογία NDIR
- PM: laser scattering ή δειγματοληψία φίλτρων
- Συσχέτιση αποτελεσμάτων με όρια WHO, ASHRAE και εθνικής νομοθεσίας

6.4 Κριτήρια Αποδοχής

- CO < 25–35 ppm (8ωρη έκθεση)
- CO₂ < 1.000–1.200 ppm (ανάλογα με τη χρήση του χώρου)
- H₂S < 10 ppm
- PM2.5 & PM10 εντός των ορίων WHO

7. Καταγραφή και Τεκμηρίωση (ISO 14001 & 45001 Clause 7.5)

- Όλες οι μετρήσεις καταγράφονται σε:
- Ηλεκτρονικά αρχεία περιβαλλοντικής παρακολούθησης
 - Έκθεση εξωτερικού φορέα
 - Φάκελο “Monitoring & Measurement” του ΣΔΠ
- Οι καταγραφές φυλάσσονται για ≥ 5 έτη.

- 8. Αξιολόγηση & Διορθωτικές Ενέργειες**
- Σε περίπτωση υπέρβασης:
1. Διερεύνηση αιτίων
 2. Σχέδιο διορθωτικών ενεργειών
 3. Επανελέγχος και πιστοποίηση συμμόρφωσης
 4. Αναφορά στη Διοίκηση μέσω της Ετήσιας Ανασκόπησης (Management Review)
- Πιθανά μέτρα:
- Θωράκιση ή αναδιάταξη πηγών EMF
 - Αναβάθμιση συστημάτων εξαερισμού
 - Αυξημένη παροχή νωπού αέρα
 - Εγκατάσταση αισθητήρων ποιότητας αέρα

- 9. Κίνδυνοι & Ευκαιρίες**
- Οι μετρήσεις συμβάλλουν στη διαχείριση:
- Κινδύνων για την υγεία (επικίνδυνα αέρια, ανεπαρκής αερισμός)
 - Περιβαλλοντικών κινδύνων (εκπομπές, συστήματα HVAC)
 - Κινδύνων για την επιχειρησιακή συνέχεια
- Αποτελούν επίσης ευκαιρία για:
- Ενεργειακή βελτιστοποίηση
 - Ενίσχυση εταιρικής υπευθυνότητας
 - Πιστοποίηση και αναβάθμιση συστημάτων διαχείρισης

- 10. Συμπέρασμα**
- Η εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου συστήματος παρακολούθησης EMF και ποιότητας αέρα αποτελεί κρίσιμο εργαλείο για ένα ξενοδοχείο 5*. Εξασφαλίζει συμμόρφωση με ISO 14001 & ISO 45001, προστατεύει την υγεία και ασφάλεια επισκεπτών και προσωπικού, και προάγει την εταιρική περιβαλλοντική υπευθυνότητα.

Ανθός αλατιού η εκρηκτική νοστιμιά

του Γιάννη Αποστολάκη

Γιάννης Αποστολάκης
Πρόεδρος
Δικτύου Κρητικής Γαστρονομίας

Αλάτι το αρχαιότερο καρύκευμα με τη διαχρονική ιστορία του. Δεν αποτέλεσε μόνο βασικό συστατικό στη μαγειρική αλλά και πολύτιμο αγαθό που προκάλεσε πολέμους και επαναστάσεις. Ένα ταπεινό υλικό που συνέβαλε στη δημιουργία πλούτου και δύναμης και αυστηρών φορολογικών νομοθεσιών γύρω από τη συλλογή του, χωρίς το αλάτι οι πολίτες, της κάθε χώρας δεν θα μπορούσαν να συντηρήσουν κανένα είδος τροφίμου, ώστε να μπορέσουν να επιβιώσουν. Μέχρι το 1985 απαγορευόταν κάποιος ερασιτέχνης αλατοσυλέκτης να μαζέψει αλάτι καθώς όλες οι αλυκές ανήκαν στο Ελληνικό μονοπώλιο.

Στην αγορά υπάρχουν διαθέσιμα πολλά είδη αλατιών όπως το ορυκτό αλάτι, το θαλασσινό αλάτι, το κόκκινο αλάτι Χαβάης, το μαύρο αλάτι, το ροζ αλάτι Ιμαλαίων και το αλάτι Κελτών.

Το αλάτι που διατίθεται ευρέως στη αγορά είναι ένα ραφιναρισμένο αλάτι που έχει επεξεργαστεί με διάφορους μεθόδους, όπως να μην μαζεύει την υγρασία του περιβάλλοντος, για αυτό βάζουν λίγο ρύζι στις αλατιέρες στους χώρους μαζικής εστίασης, με την υπερεπεξεργασία χάνονται όλα τα πολύτιμα συστατικά που περιέχει το αλάτι.

Αντιθέτως ο ανθός αλατιού δεν περιέχει πρόσθετα ή άλλα βελτιωτικά. Δημιουργείται μέσω φυσικής ηλιακής εξάτμισης του θαλασσινού νερού

που έχει εγκλωβιστεί στις κοιλότητες των βράχων επιτρέποντας στους κρυστάλλους να σχηματιστούν φυσικά. Άλλωστε με αυτή τη φυσική διαδικασία, διατηρεί τα πλούσια σε φυσικά μεταλλικά στοιχεία και τα ιχνοστοιχεία που συνυπάρχουν με το χλωριούχο νάτριο, δίνοντας ένα σύνθετο γευστικό αποτέλεσμα, με μεγαλύτερη διατροφική αξία σε σύγκριση με το επεξεργασμένο αλάτι.

Ο Ανθός αλατιού δεν συγκρίνεται με κανένα άλλο είδος αλατιού καθώς έχει μια ντελικάτη γεύση με ξεχωριστή υφή και απαλή αλμύρα, θαλασσινή φρεσκάδα που αφήνει μια ορυκτή υγρή αίσθηση που θυμίζει θάλασσα, κρυσταλλική υφή που καθώς λιώνει στη γλώσσα αφήνει μικρές εκρήξεις αλατότητας, προκαλώντας γαστρονομικό οίστρο. Άλλωστε δικαιωματικά αποκαλείται και χαβιάρι αλατιού. Στον ανθό του αλατιού έχουμε μια πλούσια επίγευση και πολυπλοκότητα χάρις στα περίπου 80 διαφορετικά συστατικά, μέταλλα και ιχνοστοιχεία απαραίτητα για τον οργανισμό, όπως μαγνήσιο, κάλιο, ασβέστιο, σελήνιο και πολλά άλλα.

Παλιότερα ο ανθός αλατιού ήταν βασικό συστατικό νοστιμιάς και επιτυχίας στο μαγείρεμα στο σπίτι, ειδικά στη παρασκευή Ντάκου και σε πατάτες

τηγανητές (ας θυμηθούμε για λίγο τη γιαγιά που πασπάλιζε της πατάτες τηγανίτες μόλις της έβαζε στο πιάτο και το ανθός αλατιού να λιώνει αργά ηδονιστικά στο ζεστό λάδι που είχαν ακόμα οι πατάτες).

Εξάλλου ο ανθός αλατιού μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε κάθε εστιατόριο σε όλες τις παρασκευές, ειδικά στις ωμές παρασκευές και στο φινίρισμα πιάτων, σε ζαχαροπλαστική για την παρασκευή αλμυρής καραμέλας, παγωτού, στη σοκολάτα με εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο και ανθό αλατιού και όχι μόνο.

Όπως γνωρίζω τον ανθό του αλατιού χρησιμοποιούν στην κουζίνα του ο Βοτανικός Κήπος και το γαστρονομικό κέντρο Ντουινιάς, σε όλες της παρασκευές τους, η συμβολή του ανθού αλατιού στις μαγειρικές δημιουργίες τους είναι ένας από τους λόγους που η γαστρονομική τους ταυτότητα έχει περάσει τα σύνορα της μικρής Ελλάδας.

Ο Παγκόσμιος οργανισμός υγείας συνιστά να μην καταναλώνουμε περισσότερο από 5gr αλατιού τη ημέρα ποσότητα που αντιστοιχεί περίπου σε ένα κουταλάκι του γλυκού.

Μεσογειακός εκπαιδευτικός κόμβος επιχειρηματικής συνέργειας

Το Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων (ΜΑΙΧ) μετεξελίσσεται σε έναν κρίσιμο συνδετικό κρίκο μεταξύ εκπαίδευσης και αγοράς εργασίας, επεκτείνοντας τις δράσεις του πέρα από τα παραδοσιακά ακαδημαϊκά όρια. Μέσα από τη συνέντευξη του κ. Γεωργίου Αγγελάκη, αναδεικνύεται η στρατηγική επιλογή του Ινστιτούτου να λειτουργήσει ως επιταχυντής εξωστρέφειας, συνδέοντας άμεσα την επιστημονική εξειδίκευση με τις πραγματικές ανάγκες των επιχειρήσεων του τουριστικού και αγροτικού κλάδου.

Η πολυετής συνεργασία με την Περιφέρεια της Ούμπρια αποδεικνύει ότι η μαθητεία ξένων σπουδαστών σε τοπικές επιχειρήσεις λειτουργεί αμφίδρομα: οι σπουδαστές αποκτούν επαγγελματικά εφόδια σε πραγματικό περιβάλλον, ενώ οι Χανιώτες επιχειρηματίες αποκτούν πρόσβαση σε ποιοτικό προσωπικό, το οποίο συχνά απορροφούν μόνιμα. Η επιτυχία αυτής της προσέγγισης επισφραγίστηκε με την επέκταση των προγραμμάτων στην επιμόρφωση υψηλόβαθμων στελεχών και επιχειρηματιών, μετατρέποντας το ΜΑΙΧ σε κέντρο μεταφοράς τεχνογνωσίας για τη Μεσόγειο.

Η πρόσφατη επίσκεψη 52 Ιταλών ξενοδόχων το 2025 ανέδειξε τη δυναμική της Κρήτης σε κρίσιμους τομείς όπως η Τεχνητή Νοημοσύνη (AI), η κυκλική οικονομία και η απανθρακοποίηση της τουριστικής βιομηχανίας. Η επαφή των ξένων επιχειρηματιών με τοπικά παραδείγματα αριστείας —όπως το πρότυπο φωτοβολταϊκό πάρκο για την ενεργειακή αυτονομία ξενοδοχείων— επιβεβαιώνει ότι η ανταλλαγή καλών πρακτικών μπορεί να οδηγήσει σε βιώσιμες επενδύσεις και βελτίωση του τουριστικού προϊόντος και στις δύο χώρες.

Το βασικό συμπέρασμα που προκύπτει είναι ότι η εκπαίδευση μπορεί να αποτελέσει τη βάση για μια νέα μορφή επιχειρηματικής διπλωματίας. Το ΜΑΙΧ, αξιοποιώντας την τεχνογνωσία του, φιλοδοξεί να καθιερωθεί ως ένας «Εκπαιδευτικός Κόμβος Επιχειρησιακής Συνέργειας», ο οποίος θα γεφυρώνει το χάσμα μεταξύ θεωρίας και πράξης. Στόχος παραμένει η ολιστική σύνδεση του πρωτογενούς με τον τριτογενή τομέα, ενισχύοντας την εικόνα της Κρήτης ως διεθνούς κέντρου καινοτομίας και επιχειρηματικής συνεργασίας.

Γιώργος Αγγελάκης
Ερευνητής Τμήμα Οικονομίας
& Διοίκησης ΜΑΙΧ
Υπ. διδάκτωρ Τμ. Διοικητικής Επιστήμης
& Τεχνολογίας ΕΛΜΕΠΑ

Για πρώτη φορά το MAIX, στα πλαίσια του προγράμματος ERASMUS, συνεργάστηκε άμεσα με επιχειρηματίες του τουριστικού κλάδου. Πώς προέκυψε αυτή η πρωτοβουλία και ποια ήταν η στρατηγική στόχευση;

Κατ’ αρχάς, να πούμε ότι το Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων (MAIX) από το 2013 είχε ξεκινήσει τη συνεργασία του με Ιταλικά Εκπαιδευτικά Ινστιτούτα υλοποιώντας προγράμματα κινητικότητας Ιταλών σπουδαστών μέσω του Ευρωπαϊκού Προγράμματος ERASMUS. Τα προγράμματα αυτά είχαν και έχουν ως στόχο την υλοποίηση μαθητείας/κατάρτισης Ιταλών σπουδαστών από διάφορες περιοχές της Ιταλίας σε διάφορες επιχειρήσεις του Ν. Χανίων κατά τους καλοκαιρινούς κυρίως μήνες με στόχο την απόκτηση επαγγελματικών προσόντων, γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων μέσω της έκθεσης τους σε πραγματικό εργασιακό περιβάλλον καθώς και στην ενίσχυση των εμπειριών των μαθητευόμενων, που σχετίζονται με την εργασία/εκπαίδευση σε διεθνές πλαίσιο. Ουσιαστικά, πρόκειται για πρακτική άσκηση των Ιταλών σπουδαστών σε τοπικές επιχειρήσεις του αγροτικού και τουριστικού κλάδου. Τα προγράμματα αυτά ξεκίνησαν έχοντας διάρκεια ενός μήνα και κατόπιν της πολύ μεγάλης επιτυχίας και της θετικής ανταπόκρισης και απήχησης τόσο από τους ίδιους τους σπουδαστές, τα Ιταλικά Εκπαιδευτικά Ινστιτούτα όσο και από την τοπική αγορά, τα προγράμματα αυτά έχουν φτάσει έως και σήμερα να υλοποιούνται με πολύ μεγάλη επιτυχία έχοντας πολύ περισσότερους σπουδαστές και ακόμα μεγαλύτερη διάρκεια μαθητείας/πρακτικής άσκησης που φτάνει τους δύο αλλά και τους τρεις μήνες. Μάλιστα, πολλές

φορές, μετά το τέλος της πρακτικής άσκησης, πολλοί επιχειρηματίες κάνουν πρόταση στους Ιταλούς σπουδαστές να συνεχίζουν να απασχολούνται στις επιχειρήσεις τους μέχρι το τέλος της τουριστικής περιόδου ή να τους προσλάβουν την επόμενη χρονιά ως ισότιμο μέλος πια του προσωπικού από την αρχή της τουριστικής σεζόν, αναδεικνύοντας την απόλυτη ικανοποίηση από την απόδοση τους και την εμπιστοσύνη που έχουν να τους εντάξουν στο εργατικό δυναμικό τους. Καθ’ όλα αυτά τα χρόνια είχαμε συνεχή συνεργασία με το Κέντρο Κατάρτισης της Περιφέρειας Ούμπρια (Umbria Training Centre), ο οποίος είναι και ο βασικός Οργανισμός που συντονίζει τα Προγράμματα αυτά από την Ιταλία. Έτσι, λοιπόν κατά τη διάρκεια της Πανδημίας του Κορωνοϊού, το 2020, είπαμε εκτός από Ιταλούς Σπουδαστές να αρχίζουμε να υλοποιούμε και Προγράμματα που αφορούν την επιμόρφωση Ιταλών εκπαιδευτικών πάνω σε θέματα αποτελεσματικότερων μεθοδολογιών εκπαίδευσης, τεχνητής νοημοσύνης στον τομέα του τουρισμού, της βιομηχανίας αλλά και θέματα κοινωνικής ένταξης που θα παρέχονται από καταξιωμένους και έμπειρους καθηγητές. Ξεκινήσαμε λοιπόν τα Προγράμματα αυτά, με όλες τις δυσκολίες που είχε εκείνη η χρονιά, λόγω της αυστηρής τήρησης όλων των πρωτοκόλλων του κορωνοϊού, πέρνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για την υγειονομική ασφάλεια τόσο των Ιταλών εκπαιδευτικών όσο και του προσωπικού του MAIX. Μάλιστα, το MAIX, από όσο γνωρίζω, ήταν το πρώτο πανελλαδικά και ίσως ένα από τα ελάχιστα Ευρωπαϊκά Εκπαιδευτικά Ινστιτούτα, το οποίο τόλμησε να υλοποιήσει προγράμματα ERASMUS+ μεσούσης της πανδημίας. Τα Προγράμματα αυτά ξεκίνησαν με δύο γκρουπ των 20 ατόμων έχοντας διάρκεια δύο

εβδομάδων και λόγω της σημαντικής επιτυχίας που είχαν συνεχίζονται σε ετήσια βάση έως και σήμερα με πολλά περισσότερα γκρουπ Ιταλών εκπαιδευτικών. Μάλιστα την τελευταία χρονιά δεχθήκαμε 7 γκρουπ, με συνολικά 115 Ιταλούς εκπαιδευτικούς. Μέχρι σήμερα, το MAIX έχει αναλάβει την μαθητεία/πρακτική άσκηση πάνω από 400 Ιταλών σπουδαστών για διάστημα από ένα έως τρεις μήνες και την επιμόρφωση πάνω από 350 Ιταλούς εκπαιδευτικούς για διάστημα μίας έως και δύο εβδομάδων από διάφορες περιοχές της γειτονικής χώρας. Τα Προγράμματα αυτά συνέβαλλαν ταυτόχρονα στη συνεργασία των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, στην ανταλλαγή καλών πρακτικών εκπαίδευσης και κατάρτισης, αλλά και στην ενδυνάμωση της φιλίας μεταξύ των δύο χωρών. Φτάνοντας λοιπόν να έχουμε υλοποιήσει με απόλυτη επιτυχία Προγράμματα που αφορούν κατάρτιση σπουδαστών και επιμόρφωση εκπαιδευτικών, αποφασίσαμε μαζί με το Κέντρο Κατάρτισης της Περιφέρειας Ούμπρια να προχωρήσουμε για πρώτη φορά το 2024 σε συνεργασία με επιχειρηματίες του τουριστικού κλάδου της Ιταλίας. Έτσι λοιπόν ήρθαν τέλη Οκτωβρίου του 2025 για διάστημα μιας εβδομάδας 52 επιχειρηματίες από το Σύλλογο Ξενοδόχων της Περιφέρειας Ούμπρια (Federalberghi Umbria). Ο Σύλλογος αυτός είχε στείλει στο MAIX για πρώτη φορά την προηγούμενη χρονιά 9 σπουδαστές ούτως ώστε να κάνουν την πρακτική τους άσκηση για τρεις μήνες αποκλειστικά σε χώρους φιλοξενίας, δηλαδή σε ξενοδοχειακά καταλύματα. Οι Σπουδαστές είχαν μείνει τόσο ικανοποιημένοι από την μαθητεία/πρακτική άσκηση των σπουδαστών, όπου το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου Ξενοδόχων της Περιφέρειας Ούμπρια, κάλεσε τόσο εμένα προσωπικά ως Υπεύθυνο του συγκεκριμένου Προγράμματος στο MAIX, όσο και τον Διευθυντή του MAIX, κ. Μπαουράκη Γεώργιο, στην Ιταλία, ούτως ώστε να τους παρουσιάσουμε τα αποτελέσματα της μαθητείας/πρακτικής άσκησης των Ιταλών σπουδαστών και να διερευνηθούν πιθανές μελλοντικές συνεργασίες. Πράγματι, ανταποκριθήκαμε στο κάλεσμα του Προέδρου του Συλλόγου Federalberghi Umbria κ. Simone Fittuccia και μετά την επιτυχή συνάντηση που είχαμε στην Περούτζια και με τον Πρόεδρο του Umbria Training Centre κ. Francesco Di Giacomo, αποφασίστηκε η επιμόρφωση 52 μελών του Συλλόγου στο MAIX σε θέματα Μάρκετινγκ, Μάνατζμεντ, αειφόρου τουρισμού και κλιματικής αλλαγής από έμπειρους Καθηγητές των Ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων της Κρήτης, αλλά και την πραγματοποίηση διάφορων επισκέψεων σε διάφορους τοπικούς φορείς και αγροτουριστικές επιχειρήσεις έτσι ώστε να ενημερωθούν για τις εκάστοτε πολιτικές, στρατηγικές και καλές πρακτικές πάνω στον τουριστικό κλάδο.

Ποιες ήταν οι μεγαλύτερες προκλήσεις και οι ευκαιρίες που αναδείχθηκαν μέσα από αυτήν την

πρώτη συνεργασία με επιχειρηματίες;

Κατά τη διάρκεια της επιμόρφωσης των Ιταλών επιχειρηματιών, πραγματοποιήθηκε αρχικά παρουσίαση των δραστηριοτήτων του MAIX, υλοποιήθηκε ξενάγηση στους Συνεδριακούς Χώρους του MAIX, στα Τμήματα του MAIX, στον Βοτανικό Κήπο και στον Κήπο της Ειρήνης του MAIX, ούτως ώστε να ενημερωθούν για τις δράσεις του Ινστιτούτου. Στη συνέχεια, ακολούθησαν ομιλίες και παρουσιάσεις από Καθηγητές των Ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων της Κρήτης σε θέματα βιοοικονομίας, αιεφόρου ανάπτυξης τουρισμού, πράσινης και κυκλικής επιχειρηματικότητας, δυνατότητες ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού, κλιματικής αλλαγής και ανάλυση του πλαισίου «de-risking» στον τουρισμό, όπου περιλαμβάνει μια σειρά στρατηγικών επιλογών που αποσκοπούν στον περιορισμό της ευπάθειας απέναντι σε εξωγενείς κινδύνους: γεωπολιτικούς (συγκρούσεις, κυρώσεις), υγειονομικούς (πανδημίες), κλιματικούς (ακραία καιρικά φαινόμενα) και λειτουργικούς (λιμάνια-κομβικά σημεία, ελλείψεις πρώτων υλών) από τους κ.κ. Ατσαλάκη Γεώργιο και Μπακατσάκη Μαρία από το Πολυτεχνείο Κρήτης και από τον κ. Λεμονάκη Χρήστο από το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο. Επισκέπτες Καθηγητές όπως ο κ. Μαυρομούστακος Ανδρόνικος και απόφοιτοι του MAIX, που δραστηριοποιούνται στην επιχειρηματικότητα όπως η κ. Nune Igityan πραγματοποίησαν επίσης διαλέξεις σχετικά με την χρησιμοποίηση της τεχνητής νοημοσύνης (AI) στην βελτίωση της επιχειρηματικότητας και της αιεφόρας διαχείρισης ξενοδοχειακών καταλυμάτων. Πραγματοποιήθηκε επίσης παρουσίαση ενός άλλου

ευρωπαϊκού έργου με το ακρωνύμιο “DETOCS” που συμμετέχει το MAIX από τον εξωτερικό συνεργάτη σε ενεργειακά θέματα κ. Βουρδουμπά Ιωάννη και έχει να κάνει με περιφερειακές πολιτικές που αφορούν την απανθρακοποίηση της τουριστικής βιομηχανίας με έμφαση στις ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις, όπως και έγινε παρουσίαση της πλατφόρμας μέτρησης, παρακολούθησης και μείωσης εκπομπών άνθρακα και ενεργειακού αποτυπώματος σε χώρους φιλοξενίας “EcoHotel Plus” από την εταιρία συμβούλων, μηχανικών και μελετητών “Innovesco”. Πραγματοποιήθηκε επίσης από το προσωπικό του MAIX παρουσίαση για τα ενδημικά φυτά της Κρήτης καθώς και των αποτελεσμάτων της ετήσιας έρευνας τουρισμού που διεξάγει το MAIX και επιχορηγείται από την Περιφέρεια Κρήτης, με ιδιαίτερες αναφορές στο προφίλ του Ιταλού αλλοδαπού τουρίστα που επισκέπεται την Κρήτη. Ιταλοί τουρίστες, οι οποίοι αύξησαν την αφίξεις τους το 2024 τόσο στο αεροδρόμιο των Χανίων όσο και του Ηρακλείου, αναδεικνύοντας μια δυναμική και μια ικανοποίηση ως προς το τουριστικό πακέτο που προσφέρει το νησί. Όλα αυτά τα θέματα που αναπτύχθηκαν και παρουσιάστηκαν κατά τη διάρκεια της επιμόρφωσης, προκάλεσαν το έντονο ενδιαφέρον των Ιταλών Ξενοδόχων, αυξάνοντας τις γνώσεις τους σε γενικά θέματα τουρισμού, ενημερώθηκαν για την υπάρχουσα κατάσταση, τις δυνατότητες, προοπτικές, προκλήσεις και ευκαιρίες του τουρισμού στην Κρήτη και εμβάθυναν σε ειδικότερα θέματα επιχειρηματικότητας που αφορούν ξενοδοχειακές εγκαταστάσεις και που θα μπορούσαν να αναπτύξουν και να εφαρμόσουν στα δικά τους ξενοδοχεία.

Επίσης, υλοποιήθηκαν επισκέψεις σε διάφορους τοπικούς φορείς, όπως συναντήσεις με τον Αντιπεριφερειάρχη Χανίων κ. Καλογερά Νικόλαο, τους Αντιδημάρχους Χανίων κ. Ψαρουδάκη Νεκτάριο και Αλόγλου Αναστάσιο καθώς και τον Ειδικό Συνεργάτη σε θέματα τουρισμού κ. Ντουκάκη Εμμανουήλ, τον Αντιδήμαρχο Πλατανιά κ. Μαρινάκη Πέτρο, ως εκπρόσωπος του πιο τουριστικού Δήμου του Νομού Χανίων, τον Πρόεδρο του Επιμελητηρίου Χανίων κ. Ροκάκη Αντώνιο, καθώς και τον υπεύθυνο για τη συμβουλευτική υποστήριξη επιχειρήσεων κ. Μουντάκη Δημήτριο και τον Γραμματέα του Συνδέσμου Ξενοδόχων Κρήτης κ. Παπαδάκη Κυριάκο όπου παρουσιάστηκαν πολιτικές, στρατηγικές και καλές πρακτικές πάνω στον τουριστικό τομέα. Στις συναντήσεις αυτές με τους τοπικούς φορείς, οι Ιταλοί Ξενοδοχείοι είχαν την ευκαιρία να ενημερωθούν για τις στρατηγικές και πολιτικές του κάθε φορέα, να συζητήσουν διάφορα σχετικά θέματα και να ανταλλάξουν καλές πρακτικές. Αυτές τις καλές πρακτικές, στρατηγικές και πολιτικές θα μπορούσαν να τις προτείνουν μεταξύ άλλων και στους δικούς τους τουριστικούς φορείς στη χώρα τους ούτως ώστε να τα ενσωματώσουν στον στρατηγικό τους σχεδιασμό. Επιπλέον, υλοποιήθηκε ξενάγηση στο “Euphoria Hotel”, στο Κολυμπάρι του Δήμου Πλατανιά Χανίων, από τον Γενικό Διευθυντή κ. Τζανουδάκη Γρηγόριο με έμφαση στις εγκαταστάσεις Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας αλλά και διάφορα θέματα που αφορούν την αποτελεσματικότερη διαχείριση ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων (Building Management System). Επιλέχθηκε αυτό το Ξενοδοχείο, διότι τα EM Resorts (Euphoria Resort & Minoa Palace Resort), στο πλαίσιο της δέσμευσης όλων των ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων για μείωση του αποτυπώματος άνθρακα, πραγματοποίησαν το 2023 «πράσινη» επένδυση κατασκευής Φωτοβολταϊκού Πάρκου στο Ν. Χανίων. Το Πάρκο είναι το μεγαλύτερο στην Κρήτη μέχρι στιγμής, με συνολική ισχύ 3 MW και στοχεύει

στην κάλυψη των αναγκών και των δύο θέρετρων σε ηλεκτρική ενέργεια. Ως αποτέλεσμα, το 100% των αναγκών ηλεκτρικής ενέργειας του “Euphoria Hotel” παράγεται τόσο εσωτερικά από τα εγκατεστημένα φωτοβολταϊκά συστήματα όσο και από το νέο Φωτοβολταϊκό Πάρκο. Οι Ιταλοί Ξενοδοχείοι εξέφρασαν τον ενθουσιασμό τους από τις εγκαταστάσεις του ξενοδοχείου, από τα συστήματα για την αποτελεσματική διαχείριση του ξενοδοχείου και από τις πολιτικές που ακολουθούνται κυρίως για τη μείωση των εκπομπών άνθρακα, που πολλές από αυτές όχι μόνο θα τις υιοθετήσουν στα δικά τους ξενοδοχεία, όπου αυτό είναι εφικτό, αλλά και θα τις προτείνουν ανεπιφύλακτα σε ξενοδόχους της Περιφέρειας Ούμπρια, αλλά και σε άλλους ξενοδόχους άλλων Περιφερειών της χώρας τους. Πραγματοποιήθηκαν επίσης ξεναγήσεις στην Παλιά Πόλη των Χανίων αλλά και του Ρεθύμνου, επισκέψεις σε αγροτουριστικές επιχειρήσεις, επίσκεψη στον Αρχαιολογικό Χώρο και Μουσείο της Κνωσού, στην Μνημειακή Ελιά των Βουβίων, όπως και είχαν την ευκαιρία να δοκιμάσουν τοπικά αγροτικά προϊόντα σε παραδοσιακές ταβέρνες, να επισκεφθούν οινοποιεία αλλά και περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, εκφράζοντας την απόλυτη ικανοποίησή τους.

Θεωρείτε ότι αυτή η πρώτη εμπειρία ανοίγει τον δρόμο για μόνιμη συνεργασία του MAIX με τον επιχειρηματικό κόσμο;

Πιστεύω ότι όντως επειδή αυτή η πρώτη εμπειρία είχε απόλυτα θετικό πρόσημο, η συνεργασία αυτή ανοίγει τον δρόμο για μόνιμη συνεργασία του MAIX με τον επιχειρηματικό κόσμο. Ήδη από όσο γνωρίζω, ο Σύλλογος Ξενοδόχων της Περιφέρειας Ούμπρια, όχι μόνο σκοπεύει να στείλει τις επόμενες χρονιές και άλλα μέλη του στο MAIX, αλλά έχει έρθει σε επαφές με άλλους Συλλόγους Ξενοδόχων από τις άλλες Περιφέρειες της Ιταλίας, ούτως ώστε να έρθουν στο

Ινστιτούτο μας και να τους προσφέρουμε ανάλογο πρόγραμμα επιμόρφωσης και αποκόμισης πολύτιμων εμπειριών μέσα από στοχευμένες δράσεις. Στην κατεύθυνση αυτή βοηθάει το γεγονός ότι μαζί με τον Πρόεδρο του Συλλόγου Ξενοδόχων της Περιφέρειας Ούμπρια ήταν και ο Πρόεδρος των Νέων Ξενοδόχων από όλη την Ιταλία κ. Fabio Raimondo, ο οποίος έμεινε με τη σειρά του απόλυτα ικανοποιημένος από την οργάνωση του όλου Προγράμματος.

Επίσης, μαζί με τον Πρόεδρο του Κέντρου Κατάρτισης της Περιφέρειας Ούμπρια, σκοπεύουμε να προσεγγίσουμε και άλλες επιχειρηματικές ομάδες, όπως είναι τα Εμποροβιομηχανικά Επιμελητήρια της Ιταλίας. Ήδη πολλοί Ξενοδόχοι της Περιφέρειας Ούμπρια έχουν στενές σχέσεις με το Περιφερειακό Εμποροβιομηχανικό Επιμελητήριο, όπου θα μπορούσαν να μεταφέρουν άμεσα την θετική τους εμπειρία και είναι η επόμενη ομάδα-στόχος.

Η συμμετοχή Ιταλών ξενοδόχων, πώς πιστεύετε ότι θα επηρεάσει την εικόνα των Χανίων και της Κρήτης και του MAIX ως διεθνές κέντρο εκπαίδευσης και επιχειρηματικής συνεργασίας;

Το Πρόγραμμα αυτό που υλοποίησε το MAIX με τους Ιταλούς Ξενοδόχους είμαι απόλυτα βέβαιος ότι θα επηρεάσει θετικά την εικόνα των Χανίων και γενικότερα της Κρήτης προβάλλοντας παράλληλα το MAIX ακόμα περισσότερο ως ένα διεθνές αναγνωρισμένο Κέντρο Εκπαίδευσης όχι μόνο προσφέροντας γνώσεις σε σπουδαστές/φοιτητές και φέρνοντας σε επαφή τον ακαδημαϊκό κόσμο μέσω των Διεθνών Ακαδημαϊκών Συνεδρίων που λαμβάνουν χώρα στο Συνεδριακό Κέντρο του MAIX, αλλά ανοίγοντας ταυτόχρονα διεθνή γέφυρα συνεργασίας με τον επιχειρηματικό κόσμο. Ήδη στην Συνάντηση των Ιταλών Ξενοδόχων που πραγματοποιήθηκε στο Επιμελητήριο Χανίων, εκφράσθηκε από τον Πρόεδρο του Συλλόγου προς τον Πρόεδρο του Επιμελητηρίου Χανίων η πρόθεση του να κινητοποιήσει και μέλη του

Εμποροβιομηχανικού Επιμελητηρίου της Περιφέρειας Ούμπρια για επίσκεψη τους στο Νομό Χανίων μέσω των Προγραμμάτων Επιμόρφωσης που προσφέρει το MAIX, αναπτύσσοντας παράλληλα τα δύο Επιμελητήρια μια ιδιαίτερη σχέση και συνεργασία για την επίλυση διαφόρων θεμάτων που απασχολούν τον κλάδο τους. Επίσης, μέσω της απόλυτης ικανοποίησης των Προγραμμάτων μαθητείας Ιταλών σπουδαστών σε διάφορες τοπικές αγροτουριστικές επιχειρήσεις και η συνεπακόλουθη θετική ανταπόκριση τόσο από τους ντόπιους όσο και από τους Ιταλούς επιχειρηματίες, στα επόμενα σχέδια μας είναι και η δημιουργία αντίστοιχων Προγραμμάτων για επιμόρφωση Ιταλών επιχειρηματιών, που δραστηριοποιούνται στον πρωτογενή τομέα της οικονομίας. Το MAIX εξάλλου, από το 2019 στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, «Βραχυπρόθεσμες ανταλλαγές και επισκέψεις σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις και δάση», σε συνεργασία με την Ένωση Κυπρίων Αγροτών (ΕΚΑ) και του Γεωργικού Επιμελητηρίου Κύπρου είχε διοργανώσει εκπαιδευτικό σεμινάριο σε θέματα Καλλιέργειας Λαχανικών, Πεππονοειδών και του αμπελο-οινικού κλάδου με τη συμμετοχή Κύπριων αγροτών. Οπότε το MAIX, με την ίδια επιτυχία μπορεί να υλοποιήσει αντίστοιχα προγράμματα, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Προγράμματος ERASMUS+ με Ιταλούς επιχειρηματίες στον πρωτογενή τομέα. Έτσι λοιπόν το MAIX, θα ενισχύσει ακόμα περαιτέρω την εικόνα του Ινστιτούτου ως διεθνές κέντρο εκπαίδευσης και επιχειρηματικής συνεργασίας, τόσο στον αγροτικό όσο και στον τουριστικό κλάδο, μιας και η σύνδεση πρωτογενή και τριτογενή τομέα αποτελεί ζωτικής σημασίας τόσο σε τοπικό, όσο και σε περιφερειακό αλλά και εθνικό επίπεδο.

Ποιο είναι το όραμά για την περαιτέρω ενίσχυση της επιχειρηματικής διάστασης στις δράσεις του Ινστιτούτου;

Το όραμα του Ινστιτούτου για την περαιτέρω ενίσχυση

της επιχειρηματικής διάστασης είναι να συμπεριλάβουμε όσο το δυνατό περισσότερες επιχειρηματικές ομάδες, που δραστηριοποιούνται κυρίως στον αγροτουριστικό κλάδο σε εκπαιδευτικά και επιμορφωτικά σεμινάρια, όχι μόνο από την Ιταλία αλλά και από άλλες χώρες. Όπως επίσης και να συμπεριλάβουμε περισσότερους ντόπιους επιχειρηματίες του αγροτουριστικού κλάδου και τοπικούς φορείς από όλους τους Νομούς της Κρήτης, ούτως ώστε να υπάρχει μια πιο ολιστική προσέγγιση των δυνατοτήτων και των προοπτικών που θα μπορούσε να προσφέρει η Κρήτη, δημιουργώντας έτσι περισσότερες ευκαιρίες ανάπτυξης συνεργασιών με τους ξένους επιχειρηματίες. Επίσης, θα μπορούσε το MAIX, να αναλαμβάνει ντόπιες επιχειρηματικές ομάδες και να τις στέλνει για επιμορφωτικά Προγράμματα σε χώρες του εξωτερικού, ούτως ώστε οι ντόπιοι επιχειρηματίες να ενημερώνονται για τις υφιστάμενες πολιτικές και στρατηγικές που ακολουθούνται από τους ξένους φορείς, να ανταλλάσουν καλές πρακτικές και να δουν αν μπορούν κάποιες από αυτές να τις προσαρμόσουν και να τις εφαρμόσουν στις δικές τους επιχειρήσεις. Γενικά, το MAIX, με το υψηλά κατερτισμένο προσωπικό που διαθέτει, αξιοποιώντας την πολυδιάστατη και πολυετή εμπειρία μέσω της παροχής υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακής εκπαίδευσης και επιστημονικής έρευνας, από καταξιωμένους Καθηγητές από όλο τον κόσμο, τη διοργάνωση πολλών Διεθνών Συνεδρίων από το Συνεδριακό Κέντρο του MAIX, της συμμετοχής σε πολυάριθμα και ποικίλα Ευρωπαϊκά Προγράμματα και του πολύ μεγάλου Δικτύου Συνεργαζόμενων Φορέων που έχει αναπτύξει τα 40 χρόνια λειτουργίας του, θα μπορούσε να λειτουργήσει, μεταξύ άλλων και ως Ενδιάμεσος Φορέας, ως ένας «Εκπαιδευτικός Κόμβος Επιχειρησιακής Συνέργειας της Μεσογείου», που θα γεφυρώνει το χάσμα και θα φέρνει σε επαφή ξένους με ντόπιους επιχειρηματίες του αγροτουριστικού κλάδου και τοπικούς φορείς μέσω ενός κατάλληλα στοχευμένου επιμορφωτικού και εκπαιδευτικού Προγράμματος που θα συντελεί στην ανάπτυξη γνώσεων, δεξιοτήτων,

ικανοτήτων και εξωστρέφειας, προάγοντας παράλληλα το πνεύμα της συνεργασίας και της συνέργειας μεταξύ ομοειδών επιχειρηματικών ομάδων του πρωτογενή και τριτογενή τομέα από διάφορες χώρες.

Βιογραφικό
Ο κ. Γεώργιος Αγγελάκης είναι Υποψήφιος Διδάκτωρ του Τμήματος Διοικητικής Επιστήμης και Τεχνολογίας στο Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο. Σπούδασε Οικονομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Απέκτησε Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Εξειδίκευσης στα Οικονομικά, Χρηματοοικονομικά, Μάρκετινγκ και Διοίκηση Επιχειρήσεων από το Μεσογειακό Αγρονομικό Ινστιτούτο Χανίων. Έχει επίσης αποκτήσει Μεταπτυχιακά Διπλώματα με εξειδίκευση στα Εφαρμοσμένα Οικονομικά και Χρηματοοικονομικά από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών και στην Οικονομική Θεωρία και Πολιτική από το Τμήμα Οικονομικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης. Από το 2005, ο κ. Αγγελάκης ασχολείται με ερευνητικές δραστηριότητες και τη διαχείριση ευρωπαϊκών έργων που υλοποιούνται από το Τμήμα Οικονομίας και Διοίκησης του Μεσογειακού Αγρονομικού Ινστιτούτου Χανίων.

Έχει συμμετάσχει σε πολλά προγράμματα της ΕΕ (H2020, FP7, FP6, MED, Interreg III B, Interreg MED, Interreg Europe, Interreg Adrion, Interreg ENPI CBC MED, Interreg Greece-Cyprus, LIFE, TEMPUS, ERASMUS+). Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα εντοπίζονται κυρίως σε θέματα που σχετίζονται με τον αιεφόρο τουρισμό, την αγροτική οικονομία, την κυκλική οικονομία, τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, Μάρκετινγκ, Μάνατζμεντ, ανάλυση αγοράς, βιωσιμότητα και αναπτυξιακές δυνατότητες διαφόρων περιοχών. Επίσης, έχει οργανώσει και συμμετάσχει σε πολυάριθμα Ευρωπαϊκά Συνέδρια, σεμινάρια, συναντήσεις. Έχει αναπτύξει στενές σχέσεις με εταίρους πολλών κοινοτικών και εθνικών έργων, καθώς και με τοπικούς και περιφερειακούς φορείς, ενώ έχει δημοσιεύσει και διάφορες έρευνες σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά.

Πώς να Σταματήσουν οι Γεωργοί να Χάνουν Χρήματα στο Χωράφι

Η νέα πραγματικότητα

της μεσογειακής γεωργίας: από την εικασία στην ακρίβεια

Του Μιχάλη Καθαράκη

Δρ. Μιχάλης Καθαράκης
CEO - Διαχειριστής
Μεσογειακού
Κέντρου Ικανοτήτων
Αγροδιατροφής - MACC

Κάθε φορά που ένας παραγωγός ανοίγει την ηλεκτροβάννα άρδευσης χωρίς να ξέρει πόσο νερό χρειάζεται πραγματικά η καλλιέργειά του, πετάει χρήματα. Κάθε φορά που ψεκάζει «για καλό και για κακό», πληρώνει φυτοφάρμακα που δεν χρειάζονται. Κάθε φορά που λιπαίνει χωρίς να γνωρίζει αν το έδαφος μπορεί να τα απορροφήσει, αγοράζει θρεπτικά που πάνε χαμένα. Αυτή είναι η σκληρή αλήθεια της σύγχρονης γεωργίας: χάνεται μεγάλο μέρος από τα χρήματα που επενδύονται στην παραγωγή, απλά επειδή οι αποφάσεις λαμβάνονται χωρίς να υπάρχει σαφής εικόνα για το τι συμβαίνει στο χωράφι.

Το πρόβλημα που κανείς δεν λείει

Οι περισσότεροι παραγωγοί πιστεύουν ότι ξέρουν πότε να ποτίσουν. Κοιτάνε το χώμα, το ψηλαφούν, βασίζονται στην εμπειρία τους. Αλλά το χώμα λέει ψέματα. Μπορεί η επιφάνεια να φαίνεται υγρή, ενώ στη ρίζα το φυτό να πεθαίνει από δίψα. Ή το αντίστροφο: να γίνεται άρδευση ενώ δεν χρειάζεται. Το ίδιο ισχύει και για τα λιπάσματα. Αν το pH δεν είναι σωστό, τα θρεπτικά στοιχεία «κλειδώνουν». Υπάρχουν στο έδαφος αλλά το φυτό δεν τα παίρνει. Το αποτέλεσμα; Χρήματα που ξοδεύονται για το τίποτα.

Η λύση που λειτουργεί ήδη

Η απάντηση δεν είναι θεωρητική. Λειτουργεί ήδη σε δεκάδες γεωργικές εκμεταλλεύσεις σε όλη την Ελλάδα. Το σύστημα SmartAgroGenius του Μεσογειακού Κέντρου Ικανοτήτων Αγροδιατροφής (MACC) έχει εγκατασταθεί σε ελαιώνες, αμπέλια, θερμοκήπια και οπωρώνες. Από την Κρήτη μέχρι την Πελοπόννησο και τη Θεσσαλία. Στην Κρήτη υπάρχει πλήρης δίκτυο τεχνικής υποστήριξης. Όταν χρειάζεται βοήθεια, η απάντηση έρχεται αμέσως. Δεν πρόκειται για πείραμα. Είναι τεχνολογία που δουλεύει και αποδίδει κάθε μέρα.

Τι αλλάζει στην πράξη

Οι παραγωγοί που το χρησιμοποιούν βλέπουν άμεσα τη διαφορά στα οικονομικά της εκμετάλλευσής τους. **Στην άρδευση:** Το νερό δίνεται μόνο όσο χρειάζεται πραγματικά η ρίζα. Όχι περισσότερο, όχι λιγότερο. Τέλος το νερό που πάει χαμένο. Η εξοικονόμηση είναι σημαντική. **Στα φυτοφάρμακα:** Οι ψεκασμοί γίνονται μόνο όταν υπάρχει πραγματικός κίνδυνος ασθένειας. Όχι «μήπως και πάθει κάτι». Λιγότεροι ψεκασμοί σημαίνουν λιγότερα έξοδα και καθαρότερο προϊόν. **Στα λιπάσματα:** Η λίπανση γίνεται όταν το έδαφος μπορεί να την απορροφήσει. Αν το pH είναι λάθος, το σύστημα το δείχνει. Έτσι σταματά η σπατάλη. Υπάρχει όμως και άλλο όφελος: καλύτερη παραγωγή. Φυτά χωρίς στρες δίνουν περισσότερο και καλύτερο καρπό.

Τι λένε όσοι το έχουν

Ένας ελαιοπαραγωγός από τη Μεσσαρά περιγράφει:
«Την πρώτη χρονιά δεν το πίστευα. Μου έλεγε να

ποτίσω πολύ λιγότερο από ό,τι συνήθιζα. Αλλά το ακολούθησα. Στο τέλος, η παραγωγή ήταν μεγαλύτερη και το κόστος άρδευσης είχε πέσει δραματικά. Τώρα το εμπιστεύομαι τυφλά.»
Από θερμοκήπιο στο Τυμπάκι: «Με ησύχασε. Ξέρω ανά πάσα στιγμή τι γίνεται. Και αν χρειαστώ κάτι, η τεχνική υποστήριξη είναι εδώ αμέσως.»
Αμπελουργός στις Αρχάνες: «Τριάντα χρόνια στο αμπέλι και νόμιζα ότι ξέρω τη δουλειά μου. Το σύστημα μου έδειξε ότι έκανα λάθος πιο συχνά από όσο φανταζόμουν. Φέτος έκανα τη μεγαλύτερη σοδειά της ζωής μου.»

Πώς δουλεύει (πολύ απλά)

Η λειτουργία βασίζεται σε μικρούς ασύρματους αισθητήρες που τοποθετούνται στον αγρό. Μερικοί μετρούν τον αέρα (θερμοκρασία, υγρασία, άνεμο, βροχή). Άλλοι μπαίνουν στη ρίζα και μετρούν το νερό, την αλατότητα και το pH του χώματος. Τοποθετούνται μία φορά και μετά δουλεύουν αυτόνομα. Δεν χρειάζεται Wi-Fi. Δεν χρειάζεται κάλυψη κινητού. Λειτουργούν ακόμα και στα πιο απομακρυσμένα χωράφια. Ο παραγωγός ανοίγει την εφαρμογή στο κινητό του και βλέπει τα πάντα. Και δεν βλέπει απλά νούμερα. Η εφαρμογή του λέει τι να κάνει: «Πότισε τώρα με τόσα λίτρα.» «Κίνδυνος ασθένειας σε τρεις μέρες – ψέκασε Πέμπτη.» «Το pH χαμηλό – μην ρίξεις λίπασμα τώρα, θα πάει χαμένο.» Αν το επιθυμεί, το σύστημα μπορεί να αναλάβει και την εκτέλεση. Ανοίγει τις βάνες, ποτίζει όσο πρέπει, κλείνει. Ο παραγωγός απλά ελέγχει από το κινητό.

Πόσο κοστίζει

Το κόστος ίσως εκπλήξει πολλούς. Για αγρό από ένα έως τέσσερα στρέμματα, το κόστος εγκατάστασης κυμαίνεται από 300 μέχρι 1.200 ευρώ. Εξαρτάται από τον αριθμό των ζωνών παρακολούθησης και το επίπεδο αυτοματισμού. Αυτό περιλαμβάνει τα πάντα: εξοπλισμό, εγκατάσταση, εκπαίδευση, πρόσβαση στην εφαρμογή. Η ετήσια συνδρομή κυμαίνεται από 30 μέχρι 120 ευρώ το χρόνο. Λιγότερο από μία δεξαμενή πετρελαίου. Λιγότερο από δύο σακιά λίπασμα. Αυτά τα ποσά καλύπτουν: ενημερώσεις της εφαρμογής, τεχνική υποστήριξη όλο το εικοσιτετράωρο, έλεγχο των αισθητήρων. Όταν το κόστος αυτό συγκριθεί με την εξοικονόμηση σε νερό, φάρμακα και λιπάσματα, η απόσβεση ολοκληρώνεται συνήθως σε λίγους μήνες. Μετά, η διαφορά είναι καθαρό κέρδος. Για μεγαλύτερους αγρούς το κόστος προσαρμόζεται αναλόγως. Και όσο μεγαλώνει η έκταση, τόσο μικρότερο γίνεται το κόστος ανά στρέμμα. Το σύστημα συνοδεύεται από τριετή εγγύηση. Επίσης, υπάρχει δυνατότητα επέκτασης – μπορεί κάποιος να ξεκινήσει με βασική κάλυψη και να προσθέτει σταδιακά.

Τι κοστίζει η αδράνεια

Η πραγματική ερώτηση είναι τι κοστίζει να μην υπάρχει το σύστημα. Κάθε χρόνος χωρίς ακριβή πληροφόρηση σημαίνει χιλιάδες ευρώ σε σπατάλη. Νερό που πάει χαμένο. Φάρμακα που δεν χρειάζονται. Λιπάσματα που δεν απορροφώνται. Για έναν μέσο ελαιώνα, αυτό μπορεί να σημαίνει πεντακόσια έως δύο χιλιάδες ευρώ κάθε χρόνο. Σε πέντε χρόνια, τα ποσά γίνονται τεράστια. Και δεν πρόκειται μόνο για χαμένα χρήματα. Πρόκειται και για χαμένη παραγωγή. Για φυτά που υποφέρουν και αποδίδουν λιγότερο. Για άσκοπες ώρες στο χωράφι. Για το άγχος των λανθασμένων αποφάσεων.

Γιατί το MACC είναι διαφορετικό

Το MACC δεν είναι απλά μια εταιρεία. Είναι παράλληλα ερευνητικός φορέας που συμμετέχει σε ευρωπαϊκά

προγράμματα καινοτομίας (Horizon Europe). Οι τεχνικοί του γνωρίζουν τις συνθήκες της Μεσογείου. Το σύστημα δεν σχεδιάστηκε για τη Γερμανία ή την Ολλανδία. Δημιουργήθηκε εδώ, για τις ελληνικές καλλιέργειες, για τις δικές μας συνθήκες. Και η υποστήριξη είναι τοπική, άμεση, στα ελληνικά, από ανθρώπους που καταλαβαίνουν τις πραγματικές ανάγκες των παραγωγών.

Το επόμενο βήμα

Το MACC προσφέρει δωρεάν αξιολόγηση σε κάθε ενδιαφερόμενο παραγωγό. Τεχνικός επισκέπτεται τον αγρό, εξετάζει τις ανάγκες και παρέχει προσωπική μελέτη που δείχνει: Πόσο ακριβώς μπορεί να εξοικονομηθεί με βάση τα τρέχοντα έξοδα. Πού θα τοποθετηθούν οι αισθητήρες. Πόσο θα κοστίσει η συγκεκριμένη εγκατάσταση. Χωρίς κόστος. Χωρίς δέσμευση. Απλά τα στοιχεία για να ληφθεί τεκμηριωμένη απόφαση. Και αν η εγκατάσταση γίνει τώρα, τον χειμώνα, υπάρχει ένα επιπλέον πλεονέκτημα: ο παραγωγός έχει χρόνο να εξοικειωθεί με το σύστημα πριν έρθει η άνοιξη και το καλοκαίρι, όταν οι αποφάσεις κοστίζουν ακριβά.

Η κρίσιμη επιλογή

Όταν το κόστος είναι λιγότερο από μία δεξαμενή πετρελαίου, και η ετήσια συνδρομή λιγότερο από δύο σακιά λίπασμα, η ερώτηση δεν είναι «αν συμφέρει». Η ερώτηση είναι «τι κοστίζει να μην γίνει». Η γεωργία αλλάζει. Όσοι έχουν πρόσβαση σε ακριβή πληροφόρηση προχωρούν. Όσοι εξακολουθούν να αποφασίζουν χωρίς δεδομένα μένουν πίσω. Η διαφορά μεταξύ επιτυχίας και δυσκολίας μπορεί να κρίνεται από μια απλή επιλογή: να δεις τι πραγματικά συμβαίνει στο χωράφι σου.

Mediterranean Agri-Food Competence Center (MACC)

Μεσογειακό Κέντρο Ικανοτήτων Αγροδιατροφής
210220061, info@macc.gr, www.macc.gr

Το κρητικό κρασί στο σήμερα & στο αύριο

Η Κρήτη δεν είναι απλώς ένα μεγάλο νησί. Είναι ένας τόπος με πολυεπίπεδη ιστορία, μια ιδιαίτερη και μοναδική εδαφική ποικιλομορφία και μια αμπελουργική παράδοση που χάνεται στον χρόνο.

Από τους αρχαίους αμπελώνες έως τις σύγχρονες οινοποιίες, το κρασί υπήρξε πάντα μέρος της καθημερινότητας, της οικονομίας και της πολιτισμικής ταυτότητας του νησιού.

Σήμερα, το κρητικό κρασί βρίσκεται σε μια κρίσιμη καμπή: ανάμεσα στην παράδοση και την ανάγκη για προσαρμογή, ανάμεσα στη διεθνή εξωστρέφεια και τη διατήρηση της αυθεντικότητας.

Με αυτά τα λόγια, ο Πρόεδρος του Δικτύου Οινοποιών Κρήτης Στέλιος Ζαχαριουδάκης, δίνει το στίγμα της συζήτησης που ακολουθεί για το παρόν και το μέλλον του κρητικού αμπελώνα.

Στέλιος Ζαχαριουδάκης
Πρόεδρος Δικτύου Οινοποιών Κρήτης

Ποιες είναι οι βασικές γηγενείς ποικιλίες που καλλιεργούνται σήμερα στην Κρήτη και ποια τα περιθώρια ανάπτυξης ή αναβίωσης παλαιών και σπάνιων ποικιλιών του νησιού;

Η Κρήτη έχει την τύχη –και την ευθύνη– να διαθέτει έναν από τους πιο πλούσιους αμπελογενετικούς θησαυρούς της Ελλάδας. Πρόκειται για ποικιλίες που διατηρηθήκαν μέσα στους αιώνες, σε άμεση σχέση με το κλίμα, τα εδάφη και τον άνθρωπο. Αυτός ο δεσμός είναι που δίνει στα κρητικά κρασιά χαρακτήρα και ταυτότητα.

Σήμερα, η σύγχρονη Κρητική οινοποιία στηρίζεται σε έναν βασικό πυρήνα γηγενών ποικιλιών που έχουν αποδείξει πως μπορούν να σταθούν ποιοτικά και εμπορικά. Στις λευκές ποικιλίες, το **Βιδιανό** αποτελεί ίσως το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα επιτυχημένης αναγέννησης. Θυμάμαι πριν από χρόνια, όταν το Βιδιανό θεωρούνταν σχεδόν «δύσκολη» ποικιλία, περιορισμένη σε λίγους αμπελώνες. Σήμερα, έχει εξελιχθεί σε πρεσβευτή της Κρήτης, με κρασιά που συνδυάζουν αρωματικό βάθος, δομή και δυνατότητα παλαίωσης.

Η **Βηλάνα**, ιστορικά η πιο διαδεδομένη λευκή ποικιλία του νησιού, έχει περάσει από διάφορες φάσεις. Για χρόνια ταυτίστηκε με απλά, καθημερινά κρασιά. Όμως, μέσα από καλύτερη καλλιέργεια, χαμηλότερες στρεμματικές αποδόσεις και πιο προσεκτική οινοποίηση, αποδεικνύει πλέον ότι μπορεί να δώσει φρέσκα, ισορροπημένα και αξιόλογα κρασιά. Το **Θραψαθήρι**, ιδιαίτερα σε ορεινότερες περιοχές, δείχνει μια εξαιρετικά ενδιαφέρουσα δυναμική, με έμφαση στη φρεσκάδα και την οξύτητα. Ακόμα το ιδιαίτερα αρωματικό και με φινέτσα **Μοσχάτο Σπίνας**. Ιδιαίτερη θέση έχουν και οι σπάνιες ποικιλίες, όπως το **Δαφνί** και το **Πλυτό**.

Το **Κοτσιφάλι το Λιάτικο** και το **Μαντηλάρι** αλλά και το **Ρομέικο** αποτελούν τον βασικό κορμό της κρητικής παραγωγής στα κόκκινα κρασιά. Το ενδιαφέρον σήμερα είναι ότι οι οινοποιοί πειραματίζονται περισσότερο, τόσο

σε μονοποικιλιακές εκφράσεις όσο και σε διαφορετικές οινοποιητικές προσεγγίσεις που δίνουν στα ερυθρά κρασιά της Κρήτης ιδιαίτερα ποιοτικά γευστικά στοιχεία όπως αυτά που χαρακτηρίζουν παγκοσμίως τα λεγόμενα μεγάλα κόκκινα κρασιά.

Τα περιθώρια ανάπτυξης και αναβίωσης παλαιών ποικιλιών είναι σήμερα μεγαλύτερα από ποτέ. Υπάρχει τεχνογνωσία, ερευνητικό ενδιαφέρον και, κυρίως, μια νέα γενιά ανθρώπων που θέλει να δουλέψει σύγχρονα και ποιοτικά με τον Κρητικό αμπελώνα. Το ζητούμενο δεν είναι απλώς να «σώσουμε» τις ποικιλίες, αλλά να τις εντάξουμε ουσιαστικά στην αγορά, με ξεκάθαρη ταυτότητα και ποιότητα. Εδώ θα πρέπει να τονίσουμε ότι έχουν εντοπιστεί και νέες κρητικές ποικιλίες όπου με μικροοινοποιήσεις από συναδέλφους οινοποιούς εκτιμώνται γευστικά αποτελέσματα

Η κορυφαία ποιότητα των Κρητικών κρασιών αποτυπώνεται στα αποτελέσματα όλων των μεγάλων διεθνών διαγωνισμών κρασιού. Τα βραβεία - μετάλλια είναι εκατοντάδες και στη μεγάλη αυτή συλλογή συμμετέχουν όλα τα οινοποιεία του δικτύου.

Ποιες είναι οι μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζει σήμερα ο κρητικός αμπελουργικός κλάδος;

Ο κρητικός αμπελουργικός κλάδος αντιμετωπίζει σήμερα προκλήσεις που, σε πολλές περιπτώσεις, καθορίζουν τη βιωσιμότητά του. Η **κλιματική αλλαγή** είναι ίσως η πιο ορατή και άμεση. Τα τελευταία χρόνια βλέπουμε μεταβολές στον χρόνο ωρίμασης, μεγαλύτερη ένταση ξηρασίας και ακραία φαινόμενα. Αυτά δεν είναι θεωρητικά ζητήματα· είναι καθημερινές και δύσκολες καταστάσεις που ο αμπελουργός αντιμετωπίζει στο αμπέλι.

Αμπελουργοί αρχίζουν και αλλάζουν καλλιεργητικές πρακτικές που εφάρμοζαν επί δεκαετίες, απλώς για να μπορέσουν να διατηρήσουν το καλό επίπεδο των

σταφυλιών τους. Η αναζήτηση νέων υψομέτρων, διαφορετικών εκθέσεων και ανθεκτικότερων πρακτικών δεν είναι πολυτέλεια, είναι ανάγκη.

Το **αυξημένο κόστος παραγωγής** αποτελεί ένα ακόμη σοβαρό ζήτημα. Η πίεση που δέχεται ο αμπελουργός δεν αντικατοπτρίζεται στην τελική τιμή του προϊόντος. Αυτό δημιουργεί εύθραυστες ισορροπίες, και κάνει τους αμπελουργούς να δυσκολεύονται να επιβιώσουν.

Ιδιαίτερα ανησυχητική είναι και η **γήρανση του αμπελουργικού πληθυσμού**. Οι νέοι αγρότες μπορεί να αγαπούν το κρασί, αλλά διστάζουν να καλλιεργήσουν αμπέλια. Χρειάζεται ένα πιο σταθερό πλαίσιο, οικονομικό και θεσμικό, για να νιώσουν ότι υπάρχει μέλλον.

Έχω ξαναπεί ότι ενώ το εμφιαλωμένο κρασί της Κρήτης όπως και στην υπόλοιπη Ελλάδα τα τελευταία χρόνια πάει καλά ποιοτικά, όπως και η εμπορία του εντός και εκτός χώρας, ο Κρητικός και ο Ελληνικός αμπελώνας εγκαταλείπεται.

Τα τελευταία είκοσι με εικοσιπέντε χρόνια που οι ετικέτες κρασιού και τα οινοποιεία αυξάνονται, ο αμπελώνας σε κάποιες περιοχές της Κρήτης και σε άλλα μέρη της Ελλάδας μειώθηκε μέχρι και πενήντα της εκατό. Υπάρχουν φυσικά και κάποιες εξαιρέσεις

Για να σταματήσει αυτό πρέπει η **σχέση αμπελουργού και οινοποιού** να ενισχυθεί. Το Κρητικό κρασί πρέπει να βρει την αξία του και αυτή η αξία να μεταφερθεί στον αμπελουργό ώστε να τον συμφέρει να καλλιεργήσει

Όταν υπάρχει εμπιστοσύνη και κοινό όραμα, το αποτέλεσμα θα είναι θετικό και θα σφραγίσει το μέλλον του Κρητικού κρασιού ποιοτικά και εμπορικά.

Πώς μπορεί το κρητικό κρασί να αποτελέσει πρεσβευτή της Κρήτης στον παγκόσμιο χάρτη των προορισμών;

Το κρητικό κρασί μπορεί να λειτουργήσει ως πρεσβευτής μόνο αν αφηγηθεί μια αληθινή ιστορία. Όχι εξιδανικευμένη, αλλά αυθεντική. Οι γηγενείς ποικιλίες, το τοπίο, οι άνθρωποι και η γαστρονομία συνθέτουν ένα σύνολο εμπειρίας που δεν αντιγράφεται.

Ο **οινοτουρισμός** είναι καθοριστικός. Όταν ο επισκέπτης δοκιμάζει ένα κρασί στον τόπο που αυτό γεννήθηκε, δημιουργείται μια σχέση μνήμης. Αυτό το κρασί τον ακολουθεί και μετά το ταξίδι. Εκεί ακριβώς γεννιέται ο πρεσβευτής.

Ενόψει της λειτουργίας του νέου αεροδρομίου στο Καστέλι, ποιες είναι οι μακροπρόθεσμες προβλέψεις σας για την ανάπτυξη του οινικού τομέα στην Κρήτη;

Το νέο αεροδρόμιο στο Καστέλι αποτελεί μια ιστορική

ευκαιρία. Δεν είναι απλώς μια νέα πύλη εισόδου, αλλά ένας μηχανισμός που μπορεί να αλλάξει τη φυσιογνωμία του τουρισμού και φυσικά του οινοτουρισμού.

Η επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου και η προσέλκυση επισκεπτών με ενδιαφέρον για την ποιότητα ζωής, τη γαστρονομία και τον πολιτισμό μπορεί να δώσει νέα πνοή στον κρητικό αμπελώνα.

Επίσης η αύξηση των επισκεπτών στην Κρήτη ο διπλασιασμός όπως αναφέρουν οι μελέτες πρέπει να ληφθέν υπόψη στον στρατηγικό μας σχεδιασμό για το Κρητικό κρασί.

Ποιο είναι το προσωπικό σας όραμα ως Πρόεδρος για το μέλλον του Δικτύου Οινοποιών Κρήτης;

Το όραμά μου είναι το Δίκτυο Οινοποιών Κρήτης να αποτελεί έναν **ενιαίο, αξιόπιστο και σύγχρονο φορέα**, που θα εκφράζει συλλογικά το κρητικό κρασί. Έναν χώρο συνεργασίας, διαλόγου και στρατηγικής σκέψης.

Ένα φορέα που θα αναπτύσσει τις στρατηγικές αυτές ώστε το Κρητικό κρασί να ξεκινήσει μια μεγάλη πορεία στο παγκόσμιο οινικό γίγνεστε και όπως αυτό διαμορφώνεται σήμερα.

Ένα φορέα όπου στρατηγικά θα πρέπει να συμβάλει αποφασιστικά ώστε να σταματήσει η εγκατάλειψη του Κρητικού αμπελώνα που παρατηρείτε τις τελευταίες δεκαετίες. Γιατί χωρίς Κρητικό αμπελώνα δε μπορούμε να μιλάμε για Κρητικό κρασί.

Ένα φορέα εγγυητή της ποιότητας και της προέλευσης των παραγομένων κρασιών των μελών του, στα πρότυπα άλλων περιοχών ανά τον κόσμο.

Θα ήθελα το δίκτυο να είναι παρόν όχι μόνο στα εύκολα, αλλά και στις δύσκολες συζητήσεις. Να επενδύει στη γνώση, στη νέα γενιά.

Στρατηγικά να αποφασίσει ότι η νέα περίοδος για το Κρητικό κρασί μπορεί να στευθεί με επιτυχία μόνο όταν εμείς οι ίδιοι αναδείξουμε την μεγάλη ιστορία του Κρητικού κρασιού και ενεργούμε αναλογιζόμενοι την ευθύνη απέναντι σε αυτή την μεγάλη ιστορία αλλά και την ευθύνη για τις επόμενες γενιές των οινοποιών, των παιδιών μας δηλαδή.

Το κρητικό κρασί δεν χρειάζεται να αποδείξει ότι υπάρχει. Υπάρχει εδώ και αιώνες. Αυτό που χρειάζεται είναι να μιλήσει με καθαρή φωνή, χωρίς φόβο και χωρίς βιασύνη. Να σεβαστεί τον τόπο του και να κοιτάξει τον κόσμο στα μάτια.

Αν καταφέρουμε να συνδυάσουμε γνώση, συνεργασία και όραμα, τότε το κρητικό κρασί δεν θα είναι απλώς ένα προϊόν εξαγωγής. Θα είναι μια ζωντανή αφήγηση της Κρήτης σε κάθε ποτήρι, σε κάθε τόπο, σε κάθε άνθρωπο που το δοκιμάζει.

Αξιολογώντας τον αντίκτυπο των εκδηλώσεων στον παγκόσμιο τουρισμό μέσω του AI

Στρατηγική Ευφυΐα, δεδομένα, αντίκτυπος & το μέλλον του Τουρισμού Εκδηλώσεων. Ένα παγκόσμιο στρογγυλό τραπέζι στην WTM 2025 & η Περίπτωση της Κρήτης.

Του Κυριάκου Γ. Κώτσογλου

Συχνά, όταν συμμετέχουμε ως Περιφέρεια Κρήτης στις μεγάλες επαγγελματικές B2B εκθέσεις, στο Λονδίνο (WTM), το Βερολίνο (ITB), το Παρίσι (Tor Resa) κ.α., «συλλαμβάνω» τον εαυτό μου λίγο αυστηρό σε σχέση με το ερώτημα πόση σημασία έχει για την τοπική αυτοδιοίκηση μια τέτοια συμμετοχή, χωρίς B2C, χωρίς την άμεση επαφή με τον ίδιο τον δυνητικό επισκέπτη – πελάτη, κάτι που γίνεται κατά κόρο στις εκθέσεις κοινού και ακόμα περισσότερο στις μικτές εκθέσεις πολιτών και επαγγελματιών από την Ουτρέχτη μέχρι το Ρίμινι και από το Τελ Αβίβ, ως το Δουβλίνο ή το Μουμπάι, χωρίς να παραβλέπουμε καμμία.

Οι δεύτερες σκέψεις φεύγουν κατευθείαν από το μυαλό μου για δύο βασικούς λόγους: Ο πρώτος αφορά στο γεγονός ότι η Περιφέρεια Κρήτης δεν μπορεί να απουσιάζει από τέτοιες εκθέσεις κύρους, εκθέσεις που ονομάζονται και μεταφορικά «χρηματιστήρια του τουρισμού», απλά γιατί δεν συμμετέχει μόνο η ίδια, αλλά παρέχει χώρο φιλοξενίας σε όλους τους επαγγελματίες της Κρήτης που δεν έχουν ενοικιάσει ή δεσμεύσει ιδιωτικά χώρο, δημιουργώντας έτσι μια κοινωνική συνεύρεση, μια Κρητική τουριστική δεξαμενή γνώσης.

Ο δεύτερος λόγος συνίσταται στο ότι, ακριβώς με τον ίδιο τρόπο που το περίπτερο της Κρήτης συγκεντρώνει ένα μεγάλο κομμάτι του Κρητικού Τουρισμού, με τον ίδιο τρόπο οι εκθέσεις αυτές συγκεντρώνουν τον παγκόσμιο τουρισμό και τη σκέψη του. Έτσι, συχνά ακούς ότι «η WTM δεν είναι μόνο η έκθεση, κυρίως, είναι οι συναντήσεις και οι εκδηλώσεις της». Για ένα τέτοιο, στρογγυλό τραπέζι που έγινε κατά τη διάρκεια της WTM

2025 θα μιλήσουμε σήμερα και μέσα από αυτό, για τις τάσεις στο AI και τον παγκόσμιο τουρισμό.

Το αντικείμενο, όπως φαίνεται και από τον τίτλο του άρθρου, αφορούσε στο κομμάτι των εκδηλώσεων τουρισμού στην εποχή της τεχνητής νοημοσύνης. Είναι αλήθεια ότι εμείς οι Κρητικοί – ίσως και όλοι οι άνθρωποι, άλλοι λιγότερο, άλλοι περισσότερο - ακόμα και μέσα στο σπίτι μας θεωρούμε μια εκδήλωση ως μια ιδιαίτερη στιγμή. Από τα γενέθλια του παιδιού ή τη γιορτή του οικοδεσπότη κι από ένα κοινωνικό γεγονός μέχρι μια τελετή αποφοίτησης, κάθε εκδήλωση προκαλεί γνωριμία, σύσφιξη σχέσεων και εμπειρία!

Με τον ίδιο ακριβώς τρόπο, σε «μίκρο» ή «μάκρο» βαθμίδα, οι εκδηλώσεις στο επίπεδο ενός προορισμού θα φέρουν ακριβώς τα ίδια δεδομένα, γνωριμίες, σύσφιξη σχέσεων και θα δώσουν εμπειρία, προσθέτοντας ωστόσο 3, 6 ή και ακόμα περισσότερα μηδενικά στον αριθμό των συμμετεχόντων, ανάλογα με το είδος της εκδήλωσης. Και με τον ίδιο τρόπο, όπως στο σπίτι μας, ο προορισμός νιώθει υπερηφάνεια για το event, είτε είναι ένα σημαντικό συνέδριο, είτε ένα μικρό ή μεγάλο αθλητικό γεγονός, μια διαδήλωση, μια Ολυμπιάδα, όλα.

Υπάρχουν πόλεις ή προορισμοί που έχουν μείνει γνωστοί στην ιστορία μόνο και μόνο για το γεγονός που προκάλεσαν, από το Νταβός και το Κιότο, το Μάαστριχτ και τη Σένγκεν, πόλεις ή κωμοπόλεις που δεν θα ήταν σε καμία περίπτωση γνωστές χωρίς αυτές τις εκδηλώσεις, δεν ξέρω καν αν ο κόσμος γνωρίζει το

Κυριάκος Γ. Κώτσογλου
Μηχανικός Παραγωγής
Αντιπεριφερειάρχης
Τουρισμού Κρήτης

Σιλβερστόουν για κάτι άλλο εκτός από την Φόρμουλα 1, δεν ξέρω καν αν ο κόσμος θα γνώριζε τον Μαραθώνα ή το Ναβαρίνο χωρίς αυτές τις ιστορικές «εκδηλώσεις» που έλαβαν χώρα εκεί. Το θέμα είναι τι γίνεται στην εποχή που οι προορισμοί αλλά και οι τοπικές κοινωνίες, συχνά στενάζουν από τουριστικά κύματα, που προκαλούν οι μεγάλες εκδηλώσεις ή και -ακόμα συχνότερα- προκαλούνται απ' αυτές.

Σε ένα τέτοιο στρογγυλό τραπέζι προσκλήθηκε η Περιφέρεια Κρήτης, ανάμεσα σε άλλους διάσημους προορισμούς, όπως η Μαγιόρκα και η Μάλαγα, σημαντικούς φορείς και κάτω από τη διοργάνωση εταιρειών όπως η **Data Appeal** και η **Mabrian**, ηγέτες πλέον, στο AI. Στους διοργανωτές περιλαμβάνονταν προσωπικότητες όπως, ο Mirko Lalli, Διευθύνων Σύμβουλος της Data Appeal, ο Carlos Cendra, CMO της Mabrian, η Karen Jensen, Επικεφαλής Συνεργασιών στο Παγκόσμιο Συμβούλιο Ανθεκτικότητας και Panelists, όπως: **• Pedro Homar**, Διευθύνων Σύμβουλος Turismo Palma de Mallorca 365 **• Κυριάκος Κώτσογλου**, Αντιπεριφερειάρχης Τουρισμού, **Περιφέρεια Κρήτης** **• Jonathan Gómez**, Διευθύνων Σύμβουλος, **Visit Malaga** **• Natasha Syed**, Επικεφαλής Ταξιδιών, **JCDecaux** **• Νικόλαος Γκολφινόπουλος**, Επικεφαλής Τουρισμού,

ICF

- **Gemma Watson**, Συνιδρυτής και CMO, **This is Breeze**
- **Edgar Weggelaar**, Διευθύνων Σύμβουλος της **Queer Destinations**

Οι διοργανωτές, προφανώς και λογικά, ήθελαν να αποκτήσουν πρόσβαση στην άποψη και την οπτική διάσημων προορισμών για το πώς αυτοί επιλέγουν, συνεχίζουν ή διερευνούν τις **εκδηλώσεις**, πώς οι προορισμοί και οι διοργανωτές **εντοπίζουν ευκαιρίες, διαχειρίζονται την εκτέλεση, μετρούν τον αντίκτυπο και αξιολογούν τη μακροπρόθεσμη αξία τους**. Η συζήτηση τόνισε τον αυξανόμενο ρόλο της **ευφυΐας δεδομένων και του AI στη λήψη αποφάσεων** και τον τρόπο με τον οποίο η χρήση της τεχνητής νοημοσύνης μπορεί να ενισχύσει την προστιθέμενη αξία των εκδηλώσεων για τους **προορισμούς, τους φορείς τουρισμού και όλα τα σχετικά - ενδιαφερόμενα μέρη**.

Η συζήτηση αναπτύχθηκε σε **πέντε βασικά στάδια του κύκλου ζωής της διαχείρισης των εκδηλώσεων**, από την αναγνώριση των ευκαιριών και της προστιθέμενης αξίας, έως τη μελλοντική ευφυΐα, ενθαρρύνοντας έτσι μια ολιστική κατανόηση των προκλήσεων και των ευκαιριών που διαμορφώνουν το σημερινό τοπίο, **του τουρισμού εκδηλώσεων**.

1. Αναγνώριση & Προσέλκυση: Πώς οι προορισμοί και οι διοργανωτές εντοπίζουν τις ευκαιρίες, αξιολογούν την αξία και λαμβάνουν τις στρατηγικές αποφάσεις σχετικά με τη φιλοξενία ή τη χορηγία εκδηλώσεων.

2. Προώθηση & Ευθυγράμμιση: Στο δεύτερο στάδιο επικεντρωθήκαμε στην επικοινωνία, τη διαφάνεια και την ευθυγράμμιση των ενδιαφερόμενων μερών, διασφαλίζοντας ότι ο σκοπός, ο αντίκτυπος και η κληρονομιά των εκδηλώσεων μεταφέρονται και κατανοούνται πλήρως.

3. Σχεδιασμός & Διαχείριση: Στη συνέχεια, εξετάσαμε τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζονται τα δεδομένα στα λειτουργικά στάδια της διαχείρισης εκδηλώσεων, από τον σχεδιασμό της αλυσίδας ως τον συντονισμό των εταίρων και τη βελτιστοποίηση κατανομής των πόρων.

4. Μέτρηση & Αξιολόγηση: Αυτή η ενότητα εμβάθυνε στον τρόπο με τον οποίο μετριέται η επιτυχία, όχι μόνο από οικονομικής άποψης, αλλά και από άποψη παγκόσμιας ορατότητας, φήμης, βιωσιμότητας και αντίκτυπου στην κοινότητα.

5. Το Μέλλον της Ευφυΐας Εκδηλώσεων: Η τελευταία ενότητα βοήθησε στη συνόψιση και την πρόβλεψη των τεχνολογιών, των πλαισίων και των προσεγγίσεων που

θα διαμορφώσουν τη λήψη αποφάσεων για εκδηλώσεις τα επόμενα χρόνια.

Η ανάλυση έκανε ξεκάθαρο ότι η Τεχνητή Νοημοσύνη και η Ανάλυση Δεδομένων οδηγούν σε εξυπνότερη Διαχείριση Εκδηλώσεων, αφού οι εκδηλώσεις αποτελούν στρατηγικά εργαλεία για τη διαφήμιση και την ίδια την κληρονομιά του προορισμού. Επίσης, κατέστη σαφές ότι η εστίαση στην τοπική κοινωνία και την αυθεντικότητα αποτελούν κρίσιμα σημεία για τη διαχείριση των εκδηλώσεων, όπως φυσικά κι η απόδοση (ROI) της επένδυσης, ωστόσο στην κορυφή της πυραμίδας ήταν η βιωσιμότητα κι η συνάφεια της εκδήλωσης, με τον προορισμό και τη στρατηγική του.

Πέρα από τα παραπάνω πολύ σημαντικά σημεία μίας ανάλυσης έξω από τα εθνικά μας δεδομένα, η συζήτηση μεταξύ των στελεχών που συμμετείχαν στο πάνελ εξελίχθηκε όπως μια κουβέντα έξω από το γραφείο του ψυχολόγου, όπου τα πράγματα λέγονται όπως είναι στην πραγματικότητα κι όχι όπως θα θέλαμε να τα πούμε, να τα δούμε ή να τα ακούσουμε. Το μοντέλο της Data Appeal και της Mabrian μπορεί να εξετάσει **εκδηλώσεις όλων των μεγεθών και κάθε φύσης** σε ένα ευρύτερο αναλυτικό πλαίσιο, το οποίο είναι εύκολο να ευθυγραμμιστεί με την

ευρύτερη στρατηγική προορισμού. Εστιάζει στην **πρόβλεψη του αντίκτυπου των εκδηλώσεων στους προορισμούς, όσο αφορά στη διαχείριση της ροής των επισκεπτών και των ντόπιων**, τις υποδομές και τους αστικούς πόρους μέσα από **ευρύ φάσμα δεικτών πρόβλεψης** πέρα από τον άμεσο αντίκτυπο, ώστε οι προορισμοί και οι αρχές να μπορούν να προετοιμαστούν και να προβλέψουν **τον οικονομικό αντίκτυπο του τουρισμού** (διαμονή, φαγητό και ποτό, μεταφορές) και την **αναμενόμενη προσέλευση**. Παρακολουθεί συνεχώς την επίδραση μιας εκδήλωσης **στο συναίσθημα και την αντίληψη του προορισμού και** προβλέπει τον αντίκτυπο σε ευαίσθητους τομείς όπως η **ασφάλεια, η χωρητικότητα διαμονής και οι ανησυχίες των κατοίκων**. Πέρα από το μοντέλο της AI, είναι σημαντικό να δούμε τι είπαν οι εκπρόσωποι:

Pedro Homar, Διευθύνων Σύμβουλος Τουρισμού Πάλμα ντε Μαγιόρκα 365

- Ο κύριος στόχος της Μαγιόρκα είναι η **μείωση της ζήτησης**, καθώς ο υπερτουρισμός αποτελεί σημαντική πρόκληση. Αναγνώρισε τον ρόλο των εκδηλώσεων για την Πάλμα ντε Μαγιόρκα: **«έχουν λειτουργήσει πολύ καλά για εμάς και την αναγνωρισιμότητα μας»**.
- Η κύρια εστίαση των εκδηλώσεων της Πάλμα είναι να ενταχθούν σε ένα σαφές **στρατηγικό σχέδιο** και οτιδήποτε δεν ταιριάζει στον τελικό στόχο δεν χρηματοδοτείται, ούτε υποστηρίζεται ενεργά.
 - Η στρατηγική εκδηλώσεών τους επικεντρώνεται στον **πολιτισμό**, συνδεδεμένη με την υποψηφιότητά τους να γίνουν η Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης.
 - Παρόλο που ορισμένες εκδηλώσεις φαίνονται καλές

- «στα χαρτιά», θα πρέπει να είναι συμβατές με την ισχύουσα στρατηγική. Έφερε ως παράδειγμα **ένα αγώνα Φόρμουλα 1**, ο οποίος θα απορριφθεί επειδή «αντιτίθεται στο στρατηγικό μας σχέδιο».
- Τόνισε ότι πλέον επικεντρώνονται στη **διοργάνωση εκδηλώσεων που στοχεύουν στους κατοίκους της πόλης και στο να χτίσουν μαζί τους το «αίσθημα του ανήκουν»**.
 - Εργάζονται ενεργά για να **«ανακτήσουν ορισμένες από τις παραδόσεις»** που έχουν χαθεί λόγω του τουρισμού τις τελευταίες δεκαετίες.

Jonathan Gómez, Διευθύνων Σύμβουλος, Visit Malaga

- Μοιράστηκε την εξαιρετική στρατηγική της Μάλαγα, εξειδικευμένη και βασισμένη στην υποστήριξη και τις επενδύσεις σε εκδηλώσεις.
- Η γενική πολιτική της Μάλαγα είναι να μην επενδύει σε εκδηλώσεις, αλλά μάλλον να **«υποστηρίζει εκδηλώσεις που μας φέρνουν νέες ευκαιρίες για να γίνουμε δημοφιλείς σε εξειδικευμένες αγορές»**.
 - Έδωσε ένα παράδειγμα χορηγίας της ισπανικής εθνικής ομάδας χόκεϊ επί χόρτου σε ένα Παγκόσμιο Πρωτάθλημα στην Αυστραλία για την ανάπτυξη του εμπορικού σήματος στην **Ασία**. Η χορηγία του χόκεϊ επί χόρτου έφτασε σε ένα κοινό **600 εκατομμυρίων** (παίκτες, οικογένεια, φίλους και συγγενείς), συνειδητοποιώντας ότι η πόλη προσέλκυσε το ενδιαφέρον παικτών σε «ολόκληρη την περιοχή της Ασίας».
 - Δήλωσε εμφατικά: **«Ποτέ δεν βγάζουμε ούτε**

- ένα ευρώ χωρίς να μετράμε»,** καθώς οι προϋπολογισμοί είναι αρκετά περιορισμένοι και θέλουμε μια σαφή απόδοση της επένδυσης.
- Τόνισε ότι πρέπει να συνδυάσουν τα **μεγάλα δεδομένα με την πρωτογενή έρευνα** για να συλλέξουν πληροφορίες σχετικά με την αντίληψη των κατοίκων.
 - Υποστήριξε μια **«Τουριστική Νοημοσύνη ως σύστημα»**, έναν συνδυασμό εργαλείων, που θα μετρούν μια σειρά βασικών δεικτών ως Παρατηρητήριο.

Edgar Weggelaar, Διευθύνων Σύμβουλος της Queer Destinations

- Ο Edgar έδωσε την οπτική ενός εξαιρετικά εξειδικευμένου διοργανωτή εξειδικευμένων εκδηλώσεων (εκδηλώσεις LGBTQ+) που εστιάζει σε τεράστιο οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο.
- Τόνισε ότι για τις εκδηλώσεις, οι προορισμοί και οι διοργανωτές πρέπει να λάβουν υπόψη τους, εκτός από την συνδεσιμότητα και τις πτήσεις, το **«DNA της πόλης ή της περιοχής»**.
 - Συνδιοργανώνει το **Madrid Pride**, το οποίο είναι «πολύ, πολύ εξειδικευμένο, αλλά είναι τεράστιο». Χάρη στην εμπειρία του στο Madrid Pride, τόνισε την ανάγκη να **«βρούμε τη σωστή ισορροπία»** ώστε «η πόλη να είναι χαρούμενη, οι ντόπιοι να είναι χαρούμενοι και οι επισκέπτες να είναι χαρούμενοι».
 - Παρέιχε συγκεκριμένα στοιχεία για τον οικονομικό αντίκτυπο: της Συνόδου Κορυφής για την Καινοτομία στον Τουρισμό, μιας εκδήλωσης B2B με 6.000 άτομα στη Σεβίλλη που είχε αντίκτυπο **22 εκατομμυρίων ευρώ**, ενώ το Madrid Pride φέτος εκτιμάται ότι θα έχει αντίκτυπο **890 εκατομμυρίων ευρώ σε μία εβδομάδα** (Δήλωσε ότι η κοινότητα **LGBTQ+ αυξήθηκε από το 6% του τουρισμού στο 21%** τα τελευταία χρόνια).
 - Σημείωσε ότι, πίσω από πολλές επιτυχημένες και αποτελεσματικές εκδηλώσεις, υπάρχει ένας **ανθρώπινος παράγοντας**, στην οικοδόμηση κοινότητας, στην ενίσχυση των τοπικών οικονομιών και στην αφήγηση μιας πραγματικής κληρονομιάς.
 - Επεσήμανε ότι πόλεις όπως η Μαδρίτη ή και η Βαρκελώνη **«δεν είναι προετοιμασμένες»** για μαζικές δωρεάν συναυλίες που συγκινούν εκατομμύρια ανθρώπους, λόγω προβλημάτων με την εφοδιαστική αλυσίδα και τη διαμονή.
 - Μοιράστηκε ότι η Γενιά Z έχει **«εμμονή με έναν προορισμό χωρίς αποκλεισμούς και έναν βιώσιμο προορισμό»**, που σημαίνει ότι τα δεδομένα είναι ζωτικής σημασίας για να αποφασίσουν πού θα ξοδέψουν τα χρήματά τους.

Τα βασικά συμπεράσματα από τους παραπάνω κορυφαίους σε παγκόσμιο επίπεδο εμπειρογνώμονες

είναι:

1. Οι εκδηλώσεις πρέπει να είναι στρατηγικά ευθυγραμμισμένες με τους μακροπρόθεσμους στόχους των προορισμών — όχι απλώς να καθοδηγούνται από την ορατότητα ή τα βραχυπρόθεσμα οικονομικά αποτελέσματα.
2. Η προγνωστική ανάλυση δεδομένων και η Τεχνητή Νοημοσύνη αντιπροσωπεύουν την επόμενη φάση της ευφυΐας εκδηλώσεων, μετατοπίζοντας τις αποφάσεις από την αντιδραστική ερμηνεία στην ακρίβεια που στοχεύει στο μέλλον.
3. Οι κάτοικοι πρέπει να βρίσκονται στο επίκεντρο του σχεδιασμού εκδηλώσεων, καθώς το αίσθημα του «ανήκειν», το όφελος της κοινότητας και η πολιτιστική προστασία αποτελούν πλέον κρίσιμα μέτρα επιτυχίας.
4. Οι προορισμοί δίνουν ολοένα και μεγαλύτερη προτεραιότητα σε εξειδικευμένες και υψηλής αξίας εκδηλώσεις, αντί για ευκαιρίες μαζικής αγοράς, εξασφαλίζοντας μετρήσιμη συμμετοχή υψηλής απόδοσης.
5. Η βιωσιμότητα, η συμπερίληψη και η ευθυγράμμιση των αξιών αποτελούν πλέον μη διαπραγματεύσιμα κριτήρια εκδηλώσεων, επηρεάζοντας τόσο τους προορισμούς υποδοχής, όσο και τη λήψη αποφάσεων από τους διοργανωτές.

Η Κρήτη, η παράδοση, τα πανηγύρια της, το χθες και το αύριο της
Είναι σημαντικό να παρακολουθήσει κανείς το πόσο όλοι αυτοί οι κορυφαίοι εκπρόσωποι και μέσω αυτών οι προορισμοί τους, θέλουν να γνωρίσουν την άποψη της Κρήτης, για τις εκδηλώσεις, τον αντίκτυπο και τη σχέση τους με το AI, την οπτική της Κρήτης για τον τουρισμό γενικά. Είναι μια συνθήκη που σίγουρα μας κάνει υπερήφανους και δείχνει πόσο «μετράμε» τουριστικά στο παγκόσμιο στερέωμα, ωστόσο οι ίδιοι είναι πολύ συνειδητοποιημένοι και αρκετά κυνικοί όταν τους ρωτώ γιατί καλούν την Κρήτη σε τόσο μεγάλης σημασίας στρογγυλά τραπέζια, στο κάτω κάτω της γραφής γύρω στα επτά (7) εκατομμύρια κόσμο υποδέχθηκε το 2025. Η απάντησή τους: *«Όσο εκπροσωπείτε αυτή τη σπουδαία μορφή της βιωσιμότητας σε συνδυασμό με την αυθεντικότητα και τη φιλοξενία από την καρδιά, θα είστε, ως προορισμός Κρήτη, για όλο τον τουριστικό πλανήτη ένα success story που θα αξίζει να μελετηθεί. Όταν και εάν χάσετε αυτό το χαρακτήρα, δεν θα έχετε καμία αξία για μας, ωστόσο ο προορισμός σας είναι από μόνος του μια τεράστια δεξαμενή, με όλα όσα εμείς ονειρευόμαστε...»*.

Στην Κρήτη, τα 1.200 πανηγύρια μας, σημεία ανάδειξης του πολιτισμού και της θεματικότητας – ποικιλομορφίας μας, ποτέ δεν ήρθαν σε σύγκρουση με τους ντόπιους και το συναίσθημα του «ανήκειν» είναι χαρακτηριστικό των κοινωνιών μας και των κατοίκων μας. Όλοι περιμένουν το πανηγύρι, την εκδήλωση, για να δείξουν την φιλοξενία τους και να νιώσουν την υπερηφάνεια του να γίνεται ο προορισμός το επίκεντρο του ενδιαφέροντος. Από τον ημι-μαραθώνιο του Αρκαλοχωρίου μέχρι την Pierra Creta, η Κρήτη Παντού!!! θα μιλάει στο DNA του επισκέπτη και του ντόπιου, τουλάχιστον ακόμα...

Η συνέχεια, μετά το στρογγυλό τραπέζι και την έκθεση γενικά, ήταν επίσης ενδιαφέρουσα, η Laurie Myers, Global Strategist από το Resilience Council με κάλεσε προσωπικά να της αναπτύξω σε μια one to one Τηλεδιάσκεψη την Στρατηγική της Περιφέρειας Κρήτης και μου ζήτησε να την παρουσιάσω στην επόμενη συνεδρίαση του Παγκόσμιου Συμβουλίου Ανθεκτικότητας εντός του 2026. Δεν έχει ιδιαίτερη σημασία να αναφέρω ποια ήταν η συνεισφορά και τα σημεία που θίγαμε κατά την διάρκεια του στρογγυλού τραπέζιού στην WTM, ως Κρήτη. Το άρθρο γράφτηκε

για να δείξει ποια είναι η τάση και τι προκλήσεις αντιμετωπίζουν οι πιο διάσημοι προορισμοί για τον Τουρισμό Εκδηλώσεων, στην εποχή του AI. Θα κλείσω αντίθετα με μια αναφορά των περιηγητών της Κρήτης, από το βιβλίο του Γιώργου Αγοραστάκη **«Κρητική Διατροφή, το χρονικό μιας θεωρίας για τη ζωή»**, στην αέναη προσπάθειά μας να μνημονεύουμε το όνομα και το σπουδαίο έργο του...

*«...οι οικογένειες του χωριού ή της κοινότητας μπορούν να συγκεντρώσουν τα τρόφιμά τους, πάντοτε έξι ή επτά είδη και να τα προσφέρουν για να ευχαριστήσουν στους φιλοξενούμενους. Εκτός από το τελευταίο πιάτο των φρούτων, το γεύμα περιλαμβάνει λίγο κρέας, κοτόπουλο ή κυνήγι ή ψάρι μαγειρεμένα και σερβιρισμένα με διάφορους τρόπους και τύπους πιάτων. **Οι οικογένειες μπορούν να στερηθούν οτιδήποτε προκειμένου να προσφέρουν τα καλύτερα στο φιλοξενούμενο.** Αυτές οι γιορτές επιτρέπουν στους Κρητικούς να παρουσιάσουν στους επισκέπτες τα προϊόντα τους και συγχρόνως δείχνουν τη βαθιά υπερηφάνεια τους. Αυτά τα "συμπόσια" είναι **εκδηλώσεις μιας βαθιάς παράδοσης στη φιλοξενία, άγνωστης, εντελώς έξω από τα δυτικά πρότυπα**».*

Πώς η μορφολογία των φαραγγιών επηρεάζει τη σεισμική κίνηση

Γιατί τα προφίλ δυσκαμψίας του εδάφους έχουν κρίσιμη σημασία

της Ευαγγελίας Σκιαδά

Εισαγωγή: Όταν το σχήμα του εδάφους «συμμετέχει» στον σεισμό

Μετά από πολλούς ισχυρούς σεισμούς, η κατανομή των ζημιών στην επιφάνεια του εδάφους αφηγείται μια ιστορία που δεν εξηγείται πάντα από την απόσταση από το επίκεντρο ή το μέγεθος του σεισμού. Σε αρκετές περιπτώσεις, συνοικίες που βρίσκονται στη βάση μιας πλαγιάς εμφανίζουν σχετικά περιορισμένες βλάβες, ενώ κτίρια λίγες δεκάδες μέτρα ψηλότερα -κοντά σε κορυφές, χείλη φαραγγιών ή απότομες κλιτύες- υφίστανται δυσανάλογα μεγάλες καταπονήσεις. Το φαινόμενο αυτό έχει παρατηρηθεί συστηματικά σε πολλούς σεισμούς, όπου η συγκέντρωση της ζημιάς σε κορυφές και απότομες κλίσεις είναι εμφανής (Boore, 1972; Celebi, 1987; Bouchon & Barker, 1996; Rathje et al., 2011).

Το φαινόμενο αυτό δεν είναι τυχαίο. Η μορφολογία της επιφάνειας του εδάφους -η τοπογραφία- αλληλεπιδρά με τα σεισμικά κύματα με τρόπους που μπορούν να ενισχύσουν τη σεισμική κίνηση που τελικά βιώνουν οι άνθρωποι και οι κατασκευές. Για τους μηχανικούς, αυτό σημαίνει ότι δύο κατά τα άλλα πανομοιότυπα κτίρια -σχεδιασμένα με τον ίδιο κανονισμό και θεμελιωμένα στο ίδιο γεωλογικό υλικό- μπορεί να δεχθούν εντελώς διαφορετικά σεισμικά φορτία, απλώς και μόνο επειδή το ένα βρίσκεται κοντά σε μια τοπογραφική ανωμαλία.

Το παρόν άρθρο βασίζεται στη μελέτη των Solans et al. (2019) για την τοπογραφική ενίσχυση της σεισμικής κίνησης γύρω από φαράγγια και τη σημασία των προφίλ δυσκαμψίας του εδάφους.

Η έρευνα που συνοψίζεται στο παρόν άρθρο εστιάζει ειδικά στη γεωμετρία φαραγγιών και εξετάζει έναν παράγοντα που συχνά απλοποιείται σε παλαιότερες μελέτες: το πώς μεταβάλλεται η δυσκαμψία του εδάφους με το βάθος. Στην πράξη, τα επιφανειακά εδάφη είναι συνήθως πιο μαλακά και γίνονται σταδιακά πιο άκαμπτα

όσο αυξάνεται το βάθος, ενώ σε άλλες περιπτώσεις εμφανίζονται έντονες ασυνέχειες μεταξύ στρώσεων -γεγονός που έχει αναδειχθεί ως σημαντικός παράγοντας στην τοπογραφική ενίσχυση λόγω στρωματογραφίας (Tripe et al., 2013; Assimaki & Gazetas, 2004).

Το βασικό ερώτημα της μελέτης είναι σαφές και πρακτικό: αν χρησιμοποιηθούν πιο ρεαλιστικά προφίλ δυσκαμψίας αντί για την παραδοχή ενός ομογενούς εδάφους, πώς αλλάζουν τα πρότυπα σεισμικής ενίσχυσης γύρω από ένα φαράγγι; Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι η διαφορά είναι ουσιαστική - ιδιαίτερα ως προς το φασματικό περιεχόμενο της ενίσχυσης και ως προς την κατακόρυφη συνιστώσα της κίνησης, η οποία συχνά υποεκτιμάται στον αντισεισμικό σχεδιασμό (Tripe et al., 2013; Assimaki et al., 2005).

Οι τοπογραφικές επιδράσεις με απλά λόγια

Τα σεισμικά κύματα, όπως ακριβώς τα κύματα του ήχου ή του φωτός, διαθλώνται, ανακλώνται και σκεδάζονται όταν συναντούν αλλαγές στη γεωμετρία ή στις ιδιότητες του μέσου διάδοσης. Ένα φαράγγι λειτουργεί σαν ένας ισχυρός «φακός» για τα σεισμικά κύματα.

Όταν ένα κύμα διάτμησης -δηλαδή ένα κύμα που προκαλεί οριζόντια ταλάντωση του εδάφους- φτάνει σε μια τέτοια γεωμετρία, συμβαίνουν ταυτόχρονα αρκετές διεργασίες: μέρος της ενέργειας ανακλάται στις κεκλιμένες επιφάνειες, άλλο μέρος διαθλάται και κατευθύνεται κατά μήκος της επιφάνειας, ενώ η ανομοιογενής μορφή του εδάφους μετατρέπει τμήμα της οριζόντιας κίνησης σε κατακόρυφη. Αυτού του είδους η μετατροπή και σκέδαση κυμάτων έχει αναγνωριστεί στη διεθνή βιβλιογραφία ως σημαντικός μηχανισμός τοπογραφικής ενίσχυσης (Tripe et al., 2013; Assimaki & Gazetas, 2004).

Η κατακόρυφη αυτή συνιστώσα, που δεν εμφανίζεται σε απλές μονοδιάστατες αναλύσεις, οφείλεται στη δισδιάστατη σκέδαση των κυμάτων, και έχει βρεθεί να μπορεί να είναι συγκρίσιμη σε μέγεθος με την οριζόντια σε περιοχές με έντονη στρωματογραφία (Tripe et al., 2013; Assimaki et al., 2005).

Το αποτέλεσμα είναι ότι περιοχές κοντά σε κορυφές και χείλη φαραγγιών μπορούν να βιώσουν ενισχυμένη σεισμική κίνηση σε συγκεκριμένες συχνότητες. Το φαινόμενο αυτό έχει καταγραφεί επανειλημμένα σε επιτόπιες παρατηρήσεις μετά από σεισμούς και έχει αναπαραχθεί τόσο σε εργαστηριακά πειράματα όσο και σε αριθμητικές προσομοιώσεις που λαμβάνουν υπόψη τη στρωματογραφία του εδάφους και την τοπογραφία (Assimaki et al., 2005; Tripe et al., 2013).

Ωστόσο, για να μεταφραστούν αυτά τα ευρήματα σε ασφαλείς σχεδιαστικές επιλογές, απαιτείται ποσοτική εκτίμηση: πόση είναι η ενίσχυση, σε ποιες συχνότητες εμφανίζεται και πώς εξαρτάται από τη στρωματογραφία του εδάφους -ερωτήματα που διερευνώνται περαιτέρω στη διεθνή έρευνα (Assimaki & Gazetas, 2004; Tripe et al., 2013).

Τι προσθέτει η παρούσα μελέτη: ρεαλιστικά προφίλ δυσκαμψίας

Πολλές προηγούμενες μελέτες θεωρούν το έδαφος πάνω από το μητρικό πέτρωμα ως ομογενές, με σταθερή ταχύτητα διάδοσης διατμητικών κυμάτων (Vs) σε όλο το βάθος. Η παραδοχή αυτή απλοποιεί τη μοντελοποίηση, αλλά σπάνια ανταποκρίνεται στις πραγματικές συνθήκες (Tripe et al., 2013).

Στην πράξη, η ταχύτητα διάδοσης διατμητικών κυμάτων (Vs) μπορεί να αυξάνεται γραμμικά ή μη γραμμικά με το βάθος, να παρουσιάζει έντονες μεταβολές μεταξύ στρώσεων ή να ακολουθεί εμπειρικά προφίλ που έχουν εξαχθεί από στατιστική ανάλυση πολλών θέσεων (Toro, 1995; Dobry et al., 1976).

Η συγκεκριμένη έρευνα διατηρεί σταθερή τη γεωμετρία του φαραγγιού και μεταβάλλει μόνο το προφίλ δυσκαμψίας, εξετάζοντας τέσσερις αντιπροσωπευτικές περιπτώσεις:

- 1. Ομογενές προφίλ**, με σταθερή δυσκαμψία (περίπτωση αναφοράς).
- 2. Γραμμικά αυξανόμενη δυσκαμψία**, που προσομοιώνει σταδιακή αύξηση λόγω υπερκειμένων φορτίων.
- 3. Προφίλ Toro Vs**, βασισμένο σε στατιστικά δεδομένα και παραγόμενο με τρεις γραμμικές ζώνες (Toro, 1995).
- 4. Διπλό προφίλ (soft-over-stiff)**, με μαλακή ανώτερη στρώση πάνω σε πολύ πιο άκαμπτο υπόβαθρο -δομή που έχει αναγνωριστεί ως σημαντική για σκέδαση κυμάτων και πρόσθετες ενισχύσεις (Assimaki & Gazetas, 2004).

Οι επιλογές έγιναν έτσι ώστε οι βασικές ιδιοπεριόδοι των προφίλ να είναι συγκρίσιμες, επιτρέποντας την απομόνωση της επίδρασης της μεταβολής της δυσκαμψίας και όχι απλώς της διαφοράς στο πάχος ή στη συνολική ακαμψία -προσέγγιση που ευθυγραμμίζεται με διεθνείς αριθμητικές διαπιστώσεις (Tripe et al., 2013; Skiada et al., 2017).

Η αριθμητική προσέγγιση χωρίς τεχνική ορολογία

Η ανάλυση πραγματοποιήθηκε με δισδιάστατα αριθμητικά μοντέλα πεπερασμένων στοιχείων στον χρόνο. Με απλά λόγια, το έδαφος «κόβεται» νοητά σε χιλιάδες μικρά τμήματα, και ο υπολογιστής επιλύει βήμα προς βήμα πώς κάθε τμήμα κινείται και παραμορφώνεται καθώς περνά το σεισμικό κύμα.

Η γεωμετρία περιλαμβάνει φαράγγι ύψους 50 μέτρων με απότομη κλίση και συνολικό πάχος εδάφους 125 μέτρων πάνω από άκαμπτο μητρικό πέτρωμα -παραδοχές που χρησιμοποιούνται συχνά σε διεθνείς μελέτες για την αξιολόγηση τοπογραφικών επιδράσεων (Skiada et al., 2017).

Για να αποφευχθούν τεχνητές ανακλάσεις κυμάτων στα όρια του μοντέλου, εφαρμόζονται ειδικές αποσβεστικές συνθήκες και μια μέθοδος εισαγωγής της σεισμικής κίνησης που βασίζεται σε μονοδιάστατη

Ευαγγελία Σκιαδά

Πολιτικός Μηχανικός Γεωτεχνικός
MEng, MSc, PhD DIC, CEng MICE

Εικόνα 1: Απεικόνιση των επιδράσεων της τοπογραφίας στο Port Au Prince, Αϊτή (πάνω) και Christchurch, Νέα Ζηλανδία (κάτω) (Hancox et al., 2011; Rathje et al., 2011).

ανάλυση του ίδιου εδαφικού προφίλ - πρακτικές που συναντώνται στην τεχνική βιβλιογραφία αριθμητικών μοντέλων πεπερασμένων στοιχείων (Potts & Zdravković, 1999; Kuhlemeyer & Lysmer, 1973). Αντί για μία μόνο πραγματική καταγραφή σεισμού, χρησιμοποιούνται σύντομα αρμονικά κύματα με διαφορετικές χαρακτηριστικές περιόδους, από 0,1 έως 2 δευτερόλεπτα, ώστε να χαρτογραφηθεί με ακρίβεια το φάσμα συχνοτήτων όπου εμφανίζεται η μεγαλύτερη ενίσχυση - προσέγγιση που είναι σύμφωνη με αντίστοιχες διεθνείς αριθμητικές πρακτικές (Saragoni & Hart, 1973). Η ενίσχυση εκφράζεται ως λόγος της απόκρισης στο χείλος του φαραγγιού προς την αντίστοιχη απόκριση σε επίπεδο έδαφος στο ίδιο υψόμετρο. Έτσι απομονώνεται καθαρά η επίδραση της τοπογραφίας.

Περίοδοι ιδιοσυντονισμού και γιατί έχουν σημασία
Κάθε εδαφικό στρώμα έχει «φυσικές» περιόδους ταλάντωσης, παρόμοιες με τις νότες ενός μουσικού οργάνου. Για ένα απλό στρώμα πάχους ή και ταχύτητας Vs, η θεμελιώδης περίοδος προσεγγίζεται από τη σχέση $T \approx 4H/V_s$ (Dobry et al., 1976).

Όταν η σεισμική διέγερση περιέχει ενέργεια κοντά σε αυτές τις περιόδους, η απόκριση ενισχύεται. Η μελέτη δείχνει ότι η μέγιστη τοπογραφική ενίσχυση στην οριζόντια διεύθυνση εμφανίζεται συνήθως μεταξύ της πρώτης και της δεύτερης ιδιοπεριόδου του αντίστοιχου μονοδιάστατου προφίλ - ευρήματα που συμβαδίζουν με διεθνείς μελέτες τοπογραφικών επιδράσεων (Tripe et al., 2013; Skiada et al., 2017).

Με άλλα λόγια, εκεί όπου η «επίπεδη» απόκριση παρουσιάζει σχετική εξασθένιση, η δισδιάστατη γεωμετρία του φαραγγιού αναδεικνύει έντονα την κίνηση στην κορυφή.

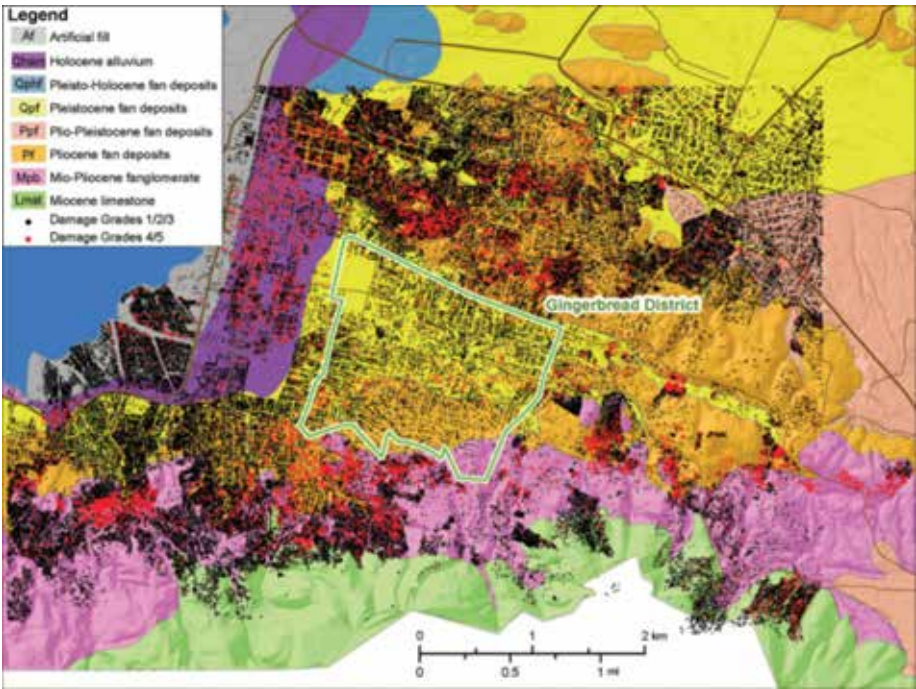
Τι δείχνουν τα αποτελέσματα
Για τα περισσότερα προφίλ, η μέγιστη οριζόντια ενίσχυση κοντά στο χείλος του φαραγγιού εμφανίζεται

σε περίοδο περίπου 0,5 δευτερολέπτων με συντελεστές που υπερβαίνουν το 2. Σε μικρότερες περιόδους, οι διαφορές μεταξύ των προφίλ γίνονται πιο έντονες - ευρήματα συμβαδίζουν με διεθνείς αριθμητικές αποτιμήσεις της συμπεριφοράς μεταβλητών προφίλ εδάφους (Skiada et al., 2017). Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το διπλό προφίλ μαλακού πάνω σε άκαμπτο έδαφος, το οποίο εμφανίζει πρόσθετη κορυφή ενίσχυσης γύρω στα 0,16 δευτερόλεπτα. Το φαινόμενο αυτό οφείλεται στην έντονη αντίθεση δυσκαμψίας μεταξύ των στρώσεων, που ευνοεί τη σκέδαση και τη δημιουργία πρόσθετων τρόπων ταλάντωσης - παρόμοια με όσα έχουν εντοπιστεί σε άλλες μελέτες με μεταβαλλόμενη ακαμψία (Tripe et al., 2013).

Η κατακόρυφη κίνηση δεν είναι δευτερεύουσα
Ένα από τα πιο κρίσιμα ευρήματα της μελέτης αφορά την κατακόρυφη συνιστώσα της κίνησης. Σε αρκετές περιπτώσεις, η κανονικοποιημένη κατακόρυφη ενίσχυση είναι συγκρίσιμη με την οριζόντια, ιδίως κοντά στο χείλος του φαραγγιού και για προφίλ με έντονες μεταβολές δυσκαμψίας - ένα αποτέλεσμα που τονίζει τη σημασία της δισδιάστατης και του στρωματογραφικού μηχανισμού σκέδασης κυμάτων (Tripe et al., 2013; Assimaki et al., 2005).

Για τον σχεδιασμό γεφυρών, τοίχων αντιστήριξης, διαφραγμάτων και εξοπλισμού, αυτό το εύρημα έχει άμεσες συνέπειες, καθώς οι κατακόρυφες δράσεις συχνά δεν εξετάζονται με την ίδια προσοχή με την οριζόντια κίνηση.

Συμπεράσματα
Η μελέτη καταδεικνύει ότι η τοπογραφική ενίσχυση γύρω από φαράγγια δεν μπορεί να αξιολογηθεί αξιόπιστα χωρίς ρεαλιστική αναπαράσταση της μεταβολής της δυσκαμψίας του εδάφους με το βάθος. Ακόμη και όταν δύο προφίλ έχουν παρόμοια θεμελιώδη περίοδο, η συμπεριφορά τους σε μικρότερες περιόδους

Εικόνα 2: Καταγραφή ζημιών της UNOSAT σε παραλληλισμό με την τοπική γεωλογία του Port-au-Prince (Rathje et al., 2011).

-εκεί όπου «ζουν» πολλές συνηθισμένες κατασκευές- μπορεί να διαφέρει σημαντικά. Για τους μελετητές και τους φορείς σχεδιασμού, το μήνυμα είναι σαφές: η συχνότητα και όχι μόνο η μέγιστη επιτάχυνση είναι το κλειδί για την κατανόηση του σεισμικού κινδύνου σε περιοχές με έντονη τοπογραφία (Tripe et al., 2013; Skiada et al., 2017). Η ενσωμάτωση ρεαλιστικών εδαφικών προφίλ και η προσεκτική εξέταση της κατακόρυφης κίνησης μπορούν να γεφυρώσουν το χάσμα μεταξύ της πολυπλοκότητας της φύσης και των απλουστεύσεων της μηχανικής, οδηγώντας σε ασφαλέστερες και πιο ανθεκτικές κατασκευές.

Βιβλιογραφία
Assimaki, D., Gazetas, G. and Kausel, E. (2005). Effects of local soil conditions on the topographic aggravation of seismic motion: Parametric investigation and recorded field evidence from the 1999 Athens earthquake. *Bulletin of the Seismological Society of America* **95**(3), 1059–1089

Assimaki, D. and Gazetas, G. (2004). Soil and topographic amplification on Canyon Banks and the 1999 Athens Earthquake. *Journal of Earthquake Engineering* **8**(1), 1–43

Boore, D.M. (1972). A note on the effect of simple topography on seismic SH waves. *Bulletin of the Seismological Society of America* **62**(1), 275–284

Bouchon, M. and Barker, J.S. (1996). Seismic response of a hill: the example of Tarzana, California. *Bulletin of the Seismological Society of America* **86**(1A), 66–72

Celebi, M. (1987). Topographical and geological amplifications

determined from strong-motion and aftershock records of the 3 March 1985 Chile earthquake. *Bulletin of the Seismological Society of America* **77**(4), 1147–1167

Dobry, R., Oweis, I. and Urzua, A. (1976). Simplified procedures for estimating the fundamental period of soil profile. *Bulletin of the Seismological Society of America* **66**(4), 1293–321

Kuhlemeyer, R.L. and Lysmer, J. (1973). Finite element method accuracy for wave propagation problems. *Journal of Soil Mechanics and Foundation Division* **99**(5), 421–427

Potts, D.M. and Zdravković L.T. (1999). *Finite element analysis in geotechnical engineering: theory*. Thomas Telford, London

Rathje, E.M., Bachhuber, J., Dulberg, R., Cox, B.R., Kottke, A., Wood, C., Green, R., Olson, S., Wells, D. and Rix, G. (2011). Damage patterns in Port-au-Prince during the 2010 Haiti Earthquake. *Earthquake Spectra* **27**(S1), S117–S136

Saragoni, G.R. and Hart, G.C. (1973). Simulation of artificial earthquakes. *Earthquake Engineering and Structural Dynamics* **2**(3), 249–267

Skiada, E., Kontoe, S., Stafford, P.J. and Potts, D.M. (2017). Canyon topography effects on ground motion. 16th World Conference on Earthquake 16WCEE, Santiago, Chile

Skiada, E., Kontoe, S., Stafford, P.J. and Potts, D.M. (2017). Ground motion amplification for canyon topographies with different input motions. 3rd International Conference on Performance Based Design in Earthquake Geotechnical Engineering PBD-III, Vancouver, BC, Canada

Solans, D., Skiada, E., Kontoe, S., & Potts, D. M. (2019).

Canyon topography effects on ground motion: Assessment of different soil stiffness profiles. Obras y Proyectos, 25, 5158. Toro, G.R. (1995). Probabilistic models of site velocity profiles for generic and site-specific ground-motion amplification studies. Technical Report 779574. Upton, New York

Tripe, R., Kontoe, S. and Wong, T.K.C. (2013). Slope topography effects on ground motion in the presence of deep soil layers. Soil Dynamics and Earthquake Engineering 50, 72-84

Βιογραφικό

Η Ευαγγελία Σκιαδά είναι υψηλής κατάρτισης πολιτικός μηχανικός με σημαντικό έργο τόσο στον ακαδημαϊκό όσο και στον ιδιωτικό τομέα. Διαθέτει εκτενή εμπειρία σε πολυεπίπεδη ποσοτική και ποιοτική επιστημονική έρευνα, με εξαιρετική ικανότητα ανάλυσης σύνθετων πληροφοριών και παραγωγής εφαρμόσιμων τεχνικών προτάσεων. Η εξειδίκευσή της επικεντρώνεται στην εκτίμηση σεισμικού κινδύνου, την ερμηνεία διεθνών κανονισμών και τους υπολογισμούς πιθανοτικού σεισμικού κινδύνου, διαθέτοντας παράλληλα ισχυρές δεξιότητες στη χρήση γλωσσών προγραμματισμού και την ανάλυση μεγάλων δεδομένων (Big Data).

Τρέχουσα Θέση

Σήμερα, κατέχει τη θέση της **Lead Geotechnical Engineer** στο τμήμα Geotechnics & Cables της **Wood Thilsted Partners** στο Λονδίνο. Διευθύνει μια ομάδα 10+ μηχανικών για τον σχεδιασμό υπεράκτιων αιολικών πάρκων, με έμφαση στη γεωτεχνική σεισμική μηχανική, την τεχνική σεισμολογία και τις αναλύσεις με πεπερασμένα στοιχεία. Στα καθήκοντά της περιλαμβάνονται ο τεχνικός χαρακτηρισμός εδαφών, η σύνταξη εκθέσεων γεωτεχνικής διερεύνησης, η διαχείριση ανθρώπινων πόρων και η παρακολούθηση προϋπολογισμών σε τεχνικά έργα μεγάλης κλίμακας.

Ενδεικτικά Έργα:

Υπεράκτιο πάρκο San Miguel, Φιλιππίνες

Διεύθυνση σεισμικού σχεδιασμού από τη φάση FEED έως το λεπτομερή σχεδιασμό. Εκτίμηση του αναμενόμενου σεισμικού κινδύνου, παραγωγή ιστορικών εδαφικής κίνησης και σεισμικός σχεδιασμός θεμελίωσης με ταυτόχρονη αξιολόγηση ρευστοποίησης.

Υπεράκτιο πάρκο BC Wind, Βαλτική Θάλασσα

Διεύθυνση γεωτεχνικού σχεδιασμού από τη φάση FEED έως το λεπτομερή σχεδιασμό. Διεύθυνση της σύνταξης της Έκθεσης Γεωτεχνικής Διερεύνησης (GIR) με ερμηνεία δοκιμών εδάφους κυκλικής φόρτισης, δημιουργία τεχνικών υπομνημάτων σχεδιασμού και γεωτεχνικών εγγράφων σχεδιασμού.

Υπεράκτιο πάρκο Yamagata Yuza, Ιαπωνία

Δημιουργία μεθόδων για φασματική προσαρμογή ιστορικών εδαφικής κίνησης σε καθορισμένο φάσμα επιταχύνσεων βάσει των κριτηρίων του ιαπωνικού κανονισμού σχεδιασμού.

Υπεράκτιο πάρκο Park City Wind, ΗΠΑ

Αξιολόγηση της γεωτεχνικής διερεύνησης και παραγωγή γεωτεχνικών προφίλ σχεδιασμού για το σχεδιασμό θεμελίωσης των ανεμογεννητριών. Υπολογισμοί κινητικότητας του βυθού στις θέσεις των ανεμογεννητριών.

Διακρίσεις & Βραβεία

Imperial College President's PhD scholarship:

Υποτροφία διδακτορικού από το Imperial College London.

Βραβείο Atkins: Καλύτερο μεταπτυχιακό φοιτητή με ειδίκευση στη δυναμική εδαφών και τεχνική σεισμολογία.

Υποτροφία ΕΜΠ: Για το μεταπτυχιακό πρόγραμμα «Ανάλυση και Σχεδιασμός Αντισεισμικών Κατασκευών».

Επαγγελματικοί Φορείς

Μέλος της **Εταιρείας Σεισμικής και Δυναμικής Πολιτικών Μηχανικών (SECED)**, Ηνωμένο Βασίλειο. Πιστοποιημένο μέλος του **Ινστιτούτου Πολιτικών Μηχανικών (ICE Chartered member)**, Ηνωμένο Βασίλειο.

Μέλος του **Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΤΕΕ)**.

Επιλεγμένες Δημοσιεύσεις

- **Skiada E.**, Kontoe S., Stafford P.J., Potts D.M. (2018), **“Ground Surface Amplification for Canyon Topographies excited with Bi-directional Earthquake Records”**, 16th European Conference on Earthquake Engineering, Thessaloniki, Greece, June 18.
- **Skiada E.**, Kontoe S., Stafford P.J., Potts D.M. (2017), **“Ground Motion Amplification for Canyon Topographies with Different Input Motions”**, 3rd International Conference on Performance Based Design in Earthquake Geotechnical Engineering (PBD-III), Vancouver, BC, Canada, July 17.
- **Skiada E.**, Kontoe S., Stafford P.J., Potts D.M. (2017), **“Canyon Topography Effects on Ground Motion”**, 16th World Conference on Earthquake (16WCEE), Santiago, Chile, January 17.
- **Skiada E.**, Kontoe S., Stafford P.J., Potts D.M. (2016), **“Canyon Depth Effect on Surface Ground Motion”**, 1st International Conference on Natural Hazards and Infrastructure (ICONHIC), Chania, Greece, June 16.
- **Skiada E.**, Pelecanos L., Kontoe S. (2013), **“Dynamic Analyses of Dam-Reservoir Interaction”**, SECED Young Engineers Conference, Newcastle University, UK, July 14.
- Spyarakos C., **Skiada E.**, Taflampas I. (2011), **“Near fault earthquakes of medium magnitude. The case of the Athens 1999 event”**, 8th International Conference on Urban Earthquake Engineering (8CUEE), Tokyo Institute of Technology, Japan, March 7-8.

Για την έντυπη επικοινωνία σας

ΕΝΤΥΠΟ

Κατάλογοι, βιβλία, περιοδικά, φυλλάδια, εφημερίδες, ειδικά εμπορικά έντυπα, ψηφιακή εκτύπωση σε όλων των ειδών τα υλικά, μηχανογραφικά έντυπα.

ΚΟΥΤΙ

Κουτιά ζαχαροπλαστείου, ψητοπωλείου, πίτσας, υδράντοχα με ειδική επίστρωση για άμεση επαφή με τρόφιμα εστίασης, ψυγείου και βαθιάς κατάψυξης. Κουτιά ποτών και αναψυκτικών.

ΠΟΤΗΡΙ

Χάρτινα ποτήρια με εκτύπωση λογότυπου ή προτυπωμένα, μονότοιχα ή διπλότοιχα όλων των διατάσεων (4, 8, 12, 16 oz).

Ο σύγχρονος μηχανολογικός εξοπλισμός και η πολυετή εμπειρία μας, στο χώρο των εκτυπώσεων, μας δίνει τη δυνατότητα να προσφέρουμε ολοκληρωμένες λύσεις, προβολής και προώθησης, με την υψηλότερη ποιότητα παραγωγής στη χαμηλότερη τιμή.

www.cupcode.gr - info@cupcode.gr

Welcome gift • Ξενοδοχειακό δώρο • Αναμνηστικό δώρο • Corporate gift • Gift Honeymooner
Εταιρικό δώρο • Business gift • Design gift • Exclusive gift • Δώρο άφιξης • Πρωτότυπο δώρο

ART GRATEFUL GIFT

Το **δώρο** αποτελεί μια ευγενική κίνηση προσφοράς και μεταφέρει εκ πρώτης όψεως χαρά, έκπληξη, προσμονή, αγωνία, ενθουσιασμό, λαχτάρα, αγάπη στον αποδέκτη του! Έχει τη δύναμη να μεταφέρει μηνύματα, στοιχεία πολιτισμού ακόμα και την ιστορία κάθε τόπου. Δημιουργεί δεσμούς... δεσμούς φιλοξενίας, δεσμούς σύνδεσης, δεσμούς ανάμνησης με το πρόσωπο, τον τόπο, τη χώρα.

Το **χειροποίητο δώρο** εμπεριέχει «ενέργεια»... την ενέργεια του δημιουργού. Την αγάπη του για το πρωτότυπο, μοναδικό, άρτιο αποτέλεσμα. Μια ενέργεια που δίνει χαρά σε αυτόν που προσφέρει και αγάπη σε αυτόν που λαμβάνει.

joynty
ART
GRATEFUL
GIFT

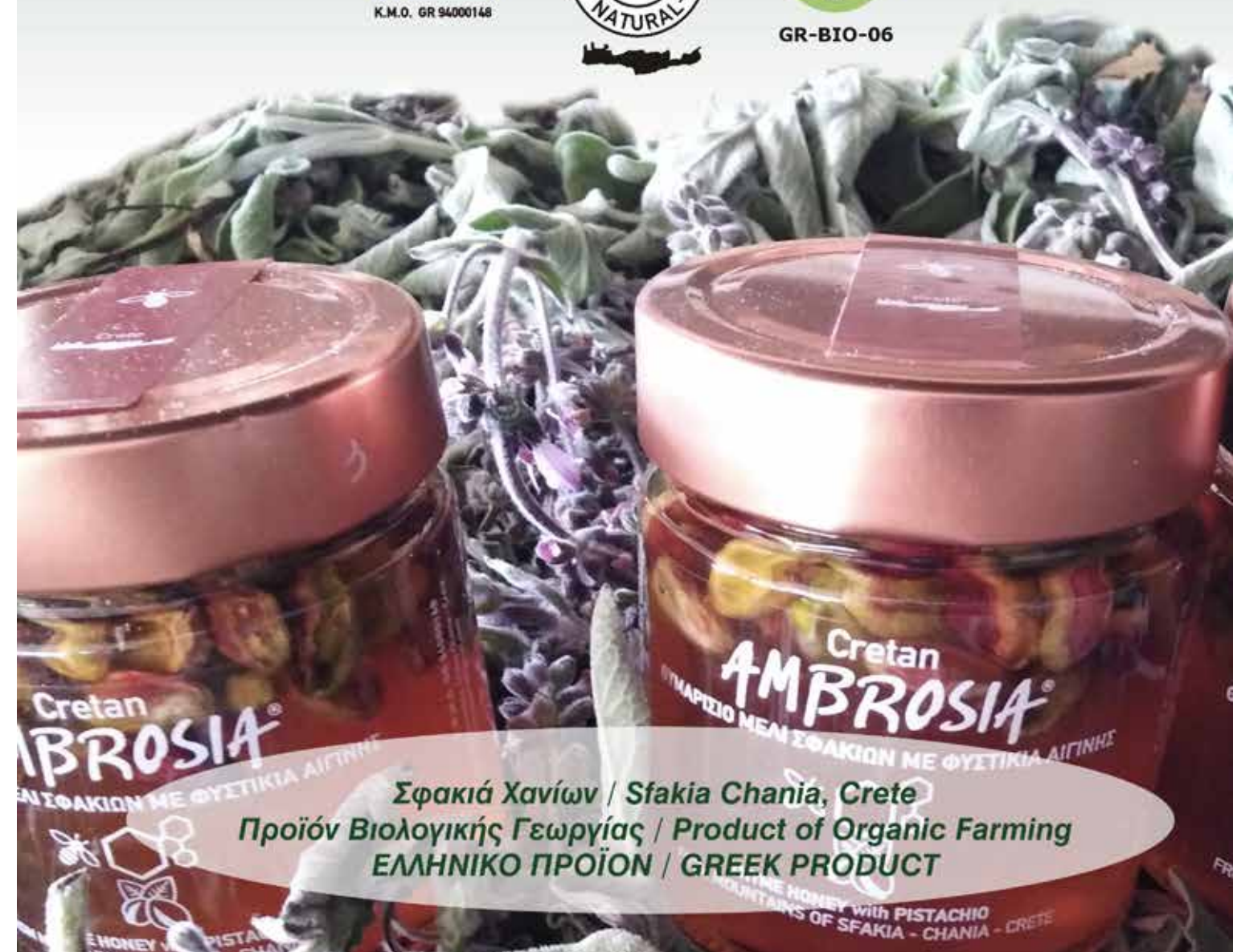
Άννα Σπαθάρη
6974-34 1994 • anna@joynty.gr

www.joynty.gr

Cretan Herbs & Spices from Sfakia

BIO Cretan AMBROSIA®

Σφακιά Χανίων / Sfakia Chania, Crete
Προϊόν Βιολογικής Γεωργίας / Product of Organic Farming
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΡΟΪΟΝ / GREEK PRODUCT

Είναι η σημερινή οικονομία ίδια με την οικονομία της δεκαετίας του 1920;

Των: Δρ. Χρήστου Φλώρου & Φώτη Παπαθεοφάνου

Δρ. Χρήστος Φλώρος
Καθηγητής
Χρηματοοικονομικής,
Ελληνικό Μεσογειακό
Πανεπιστήμιο (ΕΛΜΕΠΑ)

Φώτης Παπαθεοφάνους
Διαχειριστή Κεφαλαίων
Υπ. Διδάκτωρ ΕΛΜΕΠΑ

Οι συγκρίσεις μεταξύ της σημερινής οικονομίας και αυτής της δεκαετίας του 1920 είναι συνηθισμένες αφού και οι δύο περίοδοι χαρακτηρίζονται από ραγδαίες τεχνολογικές αλλαγές και αυξανόμενες τιμές περιουσιακών στοιχείων. Έτσι, ορισμένοι αναλυτές κάνουν παραλληλισμούς με μια νέα δεκαετία του 1920, την «εποχή της Τζαζ», παρομοιάζοντας τη σημερινή οικονομία (κυρίως των ΗΠΑ) με την άνθηση που ακολούθησε τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο και φυσικά τη κατάρρευση που ήρθε στα τέλη της ίδιας δεκαετίας. Επιφανειακά, υπάρχουν μερικές ομοιότητες. Ωστόσο, μια πιο προσεκτική ματιά αποκαλύπτει βαθιές διαφορές. Με απλά λόγια, η σημερινή οικονομία είναι θεμελιωδώς διαφορετική από την οικονομία που προηγήθηκε της Μεγάλης Ύφεσης του 1929 – σήμερα βλέπουμε διαρθρωτικές αλλαγές με ισχυρούς θεσμούς και κανόνες αλλά και την ανάγκη αποτελεσματικής διαχείρισης περισσότερων κινδύνων. Με δεδομένο ότι η δεκαετία του 1920 τελείωσε με πτώση του χρηματιστηρίου και οικονομική ύφεση, είναι σημαντικό να αναφερθούμε στις δυο περιόδους της οικονομίας και να δούμε ομοιότητες και διαφορές.

Είναι η σημερινή οικονομία ίδια με την οικονομία του 1920; Η αρχική «θορυβώδης δεκαετία του 1920» ήρθε αμέσως μετά από παγκόσμιο πόλεμο και τη πανδημία του 1918. Η πανδημία γρίπης του 1918 προκάλεσε μεγάλες απώλειες στην παραγωγή και την προσφορά εργασίας. Στις ΗΠΑ, το πραγματικό ΑΕΠ μειώθηκε κατά περίπου 8% το 1919, ενώ ο πληθωρισμός αυξήθηκε απότομα (βρέθηκε πάνω από 15% μέχρι το 1919) και η ανεργία αυξήθηκε σε περίπου 12% το 1921. Από την άλλη, οι χρηματοπιστωτικές αγορές ανέκαμψαν έντονα μετά την πανδημία αφού είδαμε τον δείκτη Dow Jones (DJIA) να αυξάνεται έως 500% από το 1921 έως το 1929. Γενικά, τη δεκαετία του 1920, μετά τη πανδημία

του 1918, οι τεχνολογικές και επιστημονικές εξελίξεις οδήγησαν στη μαζική παραγωγή αγαθών και στην άνθηση των χρηματιστηρίων και άρα του πλούτου. Τα εργοστάσια μεταπήδησαν γρήγορα από την πολεμική παραγωγή στα καταναλωτικά αγαθά, τροφοδοτώντας την ταχεία ανάπτυξη της αμερικανικής βιομηχανίας και της απασχόλησης. Οι άνθρωποι αγόραζαν αυτοκίνητα και ραδιόφωνα, οι μισθοί ανέβαιναν και οι χρηματιστηριακές αγορές εκτοξεύονταν. Με κεντρικό σύνθημα «όλοι πρέπει να γίνουν πλούσιοι», επικράτησε ένα κλίμα αισιοδοξίας και έτσι χτίστηκε το Αμερικανικό όνειρο.

Σήμερα, μετά τη πανδημία του 2020 και την οικονομική συρρίκνωση, παρατηρούμε επίσης μεγάλη αύξηση των χρηματιστηριακών τιμών, αύξηση της απασχόλησης αλλά και υψηλό πληθωρισμό και δημόσιο χρέος. Στις Ηνωμένες Πολιτείες, το μέσο ωρομίσθιο αυξήθηκε κατά περίπου 3,8% το 2025, ξεπερνώντας ελαφρώς τον πληθωρισμό. Το ποσοστό ανεργίας έκλεισε κοντά στο 4,4%, αρκετά χαμηλά, αν και οι προσλήψεις επιβραδύνθηκαν απότομα με μόλις 50.000 νέες θέσεις εργασίας τον Δεκέμβριο του 2025. Συνολικά, η αύξηση της απασχόλησης το 2025 ήταν η χαμηλότερη από την εποχή της πανδημίας, κάτι που οφείλεται στην άνθηση της τεχνολογίας λόγω της ΤΝ αλλά και της αβεβαιότητας που επικρατεί λόγω του φόβου για φούσκα τιμών μετοχών, της ενεργειακής κρίσης και των γεωπολιτικών εντάσεων.

Παρόλο των υψηλών χρηματιστηριακών τιμών (δείκτες μετοχών και εμπορεύματα) και των τιμών της αγοράς κατοικίας σήμερα, αυτό δεν σημαίνει ότι η οικονομία βρίσκεται σε άνθηση αφού τα μακροοικονομικά μεγέθη (πληθωρισμός, ανεργία, δημόσιο χρέος) δεν ακολουθούν μια ανάλογη μείωση. Είναι γεγονός ότι, οι χρηματιστηριακές αγορές μετά τη πανδημία του 2020 ανέκαμψαν πολύ πιο γρήγορα από ό,τι το 1918. Μετά από σημαντική πτώση των αγορών στις αρχές του 2020, οι αγορές (π.χ. δείκτης S&P 500) αυξήθηκαν πάνω από 50%, κυρίως λόγω των επενδύσεων στη ΤΝ. Σε αντίθεση με τη δεκαετία του 1920, οι σημερινές αγορές είναι πιο ρυθμιζόμενες, διαφοροποιημένες και παγκοσμίως ολοκληρωμένες και έτσι μπορούν να αντιδράσουν πιο γρήγορα και αποτελεσματικά σε οικονομικά σοκ τιμών. Από την άλλη, η αύξηση της απασχόλησης έχει σταματήσει σε τομείς όπως η μεταποίηση και οι κατασκευές, ενώ οι περισσότερες νέες θέσεις εργασίας δημιουργήθηκαν στους τομείς της υγειονομικής περίθαλψης και της φιλοξενίας. Γενικά η αγορά εργασίας δεν είναι σταθερή αφού ανακοινώνονται συνεχώς απολύσεις προσωπικού από μεγάλες εταιρείες στις ΗΠΑ, κάτι που δημιουργεί ανασφάλεια.

Το ερώτημα είναι: βρισκόμαστε μπροστά σε μια νέα ύφεση στα επίπεδα του 1929; Το ιστορικό πλαίσιο

με αναφορά στις δυο περιόδους, μετά τις πανδημίες γρίπης και covid και την άνθηση των χρηματιστηριακών τιμών, είναι κρίσιμο. Μπορεί η άνθηση της οικονομίας μετά τη πανδημία της γρίπης το 1918 να έφερε μια μεγάλη ύφεση, ο σημερινός κόσμος εξακολουθεί να ανακάμπτει από την παγκόσμια πανδημία που ξέσπασε το 2020 και να αντιμετωπίζει πιο αποτελεσματικά τους κινδύνους. Το πάθημα της δεκαετίας του 1920 έγινε μάθημα μετά το 2020 αφού είδαμε έναν άλλο τρόπο με τον οποίο εργάζονται οι άνθρωποι και διαχειρίζονται τις επενδύσεις τους οι εταιρείες. Η δεκαετία του 1920 δεν γνώρισε τα γεγονότα που είδαμε μετά το 2020 (κλιματική αλλαγή, ενεργειακή κρίση), αλλά ούτε μια ψηφιακή οικονομία που να μετασχηματίζει την εργασία και τη ζωή μας τόσο γρήγορα. Όμως είναι γεγονός ότι, η παγκόσμια ανάπτυξη σήμερα παραμένει μέτρια παρόλο τη προσπάθεια της ΤΝ. Ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών προβλέπει ότι η παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη θα ανέλθει σε περίπου 2,7% το 2026, κάτω από τους υψηλότερους μέσους όρους που είχαν καταγραφεί πριν από την πανδημία του 2020. Ο πληθωρισμός έχει υποχωρήσει από τα υψηλά επίπεδα του 2021-22, αλλά παραμένει πάνω από τους στόχους των κεντρικών τραπεζών σε αρκετές περιπτώσεις. Το 2025, ο πληθωρισμός στις ΗΠΑ υποχώρησε σε περίπου 2,7% από τα προηγούμενα υψηλά επίπεδα, αλλά εξακολουθεί να υφίσταται.

Επίσης, η πολιτική παρουσιάζει μια άλλη έντονη αντίθεση με τη δεκαετία του 1920. Πριν από έναν αιώνα, οι κυβερνήσεις υιοθέτησαν σε μεγάλο βαθμό μια προσέγγιση μη παρέμβασης. Σήμερα, παρεμβαίνουν ενεργά μέσω προγραμμάτων τόνωσης της οικονομίας, αντιμετώπιση της ανεργίας και μέτρων των κεντρικών τραπεζών για την άμβλυνση των υφέσεων και την καταπολέμηση του πληθωρισμού, κάτι που θεωρείται θετικό εφόσον είναι προς όφελος του κοινωνικού συνόλου. Επίσης, οι σύγχρονες παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού προσθέτουν μία επιπλέον διάσταση. Το σημερινό εμπόριο και η παραγωγή συνδέουν πλέον τις χώρες με τρόπους που ήταν αδιανόητοι τη δεκαετία του 1920. Οι κλυδωνισμοί σε μια περιοχή εξαπλώνονται γρήγορα σε όλο τον κόσμο, με τους δασμούς και τις γεωπολιτικές εντάσεις να καθοδηγούν πλέον το εμπόριο και τις επενδύσεις και να διαμορφώνουν την ανάπτυξη στις ΗΠΑ, την Ευρώπη, την Κίνα και αλλού. Οι αγορές εργασίας έχουν επίσης εξελιχθεί δραματικά σήμερα αφού κυριαρχούν οι καινοτομίες βασισμένες στη σύγχρονη τεχνολογία. Έτσι, κάποιοι επισημαίνουν ότι η ψηφιακή επανάσταση σήμερα αντανakλά τα τεχνολογικά άλματα της δεκαετίας του 1920, αλλά με πιο γρήγορο ρυθμό. Η τεχνητή νοημοσύνη και οι ψηφιακές καινοτομίες στις μέρες μας αναδιαμορφώνουν πράγματι τις παγκόσμιες βιομηχανίες. Ωστόσο, αυτή η μεταμόρφωση ενισχύει την παραγωγικότητα με διαφορετικό τρόπο, χωρίς να αντιστοιχεί απαραίτητα

στην ευρεία αύξηση της απασχόλησης και της κερδοφορίας όλων των επιχειρήσεων.

Η ανισότητα σήμερα αποτελεί μια διαρκή πρόκληση. Ακόμη και με την αύξηση των μέσων μισθών στις μέρες μας, πολλοί αγωνίζονται να καλύψουν το κόστος διαβίωσης. Οι χαμηλοί μισθοί σε πολλές πολιτείες των ΗΠΑ εξακολουθούν να υπάρχουν, ενώ οι δημογραφικές εξελίξεις παίζουν επίσης σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση μιας ισχυρής οικονομίας. Οι προηγμένες οικονομίες αντιμετωπίζουν σήμερα πρόβλημα της γήρανσης του πληθυσμού, το οποίο περιορίζει την προσφορά εργασίας και τις προοπτικές ανάπτυξης. Η δεκαετία του 1920 επωφεληθήκε από έναν νεότερο, ταχύτερα αναπτυσσόμενο πληθυσμό που τόνωσε την κατανάλωση και την παραγωγή – κάτι που δεν βλέπουμε σήμερα και έτσι επενδύουμε συνεχώς σε νέες τεχνολογίες για αύξηση της παραγωγής και της κερδοφορίας.

Με λίγα λόγια, ενώ και οι δύο πανδημίες (1918, 2020)

ακολουθήθηκαν από ισχυρές οικονομικές ανακάμψεις και άνθηση των χρηματιστηριακών αγορών, οι διαφορές είναι σημαντικές. Μπορεί η ανάκαμψη μετά το 1918 να βασίστηκε σε περιορισμένη κυβερνητική συμμετοχή και να κατέληξε σε οικονομική κατάρρευση, η ανάκαμψη μετά το 2020 ήταν ταχύτερη και υποστηριζόμενη. Οι διαρθρωτικές αλλαγές κατέστησαν τη σημερινή οικονομία πολύ πιο ανθεκτική από αυτήν που ακολούθησε την πανδημία του 1918, ακόμη και όταν σήμερα μιλάμε για νέους κίνδυνους.

Συμπερασματικά, η σημερινή οικονομία παρουσιάζει ορισμένα πλεονεκτήματα, αλλά και σαφή όρια. Η ιστορία μας δίνει μαθήματα, αλλά ο κόσμος μας λειτουργεί υπό πολύ διαφορετικές συνθήκες από ό,τι πριν από έναν αιώνα. Δεν βρισκόμαστε σε μια νέα «δεκαετία της ευημερίας» αλλά διανύουμε μια μοναδική δεκαετία με τις δικές της προκλήσεις και ευκαιρίες. Φτάνει να πάρουμε σημαντικές αποφάσεις που θα ενισχύουν συνολικά την παγκόσμια οικονομία και δεν θα φέρουν μια νέα μεγάλη ύφεση τα επόμενα χρόνια.

motorclub.gr

// MOTORCLUB

Αυτοκίνητα Μηχανές Enduro Quads

Προτάσεις Διαδρομών

Πλατεία 18 Άγγλων, 1, Ηράκλειο
www.motorclub.gr
info@motorclub.gr
Τηλ.: 2810 222 408

DW RUBBER

Νέα εποχή ανάπτυξης

Με ιστορία τεσσάρων δεκαετιών στη βιομηχανία καουτσούκ και πλαστικών, η DIANA RUBBER TECHNOLOGIES έχει καθιερωθεί ως ένας αξιόπιστος συνεργάτης για τη ναυτιλία, τη βιομηχανία και τις κατασκευές. Σήμερα, με την ίδρυση της DW RUBBER I.K.E. και την επένδυση σε ένα νέο «πράσινο» εργοστάσιο στον Ασπρόπυργο, ο όμιλος σηματοδοτεί μια νέα εποχή ανάπτυξης και εξωστρέφειας.

Η στρατηγική επέκταση, η τεχνολογική υποδομή, οι διεθνείς συνεργασίες και η εταιρική κουλτούρα συνθέτουν το πλαίσιο μέσα στο οποίο η DW RUBBER φιλοδοξεί να ενισχύσει την παρουσία της στην ελληνική και διεθνή αγορά.

Ο κ. Δημήτρης Φανουργάκης ιδιοκτήτης της DIANA RUBBER TECHNOLOGIES και Γενικός Διευθυντής της DW RUBBER SMPC μιλά αποκλειστικά στο «Κρητών Επιχειρείν» για το όραμα, τις προκλήσεις και τις προοπτικές του ομίλου, απαντώντας σε έξι κομβικές ερωτήσεις που αποτυπώνουν την επιχειρηματική στρατηγική και το μέλλον της εταιρείας.

Δημήτρης Φανουργάκης
Ιδιοκτήτης της DIANA RUBBER TECHNOLOGIES
& Γενικός Διευθυντής της DW RUBBER SMPC

Η DIANA RUBBER TECHNOLOGIES μετρά πλέον 40 χρόνια παρουσίας στον χώρο της ναυτιλίας και της βιομηχανίας. Ποια θεωρείτε ότι ήταν τα βασικά συστατικά που επέτρεψαν στην εταιρεία όχι μόνο να επιβιώσει, αλλά και να εξελιχθεί μέσα σε αυτές τις τέσσερις δεκαετίες;

Πολλοί παράγοντες συνετέλεσαν στην μεγάλη και επιτυχημένη πορεία της ΔΙΑΝΑ. Κατ' αρχήν η μακρόχρονη εμπειρία και τεχνογνωσία του ιδρυτή της και πατέρα μου Γιάννη Φανουργάκη ,που αν και ξεκίνησε με ένα μικρό εργοστάσιο στο Ρέντη, από την πρώτη στιγμή δημιούργησε με την συνέπεια του και την μαστοριά του στον τομέα του τεχνικού ελαστικού. γερές βάσεις ,έχοντας πάντα σαν γνώμονα ότι η στρατηγική του εργοστασίου πρέπει να είναι η συνεπής και ποιοτική εξυπηρέτηση των πελατών. Η αποτελεσματικότητα και ποιότητα ,παρέμειναν τα ίδια σημεία όταν ανέλαβα εγώ το εργοστάσιο το 2006. Μέσα από την πάροδο των ετών, στόχος της ΔΙΑΝΑ παρέμεινε η εξυπηρέτηση των αναγκών των πελατών, έχοντας την δυνατότητα να εγγυηθεί ότι τα προϊόντα είναι της υψηλότερης ποιότητας σε ανταγωνιστικές τιμές. Η εξέλιξη ήταν μια θεμελιώδης αξία για το εργοστάσιο καθώς επίσης και η έρευνα και η ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και προϊόντων, επέτρεψαν στο να εργάζεται προς συνεχώς βελτιωμένες διαδικασίες παραγωγής, δημιουργώντας γρήγορους χρόνους παράδοσης, σε συνδυασμό με την ποιότητα των προϊόντων και κατά συνέπεια ,ικανοποίηση των πελατών. Καταλυτικό για την επιβίωση και ανάπτυξη της εταιρείας ήταν η επένδυση και μεταφορά του εργοστασίου το 2011 από τον Ρέντη στον Ασπρόπυργο, σε εγκαταστάσεις 6 στρεμμάτων, με πολλαπλάσιο μηχανολογικό εξοπλισμό, ανθρώπινο δυναμικό και παραγωγή νέων προϊόντων. Παρά την μεγάλη κρίση όπως θυμάστε τότε, που πολλές επιχειρήσεις και κυρίως παραγωγές, παρέπταν ή έκλειναν, εμείς ρισκάρουμε, μεγαλώνοντας με αυτόν τον τρόπο την παραγωγή και τα προϊόντα μας, ανοίγοντας νέους ορίζοντες, με εξωστρέφεια ,εξάγοντας τα προϊόντα μας σε χώρες της Ευρώπης και Ασίας. Συνοψίζοντας λοιπόν θα πω ότι τα βασικά συστατικά που επέτρεψαν στην εταιρεία να επιβιώσει και να εξελιχθεί, ήταν η

τεχνογνωσία, η ευελιξία, η συνεχής ανάπτυξη νέων προϊόντων, το ανθρώπινο δυναμικό , η πελατοκεντρική προσέγγιση και η ισχυρή οικονομική διαχείριση.

Ποιο είναι το στρατηγικό σκεπτικό πίσω από την ίδρυση της DW RUBBER SMPC, πώς διαφοροποιείται από τη DIANA RUBBER TECHNOLOGIES και ποιοι είναι οι στόχοι της επένδυσης στο νέο «πράσινο» εργοστάσιο σε σχέση με την ανταγωνιστική σας θέση στην ελληνική και διεθνή αγορά;

Η προσαρμοστικότητα και η καινοτομία θα έλεγα ότι είναι το στρατηγικό σκεπτικό πίσω από την ίδρυση της νέας μας εταιρείας DW RUBBER SMPC. Η ικανότητα να παραμείνει η επιχείρηση ευέλικτη και να προσαρμόζεται στις αλλαγές της αγοράς και στις τεχνολογικές εξελίξεις είναι κρίσιμη, καθώς το πολιτικό και οικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα δεν στηρίζει την μεταποίηση, την παραγωγή εδώ και πολλά χρόνια. Με την συνεχή ανάπτυξη προϊόντων και υπηρεσιών ,θα μας επιτραπεί να διασφαλίσουμε την διατήρηση της συνάφειας και της ανταγωνιστικότητας στην αγορά. Πρακτικά η νέα εταιρεία που δημιουργήθηκε με το νέο εργοστάσιο που θα κατασκευαστεί μέσα στον ήδη υπάρχων χώρο των 6 στρεμμάτων ,έχει σαν γνώμονα την παραγωγή αλλά και εμπορία νέων προϊόντων, κάτι που η ΔΙΑΝΑ δεν μπορεί να υποστηρίξει τα συγκεκριμένα, με αυτές τις κτιριακές και μηχανολογικές εγκαταστάσεις. Κάθε μια λοιπόν από τις εταιρείες θα παράγει τα δικά της προϊόντα, αλλά με την μεταξύ τους συνάφεια θα οικοδομήσουν μια μακροχρόνια σχέση και φήμη για την ικανοποίηση των αναγκών των πελατών τους. Στόχος μας είναι με το νέο «πράσινο» εργοστάσιο να αναπτύξουμε την εγχώρια αγορά και την εξωστρέφεια μας διατηρώντας την μακροπρόθεσμη ανταγωνιστική βιωσιμότητα μας.

Πώς η τεχνολογική σας υποδομή και οι καινοτομίες στη διαδικασία παραγωγής συμβάλλουν στη βελτιστοποίηση κόστους και ποιότητας (δυνατότητα εξατομικευμένων λύσεων), στην τήρηση διεθνών προτύπων και στη διαφοροποίηση των προϊόντων σας απέναντι στον διεθνή ανταγωνισμό;

Η δημιουργία αποτελεσματικών λειτουργικών διαδικασιών βοηθά στην μείωση του κόστους και στην αύξηση της αποδοτικότητας αλλά και της ποιότητας. Το νέο εργοστάσιο θα εξοπλιστεί με νέας τεχνολογίας μηχανήματα για τις ανάγκες των προϊόντων του, συνεπώς αύξηση της παραγωγής και πιο γρήγορους χρόνους παράδοσης και ανταγωνιστικότητα στις τιμές. Ως πράσινο εργοστάσιο, στοχεύουμε στην ενεργειακή αυτάρκεια μέσω της ηλιακής ενέργειας, κάτι που θα μειώσει κατά πολύ το ενεργειακό κόστος, το οποίο είναι ασύμφορο αλλά και στην μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος. Η τοποθέτηση γεωθερμικού συστήματος επίσης θα συμβάλλει ουσιαστικά στην ποιοτική λειτουργία της παραγωγής αλλά και του εργασιακού περιβάλλοντος. Με την δημιουργία εσωτερικού εργαστηρίου στοχεύουμε στον λεπτομερή έλεγχο της ποιότητας των προϊόντων σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα, έτσι ώστε να μπορέσουμε να έχουμε την ανάλογη θέση έναντι του ανταγωνισμού.

Ποιες είναι οι κύριες αγορές-στόχοι για τη DW RUBBER I.K.E. την επόμενη πενταετία, πώς σκοπεύετε να ενισχύσετε την εξαγωγική σας δραστηριότητα και ποια στρατηγική ακολουθείτε απέναντι στον διεθνή ανταγωνισμό στον κλάδο καουτσούκ και βιομηχανικών πλαστικών;

Ο πρωταρχικός μας στόχος είναι να εδραιωθεί η DW RUBBER με τα προϊόντα της, στην Ελληνική αγορά, να πατήσει γερά τα πόδια της θα έλεγα ,και αυτό θα γίνει με την ολοκλήρωση της κατασκευής του εργοστασίου. Αναφέρομαι στην ολοκλήρωση διότι αφενός υπάρχουν και θα υπάρξουν κι άλλες διαδικαστικές καθυστερήσεις καθώς τίποτα δεν γίνεται γρήγορα εδώ στην Ελλάδα(πολεοδομία, άδεια λειτουργίας, έλεγχοι κλπ) και αφετέρου το πλάνο της κατασκευής είναι χωρισμένο σε 3 φάσεις, όπου κάθε φάση περιλαμβάνει κατασκευαστικό τμήμα, αγορά εξοπλισμού, εύρεση και εκπαίδευση εργατικού δυναμικού, γραμμή παραγωγής. Παράλληλα όμως και καθώς η ΔΙΑΝΑ με τα προϊόντα της, έχει αναπτύξει εξαγωγική δραστηριότητα στο Ισραήλ, πιστεύουμε ότι και η νέα εταιρεία θα πάρει άλλο ένα μερίδιο της εκεί αγοράς με τα δικά της. Όλα αυτά περιλαμβάνονται στο πλάνο πενταετίας, όπου ελπίζουμε μέσα σε αυτό το χρονικό διάστημα θα

έχουμε εδραιώσει και την παρουσία μας σε αυτές τις αγορές. Ολοκληρώνοντας ολοένα και περισσότερο την δυναμική του νέου εργοστασίου, τα βαλκάνια και η Ευρώπη είναι στα επόμενα αισιόδοξα πλάνα μας. Ήδη για όλα που προανάφερα ,έχουμε ξεκινήσει την σύνταξη των φακέλων για ενίσχυση μέσω προγραμμάτων και χρηματοδοτήσεων αλλά και για να ενισχύσουμε την εξαγωγική μας δραστηριότητα. Η προβολή και δικτύωση με την συμμετοχή μας σε εκθέσεις, με την συμβουλευτική υποστήριξη για εξαγωγική στρατηγική μέσω των επιμελητηρίων, η συνεργασία με οργανισμούς όπως το ENTERPRISE GREECE για προώθηση των προϊόντων μας και οι συνεργασίες και εμπορικές συμφωνίες που ήδη συζητάμε, θα τονώσουν επίσης την εξωστρέφεια μας.

Πώς οι συνεργασίες με διεθνείς ομίλους όπως η TGT και η PALRAM ενισχύουν την αξία της εταιρείας και πώς το μοντέλο εταιρικής διακυβέρνησης και η κουλτούρα σας (σεβασμός, ειλικρίνεια, ομαδικό πνεύμα) μεταφράζονται σε μετρήσιμα επιχειρηματικά αποτελέσματα;

Έχοντας σαν στόχους και όραμα την εξωστρέφεια μας και την επέκταση μας σε ξένες αγορές, οι συνεργασία με διεθνείς ομίλους όπως είναι η TGT και η PALRAM ,ανεβάζουν την αξιοπιστία της εταιρείας αλλά και την φήμη της στην τοπική αγορά, καθώς προσελκύει περισσότερους πελάτες αλλά και προμηθευτές. Πέραν τούτου με τις συνεργασίες υπάρχει η δυνατότητα ανταλλαγής τεχνογνωσίας, και πρακτικές σε καινοτομία ,που διαφορετικά θα ήταν αδύνατο να τις έχεις άρα μεγαλώνεις και την ανταγωνιστικότητα σου. Επίσης με τις συνεργασίες μπορείς να έχεις και σταθερή ροή εσόδων ,κάτι που μπορεί να εκτιμηθεί στον μέλλον και ανάλογα για την αξία μιας εταιρείας άρα έχεις και λειτουργική απόδοση αλλά και ανθεκτικότητα. Σε συνδυασμό μάλιστα και με ένα σωστό μοντέλο εταιρικής διακυβέρνησης και κουλτούρας, -θεωρώ ότι με την ΔΙΑΝΑ το έχουμε πετύχει σε ικανοποιητικό βαθμό-, δημιουργείς βιώσιμη πορεία και ανάπτυξη. Η ηθική, η αξία στον άνθρωπο και τον εργαζόμενο, οι σαφείς ρόλοι και αρμοδιότητες, ο σεβασμός, η συμμόρφωση με τους κανονισμούς, είναι αξίες και πρακτικές που μπορούν να εξασφαλίσουν μακροπρόθεσμες επιτυχίες.

Ποιο είναι το μακροπρόθεσμο όραμά σας για τον όμιλο DIANA – DW RUBBER, ποιοι δείκτες επιτυχίας καθορίζουν την επόμενη δεκαετία και πώς σκοπεύετε να ενισχύσετε την παρουσία σας στις διεθνείς αγορές, λαμβάνοντας υπόψη τις τάσεις της βιομηχανίας καουτσούκ και πλαστικών;

Κατ' αρχήν να πετύχουμε τους στόχους για όλα αυτά που σας ανέφερα. Ουσιαστικά το μακροπρόθεσμο όραμα μας είναι η βιωσιμότητα και να τοποθετηθούμε στις αγορές καθιστώντας τον όμιλο στις πρώτες προτιμήσεις των πελατών του. Αυτά μπορούν να επιτευχθούν με στοχευμένες έρευνες, με στρατηγική, με υπομονή ,με καινοτόμες λύσεις, με τις συνεργασίες, με το κατάλληλο εργατικό δυναμικό, με το μάρκετινγκ, με περιβαλλοντικούς και κοινωνικούς στόχους με μια πολυδιάστατη ουσιαστικά προσέγγιση που θα μπορέσει να αναδείξει τον επαγγελματισμό μας. Με οδηγό όλα αυτά και με το βλέμμα στραμμένο στο μέλλον, να ανταποκριθούμε με επιτυχία στις ευκαιρίες και τις προκλήσεις αλλά και στους κινδύνους. Αυτές οι προτεραιότητες βρίσκονται στον πυρήνα του επιχειρηματικού μας σχεδίου και αποτελούν τα βασικά στοιχεία του οράματος μας.

Βιογραφικό
Ο κ. Δημήτρης Φανουργάκης κατάγεται από το

Ηράκλειο Κρήτης και κατοικεί στον Πειραιά. Είναι ο ιδιοκτήτης της εταιρείας «ΔΙΑΝΑ» ΦΑΝΟΥΡΓΑΚΗΣ Ι. ΔΗΜΗΤΡΗΣ, ενός σύγχρονου εργοστασίου τεχνικών και βιομηχανικών ελαστικών με έδρα τον Ασπρόπυργο Αττικής. Ανέλαβε τα ηνία της οικογενειακής επιχείρησης το 2006 από τον πατέρα του, Ιωάννη Φανουργάκη, συνεχίζοντας μια μακρά παράδοση στον κλάδο και Γενικός Διευθυντής της **DW RUBBER SMPC**. Διαθέτει σπουδές **Μηχανικού Αεροναυπηγού** και **Ναυτιλιακών**, ενώ η πολυετής προσφορά του στον ναυτιλιακό τομέα έχει αναγνωριστεί διεθνώς. Έχει **τιμηθεί** για τις υπηρεσίες του από την **Ιταλική Ναυτική Σχολή Δοκίμων** και από τη **Γερμανική Ναυτική Διεύθυνση**. Είναι πολύγλωσσος, με άριστη γνώση της Αγγλικής, Γαλλικής και Ιταλικής γλώσσας. Επίσης διακρίνεται για την έντονη επιμελητηριακή και κοινωνική του δράση, κατέχοντας καίριες θέσεις σε φορείς της επιχειρηματικότητας: **Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Πειραιά (ΒΕΠ)**: Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, ενώ έχει διατελέσει μέλος της Διοικητικής Επιτροπής ως υπεύθυνος ΓΕΜΗ και Εξυπηρέτησης Επιχειρήσεων. **Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Δυτικής Αττικής (ΣΕΠΔΑΤ)**: Αντιπρόεδρος Α΄. **Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Ναυπηγικής Βιομηχανίας (ΣΕΝΑΒΙ)**: Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου.

Όταν η Συνέπεια δυναμώνει την Ποιότητα!

- Αφίσες
- Βιβλία
- Επιστολόχαρτα
- Διαφημιστικά Έντυπα
- Εφημερίδες
- Περιοδικά

Εκτυπώσεις offset
Ψηφιακές εκτυπώσεις

- Φάκελα
- Μπλοκ
- Εταιρικές Κάρτες
- Αυτοκόλλητα
- Μαγνητάκια
- Plotter

ΑΦΟΙ ΜΠΟΤΖΑΚΗ
ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ

Από το
1975

afoi-mpotzaki.gr
Τζαβέλλη 10 & Μεσολλογγίου 17
Τ.Κ. 10681 | Αθήνα - Εξάρχεια
210 3847 356 | 210 3301 604
mpotzakis@gmail.com

14^ο ΠΑΓΚΡΗΤΙΟ FORUM

ΠΡΩΘΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΡΗΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

ΣΤΑ ΚΡΗΤΙΚΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ & ΔΙΚΤΥΑ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

7 Μαρτίου 2026

14^ο ΠΑΓΚΡΗΤΙΟ B2B FORUM

ΔΕΚΚ ΓΟΥΡΝΕΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΚΘΕΣΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΡΗΤΗΣ

Διαμορφωμένες εικόνες που απεικονίζουν κρασί, τυρόπιτες, ελαιόλαδο, μέλι και τυρί, συμβολίζοντας την ποικιλία των κρητικών προϊόντων.

διανομής συναντιούνται σε έναν χώρο όπου οι συμφωνίες δεν μένουν στα λόγια αλλά **υπογράφονται**.

Η επιτυχία των προηγούμενων 13 διοργανώσεων δεν είναι τυχαία. Το Forum έχει ήδη βραβευθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο ως βέλτιστη πρακτική περιφερειακής ανάπτυξης. Η σταθερή στήριξη των **τεσσάρων Επιμελητηρίων της Κρήτης**, των **Ενώσεων Ξενοδόχων** και του **Παγκρήτιου Συλλόγου Διευθυντών Ξενοδοχείων** — υπό την αιγίδα της **Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος** και της **Περιφέρειας Κρήτης** — επιβεβαιώνει τη σοβαρότητα και την αποτελεσματικότητα των επιχειρηματικών συναντήσεων.

Ορόσημο Κρητικής Οικονομίας

Η Κρήτη ετοιμάζεται να υποδεχθεί το κορυφαίο επιχειρηματικό γεγονός της χρονιάς: το **14ο Παγκρήτιο Forum**, το οποίο θα πραγματοποιηθεί το **Σάββατο 7 Μαρτίου 2026** στο **Διεθνές Εκθεσιακό Κέντρο Κρήτης (ΔΕΚΚ)** στις **Γούρνες Ηρακλείου**. Μια διοργάνωση που έχει πλέον ξεπεράσει τα όρια μιας απλής έκθεσης, εξελισσόμενη σε έναν ζωντανό **οικονομικό θεσμό** που ενισχύει την **εξωστρέφεια** των κρητικών προϊόντων και **θωρακίζει** το τουριστικό brand του νησιού.

Στην καρδιά του Forum βρίσκεται η ουσιαστική **διασύνδεση** του πρωτογενούς τομέα με τη φιλοξενία. Μέσα από στοχευμένες **επιχειρηματικές συναντήσεις**, παραγωγοί φρέσκων και μεταποιημένων αγροτικών προϊόντων έρχονται σε άμεση επαφή με ξενοδόχους και εκπροσώπους δικτύων διανομής (Super Markets). Η απευθείας αυτή συνεργασία εξασφαλίζει ότι τα αγαθά της κρητικής γης φτάνουν στο τραπέζι εκατομμυρίων επισκεπτών, προσφέροντας μια αυθεντική **γαστρονομική εμπειρία** — το ισχυρότερο **συγκριτικό πλεονέκτημα** της Κρήτης.

Η διοργάνωση επεκτείνει ακόμη περισσότερο το πεδίο της, ενισχύοντας ολόκληρη την τοπική αλυσίδα αξίας. Πέρα από τον αγροδιατροφικό τομέα, το κάλεσμα απευθύνεται και σε **βιοτέχνες** και **μεταποιητές** προϊόντων που συνδέονται άμεσα με τη λειτουργία των τουριστικών μονάδων — από είδη συσκευασίας και καθαριστικά μέχρι εξοπλισμό. Με αυτόν τον τρόπο, ενδυναμώνεται η βιοτεχνική δραστηριότητα του νησιού και διαμορφώνεται ένα βιώσιμο οικονομικό οικοσύστημα, όπου ο τουρισμός λειτουργεί ως μοχλός ανάπτυξης για κάθε τοπική επιχείρηση.

Το Forum αποτελεί ένα θεσμό που δεν παρουσιάζει απλώς προϊόντα αλλά **δημιουργεί ευκαιρίες, χτίζει συνεργασίες** και διαμορφώνει το μέλλον της κρητικής οικονομίας. Είναι μια **πλατφόρμα διασύνδεσης** όπου Παραγωγοί, ξενοδόχοι και μεγάλα δίκτυα

Σε μια εποχή όπου ο ταξιδιώτης αναζητά αυθεντικότητα και ποιότητα, το 14ο Παγκρήτιο Forum αναδεικνύει την Κρήτη ως έναν προορισμό που δεν προσφέρει μόνο ήλιο και θάλασσα, αλλά μια ολοκληρωμένη εμπειρία ζωής και πολιτισμού. Η **7η Μαρτίου 2026** αναμένεται να αποτελέσει **αφετηρία** για νέες, ισχυρές συνεργασίες που θα ενισχύσουν ακόμη περισσότερο την ανταγωνιστικότητα της Κρήτης στον διεθνή χάρτη.

Η συμμετοχή στο 14ο ΠΑΓΚΡΗΤΙΟ Forum είναι **δωρεάν**, αλλά απαιτείται η δήλωση συμμετοχής μέχρι την **Παρασκευή 6 Φεβρουαρίου 2026** στην ηλεκτρονική διεύθυνση: <https://aitiseis.ebeh.gr/pagkritio-forum> συμπληρώνοντας τη σχετική φόρμα. Για περισσότερες πληροφορίες και διευκρινίσεις, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνήσουν με το Επιμελητήριο του κάθε νομού όπου ανήκουν.

μέχρι σήμερα... **ηλιαχτίδα** ΠΑΓΚΡΗΤΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΟΝΕΩΝ & ΦΙΛΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΝΕΟΠΛΑΣΙΑ με την δική σας στήριξη...

Μέχρι σήμερα η Ηλιαχτίδα έχει προσφέρει στο Πα.Γ.Ν.Η. δωρεές άνω του ποσού των 1.257.643 ευρώ

Η σημαντική στήριξη της Ηλιαχτίδας προς τους ωφελούμενους της κατά την χρονική περίοδο 2011-2020 ξεπέρασαν το ποσό των 700.000 ευρώ.

 Έχει κατασκευάσει και δωρίσει στο Πα.Γ.Ν.Η. τον Παιδικό Ξενώνα Φιλοξενίας "η Ηλιαχτίδα" όπου παρεχεται δωρεάν διαμονή στους γονείς των παιδιών που νοσηλεύονται.

Ο Παιδικός Ξενώνας Φιλοξενίας "η ηλιαχτίδα" από το 2013 έως σήμερα έχει φιλοξενήσει περισσότερες από 90 οικογένειες, καλύπτοντας παράλληλα τις βασικές ανάγκες διαμονής τους.

 Φροντίζει για την εύρυθμη διαχείριση και λειτουργία του Ξενώνα σε συνεργασία με τη Διοίκηση του Πα.Γ.Ν.Η., χρηματοδοτώντας μέρος των λειτουργικών του δαπανών (μισθοδοσία προσωπικού, έξοδα συντήρησης, προμήθεια βασικών τροφίμων και ειδών). Για το σκοπό αυτό η Ηλιαχτίδα έχει διαθέσει περισσότερα από 150.000 ευρώ (2013-σήμερα).

Για το διάστημα 2016 -2020 η Ηλιαχτίδα έχει δεχτεί και καλύψει περισσότερα από 650 οικονομικά αιτήματα που αφορούν σε ιατρικές ή άλλες δαπάνες.

 Έχει ανακαινίσει και εξοπλίσει πλήρως ένα παιδότοπο στον χώρο της Κλινικής Αιματολογίας - Ογκολογίας Παίδων του Πα.Γ.Ν.Η.

Η εξωνοσοκομειακή ψυχολογική στήριξη των μελών των οικογενειών των πασχόντων παιδιών κατά το χρονικό διάστημα 2016 -2020 ξεπερνά τις 2000 συνεδρίες.

 Ανέλαβε το κόστος της διαμόρφωσης και του πλήρους εξοπλισμού 2 θαλάμων για Μεταμόσχευση Μυελού των Οστών στην Κλινική Αιματολογίας - Ογκολογίας Παίδων του Πα.Γ.Ν.Η.

Έχει δημιουργήσει Μητρώο Εθελοντών δотών αιμοπεταλίων και αίματος για την στήριξη των οικογενειών στην εύρεση κατάλληλων δотών αιμοπεταλίων όσο και στην αντιμετώπιση ελλείψεων ζωτικής σημασίας.

 Ανέλαβε το κόστος της αγοράς μηχανήματος σταδιακής κατάψυξης, απαραίτητο για την επεξεργασία των μοσχευμάτων.

 Ανέλαβε, κατά τα έτη 2007-2015, το κόστος μισθοδοσίας, ποσού 60.900 ευρώ της παιδοψυχολόγου η οποία είχε διατεθεί στην Κλινική Αιματολογίας- Ογκολογίας Παίδων του Πα.Γ.Ν.Η.

Το 2019 η Ηλιαχτίδα προχώρησε στη δημιουργία μιας Δομής Ψυχοκοινωνικής Στήριξης, πρωτοποριακής στην Ελλάδα, που λειτουργεί υπό την εποπτεία του Τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, παρέχοντας δωρεάν συνεδρίες ψυχολογικής ενδυνάμωση στους μικρούς ασθενείς και στα μέλη των οικογενειών τους.

Τα έσοδα του Συλλόγου προέρχονται από συνδρομές μελών, δωρεές, χορηγίες και από κοινωνικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις που η Ηλιαχτίδα οργανώνει ή συμμετέχει.

Κάλεσε από σταθερό ή κινητό και στήριξε το έργο της Ηλιαχτίδας

19850*

...μια Ηλιαχτίδα για κάθε παιδί σε όλο το νησί!!!

Στην Ηλιαχτίδα είμαστε όλοι εθελοντές. Γονείς και φίλοι παιδιών με καρκίνο, αφοσιωμένοι στην εξυπηρέτηση του σκοπού του Συλλόγου, χωρίς καμία οικονομική αμοιβή με απεριόριστη Αγάπη και Σεβασμό στα παιδιά και στις οικογένειες τους.

*Χρέωση από σταθερό: 2,60€ με ΦΠΑ και τέλος σταθερής τηλεφωνίας
Χρέωση από κινητό: 2,48€ με ΦΠΑ και εφαρμόζεται επιπλέον τέλος κινητής τηλεφωνίας με βάση το λογαριασμό του καταναλωτή

www.iliachtida.org | info@iliachtida.org | +30 281 034 2544 | iliachtidacrete | Iliachtida Pancretan NGO | iliachtida_pancretan_ngo

DIMITRA

Φυσικά Καλλυντικά με Βιολογικά Συστατικά

Εντομοαπωθητικό

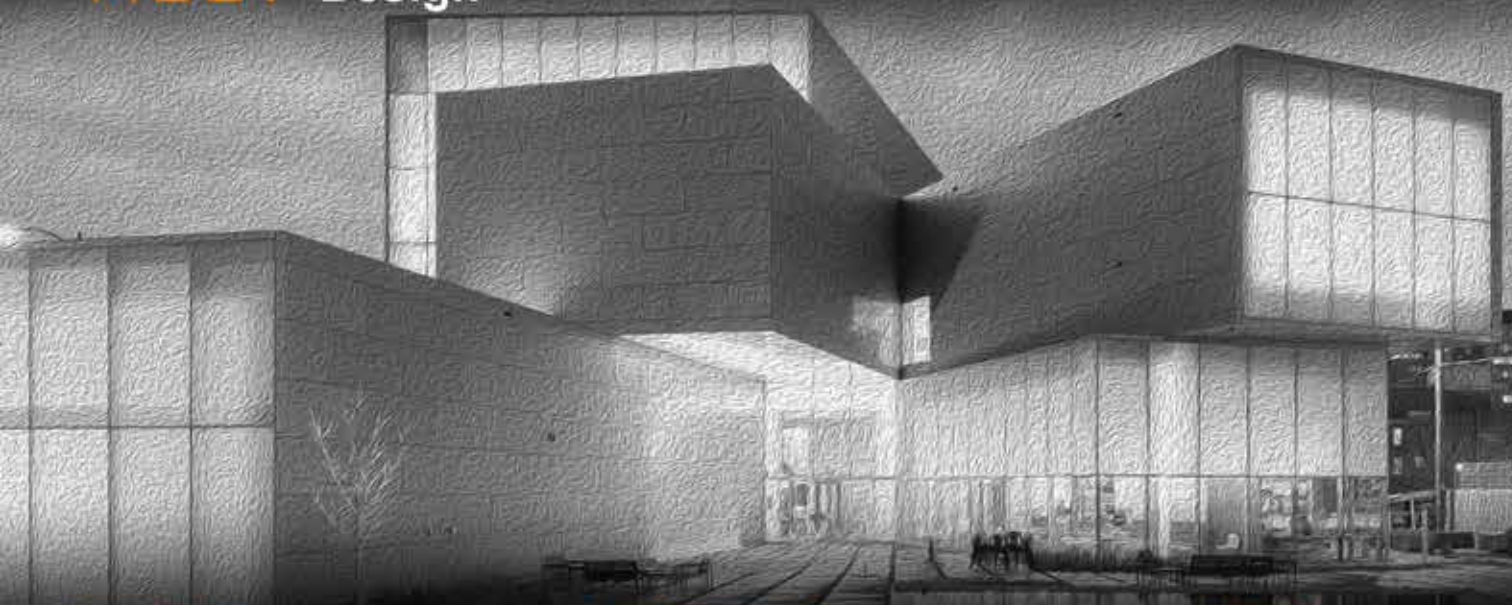

Λοσιόν σώματος
με αλόη & καλέντουλα

www.dimitra-balsam.com

info@dimitra-balsam.com

TEL: +30 6979 476 129

EXHIBITION SERVICES

SHOPFITTING SERVICES

EVENT SERVICES

We are proud that well-know customers rely on our services on regular basis and would be happy to add you to our list.

... and others